

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียน
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังักคสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒

ศิริจรรยา นรมฤต

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มีนาคม ๒๕๕๖
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

คณะกรรมการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียน
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาน่านทพฐี เขต ๒

		ค 371.201 ศ449ก 2557
Title: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียน 2		ค 371.201 ศ449ก 2557
ห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย		

ศิริจรรยา นราเกตุ

371.201
ศ449ก ค.3
5 ก.ย. 57

เลขทะเบียน	5742777
เลขเรียกหนังสือ	ค 371-201 ศ 449 ก ค.3
วันที่	๕ ก.ย. ๕๗

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มีนาคม ๒๕๕๗

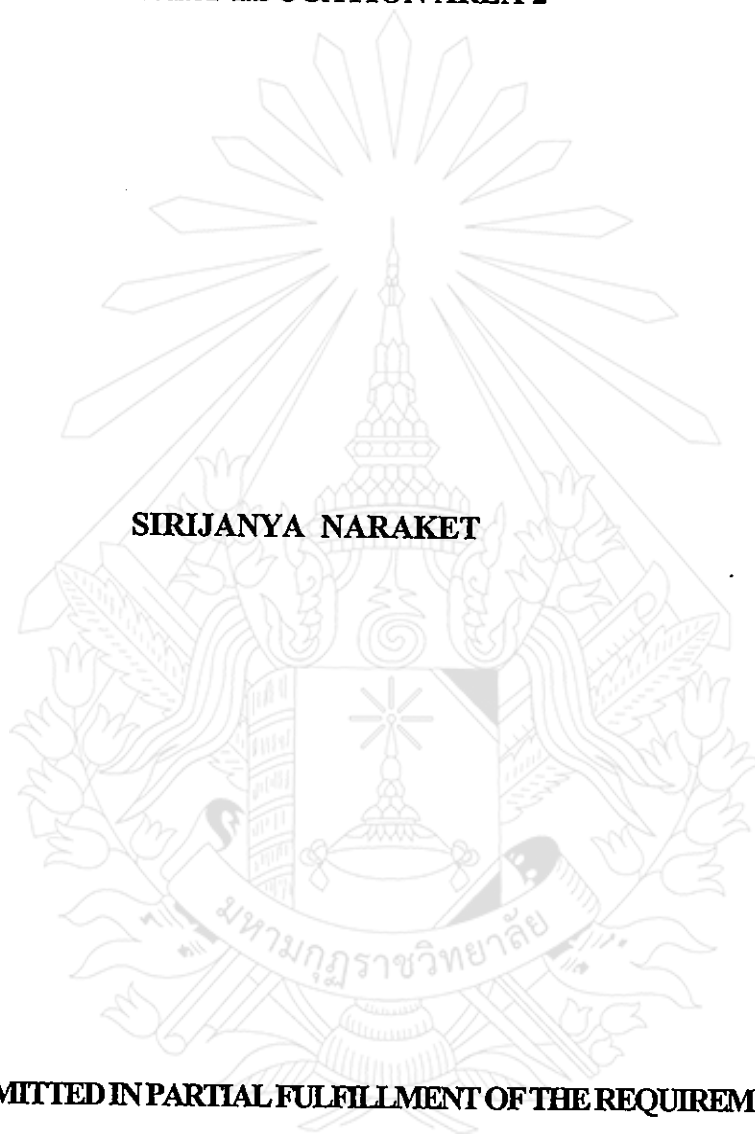
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

ตั้งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

ไปรคนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุน

**TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND CHANGE MANAGEMENT OF
ADMINISTRATOR THAT AFFECT THE STANDARDS FOR STUDENTS
OF BASIC EDUCATION UNDER THE OFFICE OF NONTHABURI
PRIMARY EDUCATION AREA 2**

SIRIJANYA NARAKET

A THEMATIC SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS

FOR THE DEGREE MASTER OF EDUCATION

DEPARTMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION

FACULTY OF EDUCATION

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

MARCH B.E. 2557 (2014)

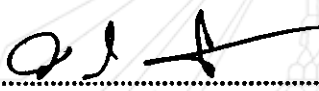
(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ได้พิจารณา
สารนิพนธ์ของ นางสาวศิริจรรยา นราเกตุ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัยได้

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

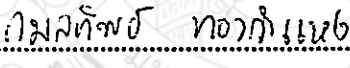

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ชัชติยา ค้วงสำราญ)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....ประธาน
(พระมหาไกรวรรณ ชินทศติโย, คร.)

.....กรรมการ
(ดร.ชัชติยา ค้วงสำราญ)

.....กรรมการ
(ดร.สุธาสินี แสงมุกดา)

.....กรรมการ
(ดร.กมลทิพย์ ทองคำแหง)

.....กรรมการ
(ดร.จิติพัฒน์ หิรัญนิธีธารง)

คณะศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

.....รักษาการคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(พระมหาสมัคร มหาวีโร)

วันที่ ๒๘ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

ประกาศคุณูปการ

งานสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดีเนื่องจากได้รับความกรุณาจาก ดร.ชัชติยา ค้างค้ำราญ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง และช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และแนวคิดและประสบการณ์ต่าง ๆ ในการศึกษา ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนแล้วเสร็จเรียบร้อย

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนในการวิจัยและขอบคุณเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยทุกท่านที่ได้อุทิศแรงกายและแรงใจให้บริการที่ดีเยี่ยมสนับสนุนการทำสารนิพนธ์ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ

ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการ โรงเรียน คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอน้อมระลึกถึง พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอน รวมทั้งบุคคลในครอบครัวทุกคน และทุกท่านที่กล่าวมาได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำองค์ความรู้ ให้บริการ และช่วยเหลือข้อบกพร่องต่าง ๆ ของสารนิพนธ์ฉบับนี้จนแล้วเสร็จสมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นความกตัญญูทศเวทิต์แด่ บพกาณี นูรพาทย์ และผู้มีคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ประสบความสำเร็จทางการศึกษา

ศิริจรรยา นราเกตุ

๕๔๑๐๒๐๔๐๓๔ สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา ; ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร/ มาตรฐานด้านผู้เรียน

ศิริจรยา นราเกตุ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ (TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND CHANGE MANAGEMENT OF ADMINISTRATOR THAT AFFECT THE STANDARDS FOR STUDENTS OF BASIC EDUCATION. UNDER THE OFFICE OF NONTHABURI PRIMARY EDUCATION AREA 2.) อาจารย์ที่ปรึกษา : คร.ชัชติยา คิวงสำราญ (๒๕๕๗ :๑๕๘)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ ๒) เพื่อศึกษามาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ และ ๓) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษาของรัฐบาลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๕๖ โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและระดับมาตรฐานด้านผู้เรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ผลการวิจัยพบว่า

๑. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
๒. มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
๓. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยภาพรวม ส่งผลเชิงบวกต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒

5410204034 : MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.ED.

KEY WORDS : TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND CHANGE MANAGEMENT
OF ADMINISTRATOR / STANDARDS FOR STUDENTS

SIRIJANYA NARAKET : TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND CHANGE
MANAGEMENT OF ADMINISTRATOR THAT AFFECT THE STANDARDS FOR
STUDENTS OF BASIC EDUCATION, UNDER THE OFFICE OF NONTHABURI PRIMARY
EDUCATION AREA 2.

THESIS ADVISOR : Dr. KATIYA DUANG-SAMRAN (158 P, B.E.2557/2014)

The purposes of this research were : 1) to study the transformational leadership and change management of administrator of basic education, under the office of Nonthaburi primary education area 2, 2) to study the standards for students of basic education, under the office of Nonthaburi primary education area 2 and, 3) to study the transformational leadership and change management of administrator that affect the standards for students of basic education, under the office of Nonthaburi primary education area 2. A sample was selected from the school of government, under the office of Nonthaburi primary education area 2 was manage study of basic education level consisted of 56 schools. Research instruments were a questionnaire of transformational leadership change management of administrator and the standards for students. The statistics that use in data analysis for example frequency value, percentage, average, standard deviation, Stepwise multiple regression analysis. The results of the study were as follows :

1. Transformational leadership and change management of administrator, under the office of Nonthaburi primary education area 2, by the overall image is in many level.

2. Standards for students of basic education, under the office of Nonthaburi primary education area 2, by the overall image in many level.

3. Transformational leadership and change management of administrator by the overall image affecting to the standards for students of basic education, under the office of Nonthaburi primary education area 2.

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภาพ.....	ญ
บทที่	
๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๕
๑.๓ ข้อคำถามในการวิจัย.....	๕
๑.๔ สมมติฐานในการวิจัย.....	๕
๑.๕ กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	๖
๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๖
๑.๗ ขอบเขตของการวิจัย.....	๗
๑.๘ นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๗
๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๑
๒.๑ แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	๑๑
๒.๒ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานด้านผู้เรียน.....	๓๔
๒.๓ สภาพพื้นที่ที่ศึกษา.....	๕๕
๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๖๐

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๓ การดำเนินการวิจัย.....	๗๐
๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	๗๐
๓.๒ ระเบียบวิธีวิจัย.....	๗๑
๓.๓ ตัวแปรที่ศึกษา.....	๗๒
๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๗๔
๓.๕ การสร้างเครื่องมือ.....	๗๕
๓.๖ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๗๖
๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๗๖
๓.๘ สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	๗๖
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๗๘
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๗๘
ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	๗๘
ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒.....	๘๑
ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒.....	๘๐
ตอนที่ ๔ แสดงผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒.....	๘๕
๕ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	๑๑๓
๕.๑ สรุปผลการวิจัย.....	๑๑๓
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย.....	๑๑๔
๕.๓ ข้อเสนอแนะของการวิจัย.....	๑๒๐
บรรณานุกรม.....	๑๒๓

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	๑๓๑
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	๑๓๒
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ	๑๓๔
ภาคผนวก ค ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	๑๓๘
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๔๓
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการ Try Out	๑๕๕
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม	๑๖๑
ภาคผนวก ช ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	๑๖๓
ประวัติย่อของผู้วิจัย	๑๖๕

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑	การประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒..... ๓
๒	คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำแนกรายวิชา และระดับ..... ๔
๓	ความแตกต่างระหว่างภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง..... ๒๗
๔	สรุปความแตกต่างระหว่างภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง... ๒๘
๕	แสดงจำนวนประชากร ตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล แยกตามขนาดสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒..... ๗๒
๖	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม..... ๗๕
๗	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒..... ๘๑
๘	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี..... ๘๒
๙	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ..... ๘๔
๑๐	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา..... ๘๖
๑๑	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ด้านการการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล..... ๘๘
๑๒	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒..... ๙๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๑๓	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี..... ๕๑
๑๔	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์..... ๕๓
๑๕	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง..... ๕๕
๑๖	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น..... ๕๖
๑๗	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐาน ที่ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน..... ๕๗
๑๘	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารด้านต่าง ๆ และมาตรฐานด้านผู้เรียน ๕๘
๑๙	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม (Ytot)..... ๑๐๐
๒๐	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (Y๑).....๑๐๒
๒๑	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ พึงประสงค์(Y๒)..... ๑๐๔

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๒๒ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านความรู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Y๓).....	๑๐๖
๒๓ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านคิดเป็น ทำเป็น (Y๔).....	๑๐๘
๒๔ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Y๕).....	๑๑๐

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
๑ กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	๓
๒ การส่งเสริมกันระหว่างภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	๒๕
๓ สรุปผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒.....	๑๑๒

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕ ได้บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด ทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา อาทิเช่น ครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา เกิดความตื่นตัวโดยเฉพาะในประเด็นของการปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตลอดจนให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านผู้เรียนนั้น มีองค์ประกอบของความสำคัญหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะครู อาจารย์และผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทโดยตรงในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาและได้คุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนด (ชลิต คุ่มทองคำ, ๒๕๔๔, หน้า ๖) ภาวะผู้นำจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการบริหารงานสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องรับผิดชอบงานทุกอย่างให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดหมาย โดยต้องพิจารณาควบคู่กับมนุษย์สัมพันธ์ในหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานรัฐ หรือเอกชน ข่อมค้องการการบริหารที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างถูกต้อง มีระเบียบแบบแผนที่ดี ซึ่งการบริหารที่ดีจำเป็นต้องมีหัวหน้างานที่ดีหรือผู้นำที่ดี ฉะนั้นการศึกษาภาวะผู้นำจึงเป็นความจำเป็นและสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมากในยุคที่เน้นเรื่องการปฏิรูปการศึกษา (Keith Davis, ๑๙๗๒, p. ๕๕) และจากสภาพแวดล้อมที่มีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีการแข่งขันเพื่อชิงความเป็นเลิศ วิธีที่จะทำให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จสูงสุดคือผู้บริหารต้องเปลี่ยนแปลงตนเอง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่ผู้นำพยายามเปลี่ยนแปลงผู้ตามให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความไว้วางใจ ความศรัทธาและเชื่อถือในตัวผู้นำ เกิดความคล้อยตามพยายามแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน เกิดความมั่นใจในตนเอง มีความรับผิดชอบและขอมอุทิศตนเพื่อองค์กร

ผลจากการติดตามการปฏิรูปการศึกษาในรอบ ๖ ปี หลังการประกาศใช้ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ โดยประเมินจากคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ๑๗,๕๖๒ แห่งทั่วประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๑ ของโรงเรียนทั้งหมด พบว่า การจัดการเรียนการสอนของครูยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังมีคุณภาพอยู่ในระดับร้อยละ ๓๕.๒ การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นผู้เรียนให้รู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ มีคุณภาพอยู่ระดับ ร้อยละ ๑๓.๕ และครูสามารถนำผลการประเมินมาปรับการเรียนและเปลี่ยนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพเพียงร้อยละ ๒๑.๖ ของ

สถานศึกษาทั้งหมด การประเมินคุณภาพทางด้านผู้เรียนพบว่า ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำมากในทุกกลุ่ม โดยเฉพาะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณและความคิดสร้างสรรค์ มีคุณภาพระดับดีเพียงร้อยละ ๑๑.๑ และการมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีคุณภาพดีเพียงร้อยละ ๒๖.๕ ของสถานศึกษาทั้งหมด (สำนักงานรับรองคุณภาพและประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา [สมศ.], ๒๕๕๕) แสดงว่าการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาของไทยยังดำเนินการได้ไม่ทั่วถึง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสิ่งสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานด้านผู้เรียน ถ้าผู้เรียนได้รับการพัฒนาเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ก็แสดงว่าการศึกษาได้รับการพัฒนาดีขึ้น การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้ดีขึ้น ก็ขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอน ในที่นี้ขอเน้นในกระบวนการบริหารของผู้บริหารในเรื่องของภาวะผู้นำ หากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำที่ดี ก็จะสามารถนำพาความร่วมมือทั้งของคนในองค์กรและประสานความร่วมมือของท้องถิ่นมาพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามมาตรฐานการศึกษาด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะมาตรฐานด้านผู้เรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ซึ่งเป็น ๑ ใน ๑๘๓ เขตพื้นที่การศึกษาอยู่ภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งเป็น ๑ ใน ๕ องค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ มีขอบข่ายความรับผิดชอบดูแลสถานศึกษา จำนวน ๔ อำเภอ ได้แก่ สถานศึกษาเขตอำเภอบางใหญ่ สถานศึกษาเขตอำเภอบางบัวทอง สถานศึกษาเขตอำเภอไทรน้อย และสถานศึกษาเขตอำเภอปากเกร็ด มีสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่ทั้งสิ้น ๑๒๔ แห่ง จำแนกเป็นสถานศึกษาภาครัฐ จำนวน ๖๔ แห่ง และสถานศึกษาเอกชน จำนวน ๖๐ แห่ง โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษารอบสาม รายงานผลการประเมินแล้วรวมทั้งสิ้น ๑๕ แห่ง และอยู่ในระหว่างการพิจารณาจำนวน ๘๙ แห่ง (สมศ., ๒๕๕๕)

จากข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐาน พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้ จำนวน ๑ แห่ง ตัวบ่งชี้ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ระดับดี จำนวน ๓๕ แห่ง ตัวบ่งชี้ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้จำนวน ๖ แห่ง ตัวบ่งชี้ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น มีโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้จำนวน ๑๒ แห่ง และตัวบ่งชี้ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์

ระดับปรับปรุงจำนวน ๘ แห่ง ซึ่งมาตรฐานที่จำเป็นต้องพัฒนาโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ ๕, ๔, ๓, ๑ และ ๒ ตามลำดับ ดังปรากฏในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ การประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒

มาตรฐานด้านผู้เรียน กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐาน	จำนวนสถานศึกษา		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ตัวบ่งชี้ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	๓๔	๑	-
ตัวบ่งชี้ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	๓๕	-	-
ตัวบ่งชี้ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	๒๕	๖	-
ตัวบ่งชี้ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น	๒๓	๑๒	-
ตัวบ่งชี้ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	๕	๑๘	๘

ที่มา : สำนักงานรับรองคุณภาพและประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา(องค์การมหาชน),
ข้อมูลสารสนเทศ ปีการศึกษา ๒๕๕๕

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้น

และเมื่อสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(องค์การมหาชน) ได้จัดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test) หรือ O-Net เป็นประจำทุกปีการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีผลสอบ ดังตารางที่ ๒ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒, ๒๕๕๕)

ตารางที่ ๒ คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำแนกรายวิชา และระดับ

วิชา	ระดับ	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		
		ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔
คณิตศาสตร์	สพฐ.	๓๕.๘๖	๓๔.๘๕	๕๒.๔๐
	สพป. นบ.๒	๔๕.๔	๔๓.๖	๒๕
ภาษาไทย	สพฐ.	๓๘.๕๖	๓๑.๒๒	๕๐.๐๔
	สพป. นบ.๒	๔๖	๕๑.๕	๓๗.๕
สังคม	สพฐ.	๓๓.๖๑	๔๗.๐๗	๕๒.๒๒
	สพป. นบ.๒	๕๗.๕	๕๖.๓	๔๕.๓
ภาษาอังกฤษ	สพฐ.	๓๑.๗๖	๒๐.๖๖	๓๘.๓๖
	สพป. นบ.๒	๕๐	๓๔.๓	๑๕.๖
วิทยาศาสตร์	สพฐ.	๓๘.๖๘	๔๑.๕๖	๔๐.๘๒
	สพป. นบ.๒	๕๑.๕	๔๘.๔	๒๕

ที่มา : กลุ่มนโยบายและแผน, ข้อมูลสารสนเทศ ปีการศึกษา ๒๕๕๕, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒(ม.ท.ป., ๒๕๕๕)

จากข้อมูลคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ พบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง ๕ กลุ่มสาระวิชา ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาไทย วิชาสังคมศึกษา วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาวิทยาศาสตร์

จากที่กล่าวมาถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาท่ามกลางสภาวะของการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผล ต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ ” เพื่อให้ทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นนทบุรี เขต ๒ และนำผลการวิจัยดังกล่าวไปให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนไปพัฒนาปรับปรุงการบริหารการศึกษา สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน เพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อไป เพื่อความสำเร็จ ในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของสถานศึกษา

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากสภาพปัญหาความสำคัญของงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒
๒. เพื่อศึกษามาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒
๓. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒

๑.๓ ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางของการแสวงหาคำตอบและแนวทางในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดข้อคำถามของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

๑. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ อยู่ในระดับใด
๒. มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ อยู่ในระดับใด
๓. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ หรือไม่

๑.๔ สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสามารถตอบปัญหาการวิจัยได้อย่างชัดเจน จึงกำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

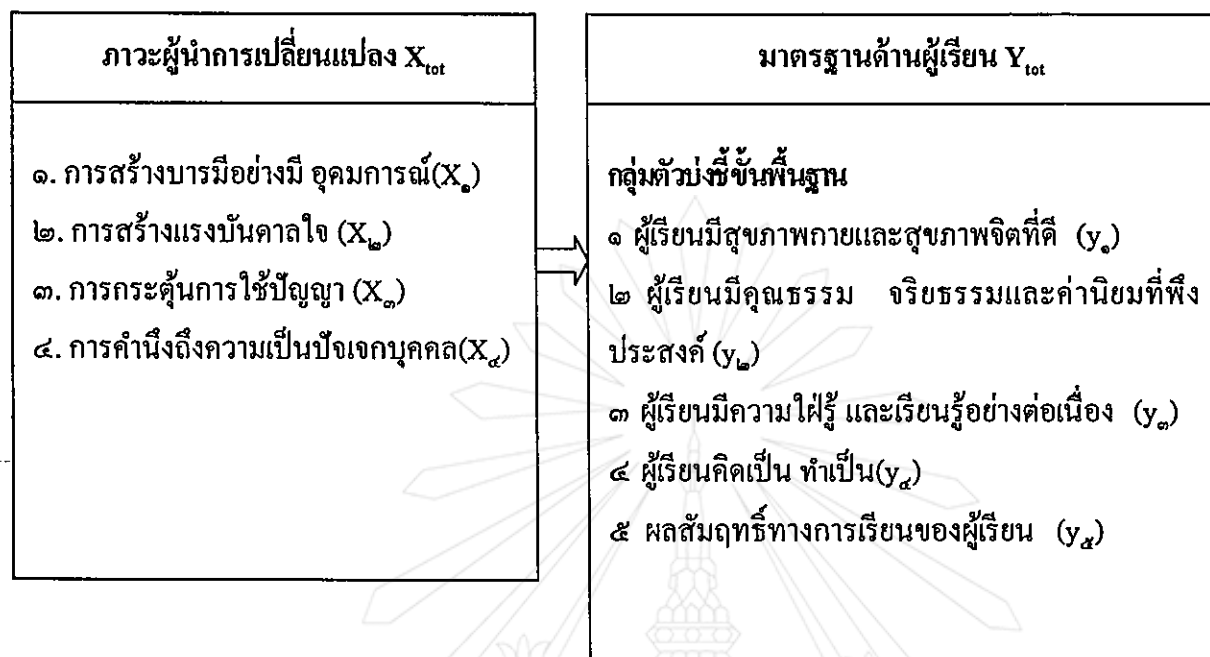
๑. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ อยู่ในระดับปานกลาง

๒. มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ อยู่ในระดับปานกลาง

๓. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒

๑.๕ กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดของบาสและอโวลิโอ (Bass & Avolio) ประกอบด้วยคุณลักษณะ ๔ ประการคือ ๑) การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ (charismatic or idealized influence) ๒) การสร้างแรงบันดาลใจ (inspirational motivation) ๓) การกระตุ้นการใช้ปัญญา (intellectual stimulation) ๔) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (individualized consideration) ส่วนคุณภาพมาตรฐานด้านผู้เรียน ได้ยึดตามมาตรฐานด้านผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ตัวบ่งชี้ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และ ตัวบ่งชี้ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

แผนภูมิที่ ๑ กรอบแนวคิดของการวิจัย

ที่มา : บรูณาการจาก Barnard M.Bass and Bruce J. Avolio, Improving Organizational Effectiveness Through Transformational Leadership (California : SAGE Publications, Inc., ๑๙๙๔), ๒๐๓-๒๑๓.

: คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ,มาตรฐาน การศึกษาและตัวบ่งชี้ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรุงเทพฯ:กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๗), ๓๖.

๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้ทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒
๒. ทำให้ทราบมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒
๓. ทำให้ทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒
๔. สามารถนำข้อมูลและแนวทางการนำไปใช้ในการวางแผน เพื่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒

๑.๗ ขอบเขตของการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาของรัฐบาลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๖๔ โรงเรียน จำนวนบุคลากร ๑,๔๐๕ คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒, พ.ศ. ๒๕๕๕, หน้า ๗๒-๗๖)

๒. ขอบเขตด้านพื้นที่

ขอบเขตด้านพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนหรือสถานศึกษาของรัฐบาลที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ จำนวน ๔ อำเภอ ได้แก่ สถานศึกษาเขตอำเภอบางใหญ่ สถานศึกษาเขตอำเภอบางบัวทอง สถานศึกษาเขตอำเภอไทรน้อย และสถานศึกษาเขตอำเภอปากเกร็ด

๓. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยจำกัดขอบเขตด้านเนื้อหาไว้ดังนี้

ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดของบาสและอโวลิโอ (Bass & Avolio) ประกอบด้วยคุณลักษณะ ๔ ประการคือ ๑) การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ (charismatic or idealized influence) ๒) การสร้างแรงบันดาลใจ (inspirational motivation) ๓) การกระตุ้นการใช้ปัญญา (intellectual stimulation) ๔) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (individualized consideration)

ในส่วนคุณภาพมาตรฐานด้านผู้เรียน ได้ยึดตามมาตรฐานด้านผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พ.ศ. ๒๕๕๕, หน้า ๑๕) กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ตัวบ่งชี้ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และ ตัวบ่งชี้ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

๑.๘ นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลสามารถกระตุ้นให้เกิดความสนใจระหว่างผู้ร่วมงานและผู้ตาม โดยผู้นำจะยกระดับบุคลิกภาวะ และอุดมการณ์ของผู้ร่วมงานและผู้ตาม

ให้เกิดการตระหนักรู้ในเรื่องภารกิจ (mission) และวิสัยทัศน์ (vision) ของทีมและองค์การ ตลอดจนพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับความสามารถและศักยภาพที่สูงขึ้น ประกอบด้วย ๔ องค์ประกอบ ดังนี้

๑. การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการ หรือการทำงานที่เป็นกระบวนการทำให้ผู้ร่วมงานมีการยอมรับ เชื่อมมั่นศรัทธา ภาคภูมิใจ และไว้วางใจในความสามารถของผู้นำ มีความยินดีที่จะทุ่มเทการปฏิบัติงานตามภารกิจ โดยผู้นำจะมีการประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น เสียสละเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม เน้นความสำคัญในเรื่องค่านิยม ความเชื่อ และการมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความมั่นใจที่จะเอาชนะอุปสรรค ผู้นำจะมีคุณลักษณะสำคัญในด้านการมีวิสัยทัศน์และการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปยังผู้ร่วมงาน มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการปฏิบัติงานตามภารกิจ มีความสามารถในการจัดการหรือการควบคุมอารมณ์ตนเอง มีการเห็นคุณค่าในตนเอง มีศีลธรรมและจริยธรรม

๒. การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการ ทำให้ผู้ร่วมงานมีแรงจูงใจภายใน ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนแต่อุทิศตนเพื่อกลุ่ม มีการตั้งมาตรฐานในการทำงานสูงและเชื่อมั่นว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมาย มีความตั้งใจแน่วแน่ในการทำงาน มีการให้กำลังใจผู้ร่วมงาน มีการกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ตระหนักถึงสิ่งสำคัญ โดยผู้นำจะมีคุณลักษณะสำคัญในด้านการสร้างแรงจูงใจภายในให้กับผู้ร่วมงาน มีการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก

๓. การกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการ กระตุ้นผู้ร่วมงานให้เห็นวิธีการหรือแนวทางในการแก้ปัญหา มีการพิจารณาวิธีการทำงานแบบต่างๆ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น มองปัญหาในแง่มุมต่างๆ มีการวิเคราะห์ปัญหา โดยใช้เหตุผลและข้อมูลหลักฐาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยผู้นำจะมีคุณลักษณะสำคัญในด้านการคิด และการแก้ปัญหาอย่างมีระบบและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

๔. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงาน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางและเป็นรายบุคคล สนใจและเอาใจใส่ผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหาร สถานศึกษาแต่ละแห่งของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒

มาตรฐานด้านผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะ คุณภาพพึงประสงค์ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ๕ ตัวบ่งชี้ ดังนี้

๑. ตัวบ่งชี้ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี หมายถึง ผู้เรียนมีน้ำหนักส่วนสูงและสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัยและผู้เรียนมีสุขภาพจิตดี

๒. ตัวบ่งชี้ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ หมายถึง ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียนและเป็นคนดีของสังคม

๓. ตัวบ่งชี้ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หมายถึง ผู้เรียนที่มีนิสัยรักการอ่าน และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ และผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา

๔. ตัวบ่งชี้ ๔ ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเป็นระบบ และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคม

๕. ตัวบ่งชี้ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี ในระดับชั้น ป.๑ ป.๒ ม.๑ ค่าร้อยละของผู้เรียนที่ได้คะแนนผลการทดสอบของสถานบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) O-Net มากกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับชั้น ป.๑ ป.๒ ม.๑ และมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับดี

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ จำนวน ๔ อำเภอ ได้แก่ สถานศึกษาเขตอำเภอบางใหญ่ สถานศึกษาเขตอำเภอบางบัวทอง สถานศึกษาเขตอำเภอไทรน้อย และสถานศึกษาเขตอำเภอปากเกร็ด

บทที่ ๒

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาและการรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เรื่องที่เกี่ยวข้อง จากแนวคิด ทฤษฎี รวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๒ โดยนำเสนอสาระสำคัญ ซึ่งประกอบด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มาตรฐานด้านผู้เรียน สภาพพื้นที่ที่ศึกษา และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ความหมายของผู้นำ

องค์กรแต่ละแห่งหรือหน่วยงานต่าง ๆ ย่อมมีผู้นำในการปฏิบัติงาน ผู้นำเป็นผู้ที่มีบทบาท สำคัญอย่างยิ่ง เพราะองค์กรใด ๆ จะเจริญก้าวหน้ามากขึ้นอยู่กับผู้นำ และผู้นำก็มีความสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรด้วยเช่นกัน ยิ่งในสภาวะการณ์ของโลกในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรอบด้านเช่น สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม จึงทำให้ทุกองค์กรหรือ หน่วยงานยังต้องการผู้นำที่จะสามารถนำพาองค์กรหรือหน่วยงานให้ ดำเนินงานหรือดำเนินกิจการได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เพราะฉะนั้นในทุกองค์กรหรือ หน่วยงานผู้นำจึงมีบทบาทและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ฮาลปีน(Halpin) ได้ให้ความหมายว่า ผู้นำ คือ ผู้ที่มีลักษณะ อย่างใดอย่างหนึ่งใน ๕ ประการดังต่อไปนี้ (๑) บุคคลที่มีบทบาทหรืออิทธิพลต่อคนในหน่วยงานมากกว่าผู้อื่น (๒) บุคคลที่มีบทบาทเหนือกว่าบุคคลอื่น ๆ (๓) บุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการอำนวยความสะดวกให้ หน่วยงานดำเนิน ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ (๔) บุคคลที่ได้รับเลือกจากผู้อื่นให้เป็นผู้นำ (๕) บุคคลที่ ดำรงตำแหน่งผู้นำหรือหัวหน้าในหน่วยงาน (Andrew W. Halpin, ๑๙๕๘, p. ๒๘)

เทอร์รี่ (Terry) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้นำ คือผู้ใช้อิทธิพลหรืออำนาจหน้าที่ใน ความสัมพันธ์ที่มีอยู่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการและอำนวยความสะดวก โดยใช้ กระบวนการติดต่อซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (George R. Terry, ๒๐๐๑, p.๔๕๐)

เนคเลย์ และคณะ (Ross L. Neagley and Others) ได้ให้ความหมายของผู้นำไว้ ๖ ประการ คือ (๑) ผู้นำคือศูนย์กลางของกลุ่ม (center figger) ซึ่งหมายถึง ผู้นำเป็นศูนย์กลางของกลุ่ม ผู้ที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับบุคคลอื่น ๆ ในกลุ่มสามารถดึงดูดความสนใจของกลุ่ม และนำความสนใจนั้นมาใช้ให้ประโยชน์ต่อกลุ่มได้ (๒) ผู้นำ คือ ผู้กำหนดเป้าหมายของกลุ่ม (group goal determmes) ซึ่งหมายถึง ผู้นำนำกลุ่มโดยเป็นผู้ตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมาย หรือจุดมุ่งหมายปลายทางในการดำเนินงานของกลุ่ม (๓) ผู้นำ คือ ผู้ที่กลุ่มเป็นผู้เลือกหรือผู้ที่เป็นที่นิยมของกลุ่ม (sociometric choice) ซึ่งหมายถึง บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกในกลุ่ม เพราะได้รับความนิยมเนื่องจากเห็นว่าจะสามารถเป็นผู้นำกลุ่มได้ และมีคุณสมบัติในการนำกลุ่มตามที่กลุ่มต้องการ (๔) ผู้นำ คือ ผู้ที่มีพฤติกรรมผู้นำ (leader behavior) ซึ่งหมายถึง บุคคลที่แสดงหรือประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในเรื่องต่าง ๆ เสมอ โดยอาจจะเป็นอาสาสมัครนำเองก็ได้ หรือแสดงตนเป็นผู้นำในขณะที่กำลังร่วมกิจกรรมในกลุ่มก็ได้ (๕) ผู้นำ คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามบทบาท (role-image) ซึ่งหมายถึง บุคคลที่แสดงพฤติกรรม ให้เป็นไปตามบทบาท ซึ่งกลุ่มของเขาคิดว่าน่าจะแสดงบทบาทเช่นนั้น และบทบาทที่แสดงนั้นต้องเป็นบทบาทที่กลุ่มหรือสมาชิกเห็นพ้องต้องกันว่าเป็นบทบาทผู้นำ (๖) ผู้นำ คือ ผู้ที่ก่อให้เกิดการผสมผสานกลมกลืนเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กลุ่มตั้งไว้ ซึ่งหมายถึง บุคคลยอมรับการกำหนดเป้าหมายของกลุ่ม บุคคลดังกล่าวจะเป็นผู้ตั้งใจ โดยพยายามทำความเข้าใจให้รู้แน่ชัดว่า ความคิดของสมาชิกในกลุ่มเป็นอย่างไร แล้วชักชวนให้ผู้ที่มีความคิดเห็นต่างกัน หันมาปรับปรุงงานตามเป้าหมายของกลุ่ม โดยจะต้องคำนึงถึงความประนีประนอม ความสามัคคี การยึดเหนี่ยวทางจิตใจภายในกลุ่ม และความเข้าใจซึ่งกันและกัน (Ross L. Neagley and Others, ๑๙๖๕, p. ๑๔-๑๕)

ผู้นำในสถานศึกษาเป็นผู้นำที่ได้รับการแต่งตั้งโดยตำแหน่ง ซึ่งมีลักษณะตรงกับ ความหมายของคำว่า หัวหน้า (head) หมายถึงบุคคลหนึ่งของกลุ่มที่ได้รับอำนาจจากภายนอกกลุ่ม โดยอำนาจของกฎหมายหรือโดยคำสั่งของเบื้องบนให้มาเป็นผู้นำของกลุ่ม ซึ่งสมาชิกของกลุ่มอาจไม่ศรัทธาหรือมีความรู้สึกไม่ยอมรับให้มาเป็นผู้นำของตนอย่างจริงจังใจ (สมคิด บางโม, ๒๕๕๐, หน้า ๒๒๕) แต่ผู้นำ (leader) หมายถึงบุคคลที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น ได้รับการแต่งตั้งขึ้นมา ได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าในการดำเนินงานต่าง ๆ

จากนิยามดังกล่าว พอสรุปได้ว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลต่อกลุ่ม หรือสังคมให้ การยอมรับ นับถือ ยกย่อง ให้เป็นผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจ สามารถควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่นซึ่งผู้นำ อาจเป็นแบบผู้นำที่เป็นทางการ คือมาจากตำแหน่งทางการบริหารภายในองค์กร และแบบไม่เป็น

ทางการแต่ได้รับการยอมรับและสามารถชักจูงโน้มน้าวให้คนในองค์กรปฏิบัติงานจนสำเร็จและบรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร

ความหมายของภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำ (Leadership) หรือการเป็นผู้นำเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับผู้บริหาร หรือผู้นำโดยตรงซึ่งภาวะผู้นำตามการวิเคราะห์ศัพท์มีความหมายที่สำคัญ ๓ ประการ คือ ๑) ความสามารถของหัวหน้าที่จะต้องเป็นผู้นำ คือหัวหน้าต้องมีความสามารถในการนำลูกน้อง จะต้องเป็นผู้สามารถชี้แนวทางหรือกำหนดมรรควิธีอันเหมาะสมถูกต้อง เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ ๒) ความสามารถของหัวหน้าที่จะต้องเอาชนะจิตใจลูกน้อง ได้แก่ ความรักดีต่อหัวหน้า และความร่วมมือร่วมใจของบรรดาผู้ใต้บังคับบัญชาที่จะปฏิบัติงาน หลักในทางรัฐประศาสนศาสตร์จึงตั้งว่า “ความสำเร็จของงานนั้น” อยู่ที่เอกภาพของการทำงานและการที่จะเกิดเอกภาพในการปฏิบัติกรได้นั้น ส่วนใหญ่อยู่ที่ความรู้สึกลูกน้องทั้งมวลที่มีพันธะทางใจอยู่ต่อผู้เป็นหัวหน้า ๓) ความสามารถของหัวหน้าที่จะต้องฟันฝ่าอุปสรรคในการนำ ซึ่งขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพผู้เป็นหัวหน้าเองที่จะต้องเป็นคนที่รู้จักเปลี่ยนแปลงและปรับตัวเองให้เข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องมีศรัทธาต่อหัวหน้าที่แสดงให้เข้ารู้ว่า จะทำงานให้สำเร็จ ได้อย่างไรแม้เมื่อมีอุปสรรคก็ช่วยแก้ไขจนบรรลุเป้าหมายคำว่า ภาวะผู้นำจึงมีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย เช่น สตอกคิล (Stogdill) ให้ความหมายของภาวะผู้นำว่าเป็นกิจกรรมของการสร้างอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาหรือกลุ่ม เพื่อก่อให้เกิดความพยายามให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Relph M. Stogdill, ๑๙๕๕, p. ๕)

ออร์คเวย์ ทิด (Ordway Tead) อธิบายว่าภาวะผู้นำ เป็นการกระทำที่มีอิทธิพลจูงใจให้ผู้อื่นร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือเป็นศิลปะแห่งการกระทำของบุคคลเพื่อให้ได้รับสิ่งที่ต้องการและทำให้ผู้อื่นชื่นชอบ (Ordway Tead, ๑๙๗๐, p. ๒๐)

เฮร์เซย์ และบลันชาร์ด (Hersey & Blandchard) เห็นว่า ความเป็นผู้นำเป็นกระบวนการใช้อิทธิพลในการปฏิบัติงานของบุคคล หรือกลุ่มคนที่มุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดให้ ถ้าสถานการณ์เปลี่ยนแปลงความเป็นผู้นำในรูปของกระบวนการใช้ก็ต้องเปลี่ยนแปลง (Paul Hersey and Kenneth H. Blanchard, ๑๙๗๔, p. ๖๘, อ้างถึงใน มนัสนันท์ บุญรักษ์, ๒๕๔๕, หน้า ๑๒)

คูนท์และดอนเนล (Koontz and Donnell) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำว่าเป็นการใช้อิทธิพลต่อบุคคลให้ปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายทั่วไป (Harold Koontz and Cyril O. Donnell, ๑๙๕๕, p. ๔๕๗)

บาส (Bass) ให้ความหมายภาวะผู้นำ คือ กระบวนการเปลี่ยนแปลง ผู้นำต้องเป็นผู้เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของผู้ตาม ต้องได้ผลเกินเป้าหมายที่กำหนด ทักษะคติ ความเชื่อมั่น และความต้องการของผู้ตามต้องได้รับการเปลี่ยนแปลงจากระดับต่ำไปสู่ระดับที่สูงกว่า (Bernard M. Bass, ๑๙๘๕, p. ๕๔๕, อ้างถึงใน ชนะ พงศ์สุวรรณ ๒๕๔๘, หน้า ๒๐)

รังสรรค์ ประเสริฐศรี ได้นิยามภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลหนึ่งที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Shared goal) หรือความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ (Leaders) และผู้ตาม (Followers) ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Shared purposes) หรือเป็นความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่น และให้การสนับสนุนบุคคลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายองค์กร (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, ๒๕๔๔, หน้า ๓๑)

กล่าวโดยสรุป ภาวะผู้นำ คือคุณลักษณะของบุคคลที่แสดงออกในการสร้างสรรค์หรือปลุกฝังศรัทธา ความกลมเกลียว ความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ให้เกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมงานหรือผู้ตาม เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ผู้นำต้องการ เพื่อนำองค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จในจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า “ผู้นำ” และ “ภาวะผู้นำ” มีความแตกต่างกัน เพราะผู้นำหมายถึง ตัวบุคคล ส่วนภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรม หรือความสามารถหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคลที่เป็นผู้นำ ภาวะผู้นำจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับความสำเร็จของผู้นำ

การใช้ภาวะผู้นำจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะไม่มีบุคคลใดในโลกที่จะทำงานคนเดียวได้สำเร็จ การดำเนินการตามเป้าหมายขององค์กรต่าง ๆ นั้น ต้องมีการกระทำร่วมกันเป็นกลุ่ม หรือ หมู่คณะ เมื่อพิจารณาถึงการทำงานในองค์กร ก็จะพบว่า มี ๒ ฝ่ายด้วยกันคือ ฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการ ซึ่งทั้งสองฝ่ายมีเป้าหมายเดียวกันนั่นก็คือ การทำงานให้สำเร็จตามพันธกิจขององค์กร ผู้บริหารจึงต้องมีหน้าที่ ใช้ภาวะผู้นำและเลือกรูปแบบภาวะผู้นำในการปกครองฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารงาน ให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ขององค์กร ความมีประสิทธิภาพขององค์กรก็ขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ

การบริหารงานจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหลายอย่าง ได้แก่ การวางแผน (Planning) คือการกำหนดเป้าหมาย กำหนดกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งการรวบรวมและประสานงานกิจกรรมต่าง ๆ การจัดองค์กร (Organizing) คือการกำหนด กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ บุคคลที่จะเป็นผู้รับผิดชอบและปฏิบัติงานการจัดโครงสร้างองค์กร การจัดกลุ่มและการกำหนดสายการบังคับบัญชา การนำ (Leading) หมายถึง การสั่งการ และการจูงใจให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันอย่างเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรและการควบคุม (Controlling) เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบผลการ

ปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ (Stephen P. Robbins and Mary Coulter, อ้างถึงใน วิรัช สงวนวงศ์วาน, ๒๕๔๖, หน้า ๒-๓)

ผู้บริหารจึงต้องมีความสามารถในการนำ (Leading) ตามที่มินส์เบิร์ก (Mintzberg) ได้ศึกษาวิจัยการทำงานจริงในแต่ละวันของผู้บริหารพบว่า บทบาทของผู้บริหารโดยทั่วไปมี ๑๐ อย่าง ซึ่งการเป็นผู้นำ (Leader role) เป็นบทบาทหนึ่งในสิบนั้น ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ (Leadership) จะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงาน ต่าง ๆ ขององค์กรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คือ ช่วยให้บุคลากรขององค์กรได้รับการประสานงานและแนะนำการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด ช่วยรักษาสถานภาพขององค์กรให้มีความมั่นคงโดยการปรับเปลี่ยนหรือปรับตัวตามเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ช่วยประสานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ขององค์กรให้ดำเนินการได้ตามลักษณะพลวัตภายในองค์กร โดยเฉพาะในช่วงที่องค์กรอยู่ระหว่างการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลง ช่วยแก้ไขความขัดแย้งระหว่างส่วนต่าง ๆ และช่วยให้บุคลากรในองค์กรบรรลุถึงความต้องการต่าง ๆ ทั้งในด้านความพึงพอใจและเป้าหมายส่วนบุคคล (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, ๒๕๔๔, หน้า ๓๑)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นที่สนใจของนักวิชาการบริหาร ด้วยถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่บ่งชี้ความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร จึงได้มีการศึกษาวิจัย ค้นหาแบบแผนของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลเรื่อยมา จนถึงปัจจุบัน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ภาวะผู้นำลักษณะนี้กำลังเป็นที่ต้องการอย่างยิ่งในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และสับสนอย่างในปัจจุบันนี้ การนำทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาปรับเปลี่ยนองค์การเป็น ทฤษฎีของการศึกษาภาวะผู้นำแนวใหม่ หรือเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ (new paradigm) ของภาวะผู้นำ (Bernard M. Bass, ๑๙๙๓, pp. ๑๓๐-๑๓๕) โดยมีเบิร์น (Burns) และบาส (Bass) เป็นสองคนแรก ที่ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยแสดงให้เห็นว่าเป็นทฤษฎีของการศึกษาภาวะผู้นำแนวใหม่ เนื่องจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ (paradigm shift) ไปสู่ความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (visionary) และมีการกระจายอำนาจหรือเสริมสร้างพลังใจ (empowering) เป็นผู้มีคุณธรรม (moral agents) และกระตุ้นผู้ตามให้มีความเป็นผู้นำ (Donald C. Mosley, Paul H. Pietri and Leon c, ๑๙๙๖, p. ๔๑๒)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ และสมมติฐานของสมาชิกในองค์กร สร้างความผูกพันในการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ที่สำคัญขององค์กรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวข้องกับอิทธิพลของผู้นำ ที่มีต่อผู้ตามอิทธิพลนั้น

เป็นการให้อำนาจแก่ผู้ตามให้กลับกลายมาเป็นผู้นำ และผู้ที่เปลี่ยนแปลงหน่วยงานในกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงองค์การ ดังนั้น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงได้รับการมองว่าเป็นกระบวนการที่เป็นองค์รวม และเกี่ยวข้องกับกำเนินการของผู้นำในระดับต่าง ๆ ในหน่วยย่อยขององค์การ (Pual M. Muchinsky, ๑๙๙๗, p. ๓๗๓) จากการวิจัยพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงพบว่า ผู้นำจะมีการถ่ายโอนหน้าที่ความรับผิดชอบ และอำนาจที่สำคัญและจะขจัดข้อจำกัดการทำงานที่ไม่จำเป็นออกไป ผู้นำมีการดูแลสอนทักษะแก่ผู้ตามที่มีความจำเป็นต้องแก้ปัญหา ต้องการริเริ่ม การกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ที่สำคัญการกระตุ้นการแบ่งปันความคิด การตระหนักในข้อมูลที่เกี่ยวข้องส่งเสริมความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม รวมทั้งส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบสร้างสรรค์ในการแก้ไขความขัดแย้งต่าง ๆ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะทำการปรับปรุงโครงสร้างองค์การ และระบบการบริหาร เพื่อเน้นและสร้างค่านิยมและวัตถุประสงค์หลักขององค์การ (Gary Yukl and Van David D. Fleet, ๑๙๙๒, p. ๑๗๗)

กล่าวคือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามโดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้น โดยการกระตุ้นการมีส่วนร่วมทางความคิด สร้างแรงจูงใจ และเปลี่ยนแปลงเจตคติเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้น มุ่งสู่ความสำเร็จและประโยชน์ของกลุ่มองค์การ

ความหมายของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง(transformational leadership) มีชื่อเรียกเป็นภาษาไทยที่พบโดยทั่วไป เช่น ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, ๒๕๔๔, หน้า ๖๐) ภาวะผู้นำการปฏิรูป (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, ๒๕๔๔, หน้า ๖๓) และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้คำว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง จากการศึกษาค้นคว้าพบว่ามีความหมายของ “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง” หลายท่าน ดังนี้

บาส (Bass) กล่าวถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่า เป็นผู้นำที่ทำให้ผู้ตามอยู่เหนือกว่าความสนใจในตนเอง ผ่านทางการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (idealized influence or charisma) การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญาหรือการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้นำจะยกระดับวุฒิภาวะและอุดมการณ์ของผู้ตามที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ (achievement) การบรรลุถึงจะการแห่งตน (self – actualization) ความเจริญรุ่งเรือง (well – being) ของสังคม องค์การ และผู้อื่นนอกจากนั้น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีแนวโน้มที่จะช่วยกระตุ้นความหมายของงานในชีวิตของผู้ตามให้สูงขึ้น อาจจะชี้นำหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาความต้องการทางศีลธรรมให้สูงขึ้นด้วย

บาส และ อโวลิโอ (Bass & Avolio) กล่าวถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าสามารถเห็นได้จากผู้ที่มีลักษณะดังนี้ คือ มีการกระตุ้นให้เกิดความสนใจในระหว่างผู้ร่วมงาน และผู้ตามให้มองงานของพวกเขาในแง่มุมใหม่ ๆ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในเรื่องภารกิจ (mission) และวิสัยทัศน์ (vision) ของทีมและขององค์กร มีการพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้น มีศรัทธามากขึ้น ชักนำให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาเองไปสู่สิ่งที่จะทำให้กลุ่มได้ประโยชน์ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะชักนำผู้อื่นให้ทำมากกว่าที่พวกเขาตั้งใจตั้งแต่ต้น และบ่อยครั้งมากกว่าที่พวกเขาคิดว่ามันจะเป็นไปได้ ผู้นำจะมีการท้าทายความคาดหวัง และมักจะนำไปสู่การบรรลุถึงผลงานที่สูงขึ้น (Barnard M. Bass and B.J. Avolio, ๑๕๕๔, p. ๒)

จากความหมายข้างต้นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง(transformational leadership)หมายถึงระดับพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวังเป็นผลให้การปฏิบัติงานเกินความคาดหวังพัฒนาความสามารถและศรัทธา ไปสู่ระดับที่สูงขึ้น โดยผู้บริหารแสดงบทบาท ทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกไว้วางใจ ตระหนักรู้ภารกิจ และวิสัยทัศน์ มีความจงรักภักดีและจงใจให้ผู้ร่วมงานมองไกลเกินกว่าความสนใจของตน ซึ่งนำไปสู่ประโยชน์ขององค์กร

ความเป็นมาและแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ก่อนจะมาเป็นแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทฤษฎีภาวะผู้นำที่เริ่มต้นมาก่อนคือ ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบบารมี (charismatic leadership) โดย แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) ในทศวรรษที่ ๑๙๒๐ ได้เสนอทฤษฎีภาวะผู้นำแบบบารมี เมื่อผลงานของเขาได้แปลเป็นภาษาอังกฤษในปี ค.ศ.๑๙๔๗ ได้กระตุ้นความสนใจของนักสังคมวิทยา และนักรัฐศาสตร์ที่ศึกษาด้านภาวะผู้นำต่อมาในทศวรรษที่ ๑๙๘๐ นักวิจัยทางจิตวิทยาและการจัดการ ได้แสดงความสนใจอย่างมากต่อภาวะผู้นำแบบบารมีนี้ เนื่องจากในช่วงทศวรรษนั้นเกิดการแปรปรวนและการฟื้นฟูองค์กรต่าง ๆ อย่างมาก และผู้บริหารองค์กรต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาได้มีการยอมรับกันว่า มีความต้องการและจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้้องค์กรสามารถอยู่ได้ในสถานะที่มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูง (Gary Yukl and Van David D. Fleet, ๑๕๕๒, pp. ๑๗๓-๑๗๗)

แนวคิดภาวะผู้นำแบบบารมี (charismatic leadership)

ผู้นำบารมี (charisma) มีคุณภาพพิเศษของผู้นำซึ่งมีเป้าหมาย มีพลัง และมีความแตกต่างอย่างพิเศษจากคนอื่น ๆ เฮาส์ (House) กล่าวว่าผู้นำบารมีคือใครก็ตามที่สามารถนำมาซึ่งผลผลิตที่

แน่นอนมีระดับสูง มีผลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาดังนี้ (๑) สมาชิกในกลุ่มเชื่อในความถูกต้องของความเชื่อมั่นของผู้นำ (๒) ความเชื่อของผู้ใต้บังคับบัญชาที่เป็นหนึ่งเดียวสอดคล้องกับผู้บังคับบัญชา (๓) สมาชิกกลุ่มยอมรับผู้นำโดยไม่ต้องสงสัย (๔) เปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ เพื่อบังคับบัญชา (๕) เชื่อฟังผู้บังคับบัญชาอย่างดี (๖) มีความเหมือนผู้นำและทำตาม (๗) ผู้ตามมีความผูกพันกับภารกิจขององค์กร (๘) ผู้ตามมีเป้าหมายสูงขึ้นในการปฏิบัติงาน (๙) มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ทำให้ภารกิจประสบผลสำเร็จ (Gary Yukl and Van David D. Fleet, ๑๙๙๒, pp. ๑๗๓-๑๘๗)

ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบเสน่ห์หาหรือบารมี เฮาส์ (House's charismatic leadership theory) แสดงให้เห็นว่าผู้นำโดยเสน่ห์หามีลักษณะดังนี้ ๑) มีความต้องการอำนาจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง การที่ต้องการมีอำนาจก็เพื่อการมีอิทธิพลต่อผู้ตาม การที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและยึดมั่นกับความเชื่อตนเองก็เพื่อให้ผู้ตามเชื่อมั่นหรือเชื่อถือในการตัดสินใจของหัวหน้า ผู้นำที่ขาดความเชื่อในตนเองไม่ยึดมั่นกับความเชื่อมั่นของตนเองนั้นยากที่จะมีอิทธิพลต่อคนอื่น ๒) แสดงพฤติกรรมว่าเป็นคนเก่ง และประสบความสำเร็จจนเป็นที่ประทับใจผู้ตาม ความประทับใจของผู้ตามนี้จะทำให้ผู้ตามเชื่อในการตัดสินใจของผู้นำ และเชื่อฟังผู้นำ ๓) ตั้งเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับค่านิยมและอุดมการณ์ของผู้ตาม วิธีการนี้จะทำให้ผู้ตามเห็นว่าการปฏิบัติงานของกลุ่มนั้นมีความหมายและคล้อยใจให้ผู้ตามมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ผู้นำจะกำหนดบทบาทเพื่อการปฏิบัติที่ผู้ตามมีความภูมิใจ เช่น แทนที่จะบอกว่าสร้างกำแพง ก็บอกว่าให้ช่วยกันสร้างวิหาร เป็นต้น ๔) แสดงพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างเพื่อให้ผู้ตามเอาอย่าง ๕) ยกย่องการปฏิบัติงานของผู้ตามแสดงความเชื่อมั่นในความสามารถของผู้ตาม ๖) กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เช่น ให้ทำงานที่ท้าทาย สนับสนุนสร้างทีมให้มีความร่วมมือ ให้รับผิดชอบ เป็นต้น (Gary Yukl and Van David D. Fleet, ๑๙๙๒, pp. ๑๗๓-๑๘๗)

คอนเกอร์ และคานันโก (Conger & Kanungo) ได้เสนอทฤษฎีผู้นำแบบบารมี โดยยึดตามสมมติฐานที่ว่าบารมีนั้นเป็นปรากฏการณ์แบบการเสริมสร้างคือ ผู้ตามจะเป็นผู้เสริมสร้างคุณลักษณะพิเศษให้กับผู้นำ โดยมาจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้นำและผลจากพฤติกรรมนั้น พฤติกรรมเหล่านั้นประกอบด้วย ๑) การกระตุ้นแนวคิดที่มีความแตกต่างจากแนวคิดเดิมอย่างมาก แต่อยู่ในอัตราที่ผู้ตามยังสามารถรับได้ ๒) การนำตัวเข้าแลก หรือเสี่ยงกับการสูญเสียสถานะการเงินหรือสมาชิกภาพในองค์กร เพื่อแนวคิดที่ตนมุ่งหวัง ๓) ดำเนินการในทางที่ปกติมักไม่ทำกันเพื่อจะบรรลุในแนวคิดที่มี

สำหรับคุณลักษณะพิเศษที่เพิ่มขึ้นของผู้นำ ประกอบด้วย ๑) ความมั่นใจในตนเอง ๒) ทักษะการจัดการในการสร้างความประทับใจ ๓) ความสามารถในการรู้คิดประเมินสถานการณ์

สถานศึกษา ได้ร่วมให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นว่ายังมีส่วนเกี่ยวข้องประกอบใดที่ควรที่จะเพิ่มเติม ให้การวางแผนเป็นไปด้วยความรอบคอบ รอบรู้ และรอบด้านอย่างแท้จริง และจะทำให้เกิดความร่วมมือและความผูกพันกับแผน ตระหนักถึงความรับผิดชอบของคนต่อผลสำเร็จของผู้เรียน และร่วมดำเนินการเพื่อให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

๒. การมอบหมายการปฏิบัติอย่างเป็นทางการ ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ระบุการมอบหมายความรับผิดชอบให้กับหน่วยงาน/บุคคลแล้ว เพราะฉะนั้นควรมีการส่งมอบแผนให้กับหัวหน้ากลุ่มวิชา หัวหน้าระดับชั้น ตามสายการบังคับบัญชา ตลอดจนทีมงานอย่างเป็นทางการด้วย เพื่อผู้ปฏิบัติจักได้ทราบหน้าที่ และขอบข่ายงานที่ต้องทำ

๓. การทำความเข้าใจส่วนต่าง ๆ ของแผน ซึ่งมีสิ่งที่ผู้ปฏิบัติควรทำความเข้าใจ ได้แก่ เจตนารมณ์ของสถานศึกษา เป้าหมายการพัฒนา ยุทธศาสตร์ เทคนิควิธีการใหม่ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี และการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามแผน (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๕, หน้า ๖๓-๖๖)

โดยสรุป การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินได้อย่างเข้าใจตรงกัน มีแนวทางการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน มีการเชื่อมโยงประสานสัมพันธ์ในทุกขั้นตอนของกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพนั้น ควรได้พิจารณาทบทวนโครงสร้างการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และให้ทุกคนมีส่วนร่วม มีการกำหนดบทบาท หน้าที่รับผิดชอบ และภาระงาน อย่างชัดเจน และควรมีคณะทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจากทุกหน่วยงานของระบบบริหารจัดการ เพื่อร่วมกันรับผิดชอบงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ควรจัดทำเป็นเอกสารให้ทุกคนได้รับทราบ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือสนับสนุน รวมถึงการดูแล ส่งเสริมให้จัดการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาคุณภาพได้มาตรฐานตามที่กำหนดจนทำให้สังคมเชื่อมั่นในคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา โดยสถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการพัฒนาคุณภาพตามแผน ตรวจสอบและทบทวนเพื่อปรับปรุงพัฒนา และจัดทำรายงานคุณภาพประจำปี โดยการดำเนินงานร่วมกันของคณะบุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายของการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การตรวจสอบ เป็นการรวบรวมข้อมูลการดำเนินงาน และผลการดำเนินงาน

ของสถานศึกษา สำหรับนำไปเป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา การทบทวน เป็นการนำข้อมูลจากการดำเนินงาน และผลจากการดำเนินงานของสถานศึกษาทำผ่านการตรวจสอบ แล้ว มาพิจารณาเปรียบเทียบว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด และหาสาเหตุ ตลอดจนแนวทางแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพ และประสิทธิภาพ ของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๕, หน้า ๘)

กล่าวโดยสรุป การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการประเมิน ตนเองอย่างเป็นระบบดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และเขตพื้นที่การศึกษา สะท้อนให้เห็นเป้าหมาย จุดเด่น และทิศทางการพัฒนา สถานศึกษา

แนวดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญ ๒ กิจกรรมคือ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา และการตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยเขตพื้นที่การศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษานั้น ต้องให้บุคลากร ทุกคน ทุกฝ่าย รวมทั้งผู้บริหารและครูร่วมในกระบวนการ โดยเน้นการเป็นผู้นำ การให้โอกาสทุกคนเข้าร่วมทำงาน ทักษะในการจัดการ กำหนดเป้าหมาย สร้างทีมงาน กำหนดงานและมีมนุษย์สัมพันธ์กับทุกคนในสถานศึกษาและชุมชน

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยเขตพื้นที่การศึกษานั้น เป็นการตรวจสอบ และทบทวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อนำผลการตรวจสอบไป วิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา และใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา และปรับปรุง คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจนการจัดทำภาพรวมของสถานศึกษา และภาพรวมของ เขตพื้นที่การศึกษา

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาดังที่กล่าวมาข้างต้น เป็นกระบวนการประเมิน ภายในของสถานศึกษา เพื่อการปรับปรุงแก้ไข ให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การประเมินภายในนี้ ต้องเริ่มต้นจากครูและบุคลากรทุกคนของสถานศึกษา ต้องประเมินตนเองตามแผนปฏิบัติงานของ ตนเอง โดยการบันทึกภาพความสำเร็จของงาน ปัญหาและการแก้ไข ไว้เป็นระยะ ๆ แต่ละหมวดวิชา หรือกลุ่ม ฝ่าย เป็นระยะ ๆ เช่นเดียวกัน โดยกำหนดภาพความสำเร็จที่ต้องการไว้ให้ชัดเจน ประเมิน จากผลการประเมินของทุกคน บันทึกไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อนำไปสู่การประเมินคุณภาพโดยรวมของ

สถานศึกษาได้ และคณะทำงานด้านการประกันคุณภาพควรได้ประเมินภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษาทั้งระบบของสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ เช่นกัน โดยใช้ผลการประเมินจากหมวด/กลุ่ม/ฝ่าย และการสัมภาษณ์พิจารณาผลงานที่มีหลักฐานร่องรอย ปรากฏจากการปฏิบัติงานของทุกคน ทุกหมวด/กลุ่ม/ฝ่าย สรุปเป็นภาพรวมของคุณภาพการศึกษา ซึ่งควรทำเป็นประจำอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อนำไปสู่การตรวจสอบและทบทวนจากเขตพื้นที่การศึกษาอย่างน้อย ๑ ครั้ง ในทุก ๓ ปี และเพื่อรองรับการประเมินจากภายนอกต่อไป

การประเมินคุณภาพการศึกษา

นับตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการได้กระจายอำนาจการวัด และประเมินผลการศึกษาสู่ระดับสถานศึกษา การประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนทั้งในระดับการเรียนการสอน การตัดสินใจ – ตกลงและการอนุมัติการสำเร็จการศึกษาเป็นอำนาจของสถานศึกษา ถึงแม้ว่าการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาทั้งประเทศ จะใช้หลักสูตรเดียวกันของกระทรวงศึกษาธิการ แต่ความหลากหลายในทางปฏิบัติในเรื่องรูปแบบการเรียนการสอน การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล ได้เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ทั้งในสถานศึกษาต่าง ๆ ภายในภูมิภาคเดียวกัน และต่างภูมิภาค เพื่อเป็นการควบคุมและรักษาคุณภาพของสถานศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เช่น การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยให้ความรู้ทางวิชาการด้านการวัดและประเมินผล และนอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้จัดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนที่อยู่ในระดับตัวประโยค คือ ประถมศึกษาปีที่ ๓ ประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งเป็นการประเมินระดับชาติในวิชาหลัก หรือความสามารถสำคัญตามจุดหมาย และคำอธิบายรายวิชา ในหลักสูตร โดยทำการประเมินในทุกปี ผลการประเมินที่ได้นอกจากจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของประเทศในภาพรวมแล้ว ยังใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายระดับชาติ และใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับภูมิภาค เขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๕, หน้า ๑๓-๑๖)

การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ(national test) ตามรูปแบบของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมวิชาการ ในปัจจุบันมีอยู่ ๒ ลักษณะ คือ

๑. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทั่วไปของผู้เรียน เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้เรียนตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนด ได้แก่ ประถมศึกษาปีที่ ๓ ประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้แบบทดสอบที่พัฒนาเป็นแบบวัดมาตรฐาน(standardized test) เป็นเครื่องมือสำหรับการประเมิน โดยจะสอบวัดสาระการเรียนรู้ที่มีความสำคัญหรือจำเป็น โดยมี

วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการประเมิน เพื่อนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลชี้แนะการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในระดับต่าง ๆ ได้แก่ ระดับกระทรวง เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด และโรงเรียน ตลอดจน จนถึงตัวนักเรียนเป็นรายบุคคล

๒. การประเมินความถนัดทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (scholastic aptitude test : SAT) เพื่อประเมินคุณภาพทางการศึกษาด้านความถนัดทางการเรียนกับผู้เรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) หรือเทียบเท่า ทุกคนในสถานศึกษาที่อยู่ในระบบทุกสังกัดทั่วประเทศ การประเมินความถนัดทางการเรียนเป็นการประเมินที่จะวัดความสามารถของผู้เรียนที่ไม่ใช่การวัด ความรู้ด้านเนื้อหาสาระเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการวัดสิ่งที่อยู่ในตัวผู้เรียน อันเป็นผลที่เกิดจากการ สะสมระยะยาวของกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามหลักสูตรทั้งในและนอกห้องเรียนและเป็น ความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการกลั่นกรอง สังเคราะห์มาเป็นเวลานานหลาย ๆ ปีเป็นตัวบ่ง ชี้ให้เห็นถึงความสามารถของคนที่ได้รับการพัฒนาแล้ว เป็นตัวพยากรณ์ที่ใช้ศึกษาความสำเร็จ ทางการศึกษาในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๕, หน้า ๑๗-๒๐)

กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้กรมวิชาการในฐานะกรรมการและเลขานุการการ ประเมินคุณภาพระดับชาติ ดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ โดยได้รับความร่วมมือ จากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาที่ได้รับการประเมิน ทั้งในและนอกกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการดำเนินงานระดับจังหวัด หรือเขตพื้นที่การศึกษาส่วนภูมิภาค และคณะกรรมการ ดำเนินงานในส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) ประสานงานและความร่วมมือในการจัดการให้การ ดำเนินการประเมินเป็นไปอย่างมีมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

๑. ค้นคว้าหาแนวทางกำหนดรูปแบบและขอบเขตของการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติทั้งในต่างประเทศ และบริบทของการปฏิรูปการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๔๔ เพื่อนำเสนอต่อคณะอำนาจการ ประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ

๒. จัดประชุมคณะกรรมการอำนาจการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ เพื่อสรุปเป็น นโยบายการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ

๓. ดำเนินการสร้างเครื่องมือวัดตามหลักวิชาเพื่อให้เป็นเครื่องมือที่มีมาตรฐาน และ จัดพิมพ์พร้อมเอกสารประกอบการประเมิน

๔. จัดประชุมชี้แจงคณะกรรมการดำเนินงานระดับจังหวัด เขตพื้นที่การศึกษา และ ส่วนกลาง เพื่อมอบนโยบายและแนวทางการประเมินให้การประเมินมีคุณภาพและมาตรฐาน เดียวกันทั้งประเทศ

๕. ส่งเครื่องมือวัด และเอกสารประกอบการประเมินให้กับจังหวัดและส่วนกลาง เพื่อดำเนินการประเมินในวันที่กำหนดพร้อมกันทั้งประเทศ

๖. กำกับ ติดตามการประเมิน เพื่อรับทราบปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมิน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการประเมินต่อไป

๗. รวบรวมกระดาษคำตอบ ดำเนินการตรวจข้อสอบแบบเขียนตอบ ประมวลผลข้อมูลเพื่อรายงานผลการประเมิน

๘. รายงานผลการประเมินเป็นรายบุคคล สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด และภาพรวมระดับประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๕, หน้า ๒๑-๒๒)

การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติเป็นเรื่องที่จะดำเนินการในบริบทของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเริ่มประเมินได้ในปีการศึกษา ๒๕๔๘ แต่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้ผู้เรียนในหลักสูตรปัจจุบันได้รับการประเมินด้วย กรมวิชาการจึงได้เริ่มดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๓ ในลักษณะของการนำร่องหรือทดลองระบบ โดยมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิชาที่สอบไปตามความเหมาะสม และความจำเป็นในแต่ละปี อย่างเช่นในปีการศึกษา ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นการประเมินด้านความถนัดทางการเรียน (SAT) มัธยมศึกษาปีที่ ๖ เพียงชั้นเดียว แต่ในปีการศึกษาต่อมาได้มีการขยายขอบเขตการประเมิน โดยประเมินนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประเมินวิชาภาษาไทย และคณิตศาสตร์ ประถมศึกษาปีที่ ๖ และมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ประเมินวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ประเมินด้านความถนัดทางการเรียน (SAT) และในปีการศึกษา ๒๕๔๖ ได้เพิ่มเติมวิชาที่ประเมิน คือวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา

การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๘ ซึ่งกล่าวว่า “การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อการนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก” (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๕, หน้า ๒๑) โดยรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต้องระบุนความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพร้อมหลักฐานข้อมูล และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนในระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาจะแสดงผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในแต่ละปีว่าบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และสามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอกที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๘, หน้า ๘)

วัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

๑. เพื่อแสดงภาระความรับผิดชอบในผลการจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด สาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อสิ้นปีการศึกษา

๒. เพื่อให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป

๓. เพื่อให้สถานศึกษามีข้อมูลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการประเมินและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

๑. กำหนดเป้าหมายผู้รับรายงานให้เป็นไปตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ววางแผนการจัดทำรายงานและกำหนดรูปแบบการรายงาน

๒. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำ รายงานผลคุณภาพการศึกษาประจำปี ซึ่งควรประกอบด้วยผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการหรือผู้ทำหน้าที่วิชาการของสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

๓. รวบรวม วิเคราะห์ แปรผลและนำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรอบปี

๔. เขียนรายงานและจัดทำเอกสารรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

๕. นำเสนอคณะผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๖. เผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมายผู้รับรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา

๗. ติดตาม และรับข้อมูลย้อนกลับจากกลุ่มเป้าหมายผู้รับรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ซึ่ง ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่อสาธารณชน เพื่อรับทราบความคิดเห็น ความพึงพอใจและข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อนำ

ผลไปเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๘, หน้า ๕-๑๑)

นอกจากนี้ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ยังได้กำหนดแนวการเขียนรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ว่าต้องสะท้อนคุณภาพการจัดการของสถานศึกษา อันเป็นผลมาจากการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติงานในรอบปี การศึกษาโดยมีผลลัพธ์ที่สร้างความมั่นใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ๒ ประการ คือ ประการแรก คุณภาพผู้เรียน คือ ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และประการที่สอง คือศักยภาพของสถานศึกษาในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้บรรลุตามเป้าหมายของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีแนวทางการเขียนรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีดังนี้

๑. บรรยายสรุปภาพและผลการดำเนินงานที่สถานศึกษาปฏิบัติจนเกิดความสำเร็จตามเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี

๒. นำเสนอข้อมูลและผลการดำเนินงานที่ปรากฏจากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายความสำเร็จที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๓. สรุปผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาของสถานศึกษาเทียบกับระดับคุณภาพการดำเนินงานที่ต้องการ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อุดมการณ์อันสำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษายเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ เป็นอย่างยิ่ง สามารถพึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

สภาพการศึกษาจึงมีหน้าที่พัฒนาและนำเสนอมาตรฐานการศึกษาของชาติ จากนั้นองค์กรหลักและกระทรวงต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ จะทำหน้าที่พัฒนามาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับและ ประเภทการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัยได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาระดับนั้น ๆ พร้อมทั้งดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริการการจัดการ เพื่อเตรียม ความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (สมศ.) ซึ่งมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีดังต่อไปนี้ (คณะกรรมการการศึกษาระดับ ขั้นพื้นฐาน, ๒๕๔๗, หน้า ๒๓)

แนวคิดคุณภาพผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นเป้าหมายการพัฒนา เยาวชนของชาติ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้อง สร้างความมั่นใจให้แก่สังคมว่า โรงเรียนมีศักยภาพพอในการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้บรรลุผลสำเร็จ ตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานด้าน ผลผลิต เป็นผลการเรียนรู้ของหลักสูตรในระดับกว้างที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับทุกกลุ่มวิชาที่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานการศึกษาจึง เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาของมนุษย์ ดังนั้น บุคคลที่ได้รับการ ศึกษาอย่างเหมาะสม ก็คือ คนที่จะสามารถใช้ชีวิตอย่างถูกต้องตามครรลองครองธรรมและ ได้รับสิ่งดี ๆ การศึกษามีใช่เพียงการใช้ชีวิตระยะเวลาหนึ่งในโรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นเหมือนปัจจัย ในการดำรงชีพที่ทุกคนต้องแสวงหาและเพิ่มพูนตลอดเวลาเพื่อพัฒนาตนเอง รวมทั้งครอบครัว หน้าที่การงาน ตลอดจนความก้าวหน้าและความมั่นคงของประเทศ การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ในการช่วยให้คนมีหลักคิดรู้จักใคร่ครวญเลือกสรรปรับตัวกับเหตุการณ์และสิ่งใหม่ๆ ที่เข้ามาสู่ชีวิต ตลอดเวลาในระบบการศึกษาจะต้องตอบสนองการทำงานในยุคของข้อมูลข่าวสาร ดังนั้น บทบาท ครูผู้สอนต้องเปลี่ยนแปลงโดยจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม ใน การจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ (ถ้ายอง สังขชัย, ๒๕๔๗, หน้า ๓๒-๓๓)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ หมวด ๖ มาตรา ๔๗ ให้มีระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอกโดยหน่วยงานต้นสังกัด

และสถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรับรองการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่จะช่วยสร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง ประชาชน และสังคมว่า ผู้เรียนที่จบการศึกษาจะมีคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม สถานศึกษาที่ได้รับรองมาตรฐานสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ กระทรวงศึกษาธิการให้ความหมายไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะยกมาตรฐานของโรงเรียนต่าง ๆ ที่ยังไม่เข้ามาตรฐาน ผลักดันให้ได้มาตรฐาน โดยมุ่งเน้นการใช้ข้อมูลคุณภาพมาตรฐานของโรงเรียนป้อนกลับมาเพื่อรายงานหน่วยงานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้โดยมีความเชื่อว่า ถ้ากระบวนการประกันคุณภาพมีระบบอย่างถูกต้องแล้วคุณภาพที่ดีจะตามมา(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๓, หน้า ๑๕)

การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ โดยให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาและทำหน้าที่ประเมินผลการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์กรมหาชน)หรือสมศ.เป็นผู้ประเมิน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, ๒๕๕๓, หน้า ๘)

การประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดตัวบ่งชี้เป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และกลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พ.ศ. ๒๕๕๕, หน้า ๒๑-๕๖) ดังนี้

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินภายใต้ภารกิจของสถานศึกษา โดยกำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินบนพื้นฐานที่ทุกสถานศึกษาต้องมีและปฏิบัติได้ ซึ่งสามารถชี้ผลลัพธ์และผลกระทบได้ดี และมีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายใน

กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลผลิต ตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา รวมถึงความสำเร็จตามจุดเน้นและ

จุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลการดำเนินงานของ สถานศึกษาโดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อร่วมกันชี้แนะ ป้องกันและแก้ไขปัญหา สังคมตามนโยบายของรัฐ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาและปัญหาสังคมที่เปลี่ยนไป โดยมี เป้าหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้นำสังคม อาทิ การรักษาดี การบำรุงศาสนาและเทิดทูน พระมหากษัตริย์ การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การน้อมนำปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติเป็นแบบอย่าง การสร้างสังคมสันติสุขและความปรองดอง การ ส่งเสริมความร่วมมือในกรอบประชาคมอาเซียน การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม พลังงาน เศรษฐกิจ สุขภาพ ค่านิยม จิตสาธารณะ และความประหยัด รวมทั้งการแก้ปัญหาสังคม อาทิ ความขัดแย้ง อุบัติภัย และสิ่งเสพติด เป็นต้น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดกรอบแนวคิดจากมาตรฐานด้านผู้เรียนตามมาตรฐาน การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พ.ศ. ๒๕๕๕, หน้า ๒๑-๕๖) เพื่อใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้น พื้นฐาน จำนวน ๕ ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ประกอบด้วย ๒ ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้ง รู้จักดูแลตนเอง ให้มีความปลอดภัย

คำอธิบาย ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้ง รู้จักดูแลตนเองให้มี ความปลอดภัย หมายถึง ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์ของกรมอนามัย และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมพลศึกษา หรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ (สสส.) และผู้เรียน ผู้เรียนปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา เช่น สุรา บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เกม เป็นต้น

เกณฑ์การพิจารณา

๑.๑ ร้อยละของผู้เรียนที่มีน้ำหนัก ส่วนสูง สมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์

๑.๒ ร้อยละของผู้เรียนที่ปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา เช่น สุรา บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เกม เป็นต้น

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ

คำอธิบาย ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ หมายถึง ผู้เรียนมีความซาบซึ้ง รับรู้ในคุณค่า หรือมีอารมณ์ ความรู้สึกในสิ่งที่ดีงามหรือไพเราะ จากการฝึกฝนหรือซึมซับ โดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกหลักสูตร เช่น กิจกรรมศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ วรรณศิลป์ หรือนันทนาการ เป็นต้น

เกณฑ์การพิจารณา

ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร ด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ วรรณศิลป์ หรือนันทนาการ

ดังนั้น ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี หมายถึง ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย และผู้เรียนมีสุขภาพจิตดี

ตัวบ่งชี้ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย ๓ ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง

คำอธิบาย ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะของการเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ได้แก่

๑. บำรุง ดูแล กตัญญู สร้างความสุข ความสบายใจให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองตามอัธยาศัย เช่น จัดหาหรือดูแลอาหารการกินของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง มีการ์ดอวยพร หรือของขวัญให้ตามเทศกาล เป็นต้น

๒. ช่วยทำกิจธุระ การงาน เช่น ช่วยทำความสะอาดบ้านหรืองานบ้าน ช่วยซื้อของ ช่วยกิจธุระการงาน ที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองขอให้ช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ เป็นต้น

๓. รักษาชื่อเสียงวงศ์สกุล เช่น การไม่เสพสิ่งเสพติด ไม่ดื่มสุรา ไม่เล่นการพนัน ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง เป็นต้น

๔. ประพฤติตนให้เหมาะสมกับความเป็นลูกที่ดี เช่น เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครองปฏิบัติตนในโอวาทของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ไหว้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ก่อนไปและกลับจากโรงเรียน เป็นต้น

เกณฑ์การพิจารณา ร้อยละของผู้เรียนที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลการประเมินคุณลักษณะการเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ตามคุณลักษณะของผู้เรียนที่เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ตั้งแต่ระดับดีขึ้น ไป ตามเกณฑ์ของหน่วยงานต้นสังกัด หรือสถานศึกษา ในกรณีที่เป็นนักเรียนประจำ อาจารย์ผู้ดูแลสามารถประเมินแทน พ่อแม่ หรือผู้ปกครองได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน

คำอธิบาย ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน หมายถึง ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนที่ดี ได้แก่ สุภาพ นอบน้อม โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมานะในการเรียน ดูแลรักษาสถานที่และสิ่งของทั้งส่วนรวมและส่วนตัว อยู่อย่างพอเพียง รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย และยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และผู้เรียนที่ไม่ขาดเรียน ไม่มาสาย ไม่ออกจากการศึกษากลางคันเพราะปัญหาด้านความประพฤติ และไม่มีปัญหาด้านการปกครอง

เกณฑ์การพิจารณา พิจารณาจากคุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนที่ดีของโรงเรียน ดังนี้

๑.๑ สุภาพ นอบน้อม หมายถึง รู้จักให้เกียรติผู้อื่น เป็นกันเอง จริงใจ มีน้ำใจ และเป็นมิตร เช่น ทักทาย หรือ ยกมือไหว้เมื่อพบครู ก้มตัวเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ ฯลฯ

๑.๒ โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่น หมายถึง ช่วยเหลือคนอื่นด้วยความเต็มใจ เช่น การช่วยเพื่อนนักเรียน หรือช่วยงานครู แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน ฯลฯ

๑.๓ รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น หมายถึง เข้าใจและยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น เช่น ตั้งใจฟังเพื่อนอภิปราย / เล่าประสบการณ์หน้าห้อง / รายงานหน้าชั้นเรียน ไม่พูดคุยขณะที่เพื่อนพูด ฯลฯ

๑.๔ ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา และใจ เช่น ไม่คัดโกง ไม่พูดปด ไม่หลอกลวง ไม่ลักขโมย ไม่ลอกการบ้าน ฯลฯ

๑.๕ มุ่งมานะในการเรียน หมายถึง ตั้งใจมุ่งมั่นศึกษาเล่าเรียน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาล่าเรียน ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทบทวนบทเรียนสม่ำเสมอ ตั้งใจทำงานที่ครูมอบหมาย ฯลฯ

๑.๖ ดูแลรักษาสถานที่ และสิ่งของ ทั้งส่วนรวมและส่วนตัว หมายถึง ช่วยทำนุบำรุงสถานศึกษา ดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนรวมและของตนเอง เช่น ทำความสะอาดห้องเรียน ปิดน้ำไฟเมื่อไม่ใช้ ไม่ขีดเขียนบนโต๊ะเรียน ฯลฯ

๑.๗ อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ฯลฯ

๑.๘ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และรักความเป็นไทย หมายถึง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทย ประวัติของบุคคลสำคัญ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชน

ที่ดี มีความเคารพรัก ศรัทธาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และดำรงรักษาความเป็นไทย ฯลฯ

๑.๕ ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หมายถึง มีความรู้ ความเข้าใจ ยึดมั่น และดำรงรักษาระบบการ ปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฯลฯ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๓ ผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

คำอธิบาย ผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม หมายถึง ผู้เรียนให้การ ช่วยเหลือผู้อื่นหรือส่วนรวมในฐานะสมาชิกของสังคม และปฏิบัติอยู่ตลอดเวลาจนเป็นนิสัย เช่น บริจาคเพื่อสาธารณกุศล ช่วยทำความสะอาดสถานที่สาธารณะ ดูแลผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ เป็นต้น

เกณฑ์การพิจารณา ร้อยละของผู้เรียนที่ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมทั้ง ในและนอกสถานศึกษา โดยผ่านกระบวนการคิด วางแผน กำหนดกิจกรรม และดำเนินการโดย สถานศึกษาหรือโดยผู้เรียนเองอย่างต่อเนื่อง

ศาสตราจารย์ บัณฑิต ได้เสนอวิธีดำเนินการเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ พึงประสงค์ในโรงเรียน (ศาสตราจารย์ บัณฑิต, พ.ศ. ๒๕๕๕, หน้า ๕๕-๖๑) ซึ่งสามารถกระทำได้ ดังต่อไปนี้

๑. ตั้งคณะกรรมการคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนเพื่อทำหน้าที่กำหนดแผนงานใน เรื่องคุณธรรม จริยธรรม และควบคุมดูแลให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

๒. จัดให้มีแผนงานคุณธรรม จริยธรรม โดยดำเนินการดังนี้

๒.๑ สร้างบรรยากาศหรือสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการให้การศึกษ อบรมและการ ปฏิบัติเรื่องคุณธรรม จริยธรรม เช่น

๒.๑.๑ คณะครูร่วมกันประพฤติตนเป็นธรรมอย่างที่ดีแก่เด็กนักเรียน

๒.๑.๒ การประพฤติตน ปฏิบัติตน ตามแนวทางของคุณธรรม จริยธรรม เป็นสิ่งที่ ดีมีเกียรติยิ่ง

๒.๑.๓ ตั้งกลุ่มหรือชุมนุมคุณธรรม จริยธรรมจำเป็นในโรงเรียน

๒.๒ การควบคุมคุณธรรมจริยธรรม โดยต่อเนื่องใน โรงเรียน โดยผู้ที่ให้การอบรม ได้แก่

๒.๒.๑ พระสงฆ์หรือผู้ทรงคุณวุฒิ

๒.๒.๒ ผู้บริหารโรงเรียน

๒.๒.๓ ครูประจำชั้นและครูเวรประจำวัน

ดังนั้น ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ หมายถึง ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง เป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน และเป็นคนดีของสังคม

ตัวบ่งชี้ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย ๒ ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

คำอธิบาย ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการแสวงหาข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดเห็น จินตนาการ ฯลฯ ที่บันทึกไว้ในเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ แผ่นศิลา ใบลาน ป้ายโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ โดยการอ่าน การดู การฟัง และการเขียน

เกณฑ์การพิจารณา ร้อยละของผู้เรียนที่มีการเรียนรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง และจากข้อมูลเชิงประจักษ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา

คำอธิบาย ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา หมายถึง ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา โดยผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริงและมีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมนั้นทั้งในและนอกสถานศึกษา

เกณฑ์การพิจารณา ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษาในระดับดีขึ้นไป จากการดู การฟัง การลงมือปฏิบัติ การทัศนศึกษา และจากข้อมูลเชิงประจักษ์

ดังนั้น ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หมายถึง ผู้เรียนที่มีนิสัยรักการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ และผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น ประกอบด้วย ๒ ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิด

คำอธิบาย ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิด หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ ที่นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจและแก้ปัญหาของตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑)

เกณฑ์การพิจารณา ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการคิดในระดับดีขึ้นไป ตามที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และจากข้อมูลเชิงประจักษ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๒ ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม

คำอธิบาย ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นสมรรถนะในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และมีความสามารถในการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เกณฑ์การพิจารณา ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมในระดับดีขึ้นไป ตามที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และจากข้อมูลเชิงประจักษ์

ดังนั้น ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเป็นระบบ และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคม

ตัวบ่งชี้ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ประกอบด้วย ๘ ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้น ป.๖ ม.๑ และ ม.๖

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางซึ่งการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสพการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี

สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

เกณฑ์การพิจารณา

๑. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับดี ในระดับชั้น ป.๖

๒. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับดี ในระดับชั้น ม.๓

๓. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับดี ในระดับชั้น ม.๖

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในระดับชั้น ป.๖ ม.๓ และ ม.๖

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางซึ่งการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดของมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและศาสตร์อื่น ๆ คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

เกณฑ์การพิจารณา

๑. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับดี ในระดับชั้น ป.๖

๒. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับดี ในระดับชั้น ม.๓

๓. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับดี ในระดับชั้น ม.๖

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๓ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในระดับชั้น ป.๖ ม.๓ และ ม.๖

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางซึ่งการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต เพราะวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับทุกคนทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพต่าง ๆ ตลอดจน

เทคโนโลยี เครื่องมือเครื่องใช้และผลผลิตต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและการทำงาน เหล่านี้ล้วนเป็นผลของความรู้วิทยาศาสตร์ ผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์และศาสตร์อื่นๆ วิทยาศาสตร์ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิดทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ วิจัย มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้ วิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge-based Society) ดังนั้นทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้รู้วิทยาศาสตร์ เพื่อที่จะมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติและเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น สามารถนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุผลสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

เกณฑ์การพิจารณา

๑. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับดี ในระดับชั้น ป.๖

๒. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับดี ในระดับชั้น ม.๓

๓. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับดี ในระดับชั้น ม.๖

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๔ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับชั้น ป.๖ ม.๓ และ ม.๖

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางซึ่งการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

เกณฑ์การพิจารณา

๑. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับดี ในระดับชั้น ป.๖

๒. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับดี ในระดับชั้น ม.๓

๓. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับดี ในระดับชั้น ม.๖

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๕ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ
พลศึกษา ในระดับชั้น ป.๖ ม.๓ และ ม.๖

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา หมายถึง กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางซึ่งการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ช่วยให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่
สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางสังคม ทางปัญญา หรือจิตวิญญาณ สุขภาพ หรือสุขภาวะจึงเป็น
เรื่องสำคัญเพราะเกี่ยวข้องกับทุกมิติของชีวิต ซึ่งทุกคนควรจะได้เรียนรู้เรื่องสุขภาพ เพื่อจะได้มี
ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีเจตคติ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม รวมทั้งมีทักษะปฏิบัติด้าน
สุขภาพจนเป็นกิจนิสัย อันจะส่งผลให้สังคมโดยรวมมีคุณภาพ

เกณฑ์การพิจารณา

๑. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา
และพลศึกษา ระดับดี ในระดับชั้น ป.๖

๒. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา
และพลศึกษา ระดับดี ในระดับชั้น ม.๓

๓. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา
และพลศึกษา ระดับดี ในระดับชั้น ม.๖

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๖ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะใน
ระดับชั้น ป.๖ ม.๓ และ ม.๖

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร
แกนกลางซึ่งการเรียนรู้ศิลปะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทาง
ศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทาง
ศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การ
พัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือ
ประกอบอาชีพได้

เกณฑ์การพิจารณา

๑. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับดี ในระดับชั้น ป.๖

๒. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับดี ในระดับชั้น ม.๓

๓. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับดี ในระดับชั้น ม.๖

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๗ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในระดับชั้น ป.๖ ม.๓ และ ม.๖

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางซึ่งการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข

เกณฑ์การพิจารณา

๑. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับดี ในระดับชั้น ป.๖

๒. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับดี ในระดับชั้น ม.๓

๓. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับดี ในระดับชั้น ม.๖

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๘ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในระดับชั้น ป.๖ ม.๓ และ ม.๖

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางซึ่งการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และ

ตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี ความคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

เกณฑ์การพิจารณา

๑. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับดี ในระดับชั้น ป.๖
๒. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับดี ในระดับชั้น ม.๓
๓. ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับดี ในระดับชั้น ม.๖

ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ระดับดี ในระดับชั้น ป.๓ ป.๖ ม.๓ และ ม.๖ ค่าร้อยละของผู้เรียนที่ได้คะแนนผลการทดสอบของสถานบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) O-Net มากกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับชั้น ป. ๓ ป.๖ ม.๓ และ ม.๖ และมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับดี สูงขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา

๒.๓ สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ ซึ่งเป็น ๑ ใน ๑๘๓ เขตพื้นที่การศึกษายู่ภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งเป็น ๑ ใน ๕ องค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ มีหน้าที่รับผิดชอบในการประสานส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยพื้นที่ ๔ อำเภอ ได้แก่ สถานศึกษาเขตอำเภอบางใหญ่ สถานศึกษาเขตอำเภอบางบัวทอง สถานศึกษาเขตอำเภอไทรน้อย และสถานศึกษาเขตอำเภอปากเกร็ด มีพื้นที่รวม ๔๘๗.๘๗๗ ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และกรุงเทพมหานคร โดยทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทิศใต้ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอเมืองนนทบุรีและกรุงเทพมหานคร ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดนครปฐมมีแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมที่สำคัญหลายแห่ง โดยเฉพาะริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาและคลอง เช่นเกาะเกร็ด เป็นแหล่งเครื่องปั้นดินเผา รวมทั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้านชาวมอญตั้งอยู่ใกล้กับวัดปรมัยยิกาวาสและสวนสมเด็จ ฯ อำเภอปากเกร็ด ตลาดน้ำบางคูเวียงอยู่ปากคลองบางคูเวียง อำเภอบางใหญ่ ตลาดน้ำอำเภอไทรน้อย ตั้งอยู่ริมคลอง พระพิมลราชา อำเภอไทรน้อย ศูนย์สมุนไพร ที่วัดสวนแก้ว ตั้งอยู่ที่อำเภอบางใหญ่ ตั้งอยู่ที่เลขที่ ๗๕/๔ หมู่ ๖ ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลเสาธงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ มีสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่ทั้งสิ้น ๑๒๔ แห่ง จำแนกเป็นสถานศึกษาภาครัฐ จำนวน ๖๔ แห่ง และ สถานศึกษาเอกชน จำนวน ๖๐ แห่ง นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนที่ถ่ายโอนไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๕ แห่ง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชชม เขต ๓ จำนวน ๕ แห่ง และสถานศึกษาออกสังกัดที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี, โรงเรียนเทศบาลวัดละหาร, วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี โรงเรียนสหมิตรบางบัวทองวิทยาและโรงเรียนนนท์ประสิทธิ์วิทยา (ข้อมูล ณ ๑๐ มิ.ย. ๕๖) โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษารอบสาม (๒๕๕๔-๒๕๕๘) รายงานผลการประเมินแล้วรวมทั้งสิ้น ๓๕ แห่ง และอยู่ในระหว่างการพิจารณาจำนวน ๘๙ แห่ง

๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. งานวิจัยในประเทศ

สิงโต แก้วกัลยา (๒๕๔๓, บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การตรวจสอบผลการประเมินมาตรฐาน โรงเรียน พ.ศ. ๒๕๔๑ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๑” ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนด้วยวิธีการประเมินภายนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพที่น่าพอใจขั้นสูง ผลการประเมินด้านการบริหาร โรงเรียนและด้านการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนโดยภาพรวม ได้แก่ โรงเรียนที่ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการเรียนการสอนได้จัดการเรียนรู้และทำงานร่วมกันโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม บุคลากรในโรงเรียนเห็นว่าการให้ความสำคัญและร่วมมือ

กันอย่างจริงจังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จอย่างมีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของนักเรียน

กนกรัตน์ จันทร์อ่วม (๒๕๔๓, บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายใน การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียน มาตรฐานการเรียนการสอนและมาตรฐานคุณภาพนักเรียน มีการปฏิบัติระดับคุณภาพน่าพอใจขั้นสูง

พิศาล แก้วลา (๒๕๔๔, หน้า ๓๒) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนประถมศึกษาได้ดำเนินงานอยู่ในระดับ “มาก” คือ ด้านมาตรฐานคุณภาพนักเรียน มาตรฐานการเรียนการสอน มาตรฐานการบริหาร ส่วนปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ทั้งด้านมาตรฐานการเรียนการสอน มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน และมาตรฐานการบริหาร และข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการดำเนินงาน คือ จัดการเรียนการสอนตาม โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ควรศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรและแผนการสอนตามความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในสังคมปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

สุวรรณ ศรีบูรพาภิรมย์ (๒๕๔๔, หน้า ๓๒) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนเอกชนที่ได้รับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า สภาพและการบริหารโรงเรียนตามโครงการรับรองคุณภาพมาตรฐานการศึกษา มีดังนี้ ๑) ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน มีการกำหนดปรัชญาและเป้าหมายเป็นนโยบายในการพัฒนาโรงเรียนที่เน้นผลที่เกิดกับผู้เรียน ๒) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มีการจัดทำแผนการสอนรายกลุ่มประสบการณ์อย่างครบถ้วน มีความสอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตร ๓) ด้านบุคลากร ผู้บริหารเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและวิสัยทัศน์กว้างไกล ๔) ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน มีอาคารเรียนอาคารประกอบเพียงพออยู่ในสภาพที่ใช้การได้และเป็นปัจจุบัน บริเวณร่มรื่น สะอาดสวยงาม ๕) ด้านการจัด การบริหาร มีแผนปรับปรุงธรรมนูญโรงเรียน ๖) ปัจจัยด้านกิจการนักเรียน มีการยกย่องชมเชยให้กำลังใจนักเรียนผู้ประพฤติดีและทำคุณประโยชน์ให้แก่โรงเรียนชุมชน ๗) ด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ด้านอนุรักษ์และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม

ศิลปวัฒนธรรมและศาสนา ปัญหา คือความเป็นผู้มีนิสัย “ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน” ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน

ชิน มั่นคิด (๒๕๔๖, หน้า ๑๒) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ด้านกระบวนการกับผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ๑) ระดับคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาด้านกระบวนการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามกระบวนการปฏิบัติงานของโรงเรียนผล ประกฏว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับคุณภาพมากทุกมาตรฐาน ๒) เมื่อแยกผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาม ขนาดของโรงเรียน คือ เรื่องการบริหารการจัดการอย่างเป็นระบบ พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด และโรงเรียนขนาดปานกลางมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เรื่องการจัดการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับหลักสูตรขั้นพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น โรงเรียนขนาดใหญ่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด และโรงเรียนขนาดปานกลางมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของนักเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และโรงเรียนขนาดปานกลางมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เรื่องการพัฒนาครูและบุคลากรอื่นให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานที่ได้เต็มศักยภาพ โรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และโรงเรียนขนาดปานกลางมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และเรื่องส่งเสริมความสัมพันธ์และ ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐ และเอกชนในการจัดการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และโรงเรียนขนาดปานกลางมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สังคม ทินาววัฒน์ (๒๕๔๖, หน้า ๑๒) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมือง หนองคายจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ๑) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมือง หนองคาย จังหวัดหนองคาย ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ๒) ข้าราชการครูสังกัด สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมี ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบว่าคิดเห็นของ ข้าราชการครูโรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ความดับ .๐๕ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูมาตรฐานด้านผู้เรียนพบว่า ความ

คิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .๐๕

กัลยาณี พรหมทอง (๒๕๔๖, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในวิทยาลัยพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่าความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก

ศักดิ์ดา แจ่มแจ้ง (๒๕๔๖, หน้า ๓๒) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การบริหารจัดการมาตรฐานด้านนักเรียนสู่มาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครนครปฐมมีปัญหาการบริหารจัดการมาตรฐานด้านนักเรียนในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีปัญหาในการบริหารจัดการมาตรฐานด้านนักเรียนสู่มาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอกมากที่สุด ในมาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์รองลงมาคือมาตรฐานที่ ๕ ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร และมาตรฐานที่ ๑๒ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา สำหรับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านนักเรียนสู่มาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครนครปฐมมีดังนี้ ๑) ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ ๒) จัดกิจกรรมโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และ ๓) พัฒนาระบบการบริหารงาน โดยนำกระบวนการ PDCA มาใช้ในการบริหารจัดการมาตรฐานด้านนักเรียนสู่มาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอก

สมควร ไกรพน (๒๕๔๖, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การสร้างแรงบันดาลใจ รองลงมาคือการสร้างบารมี และด้านการกระตุ้นเข้าปัญหา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล

ศุภกิจ สาณัฐย์ (๒๕๔๗, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการสร้างแรงบันดาลใจ

มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือด้านการกระตุ้นชาวปัญญา ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลและด้านการสร้างบารมีตามลำดับ

วันชัย ชงชัย (๒๕๔๗, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและวัฒนธรรมโรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานใน โรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในภาพรวม และเมื่อพิจารณาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นรายด้าน ปรากฏว่าด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ตามลำดับ

ขนิษฐา อำนัคมณี (๒๕๔๗, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระบี่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาในภาพรวมและรายด้าน รายวิชา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับปรับปรุง

สมพร เมืองแป้น (๒๕๔๘, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนไม่แตกต่างกัน มีความต่างกัน ในรายชื่อของขั้นตอนการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญศึกษา ในส่วนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยรวมและรายด้านในระดับมากกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา

วิชัย พงษ์สุวรรณ (๒๕๔๘, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนามาตรฐานด้านผู้เรียน โรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต ๓ จังหวัดชัยภูมิ กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนา คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ ตามกรอบการพัฒนา ๓ ด้านคือ ด้านความกระตือรือร้นสนใจเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ของนักเรียน ด้านความมีนิสัยรักการอ่าน และด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์จากข่าว

กรวรรณ จันทร์หา (๒๕๔๘, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่ ๑-๒ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต ๒ พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต ๒ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับคุณภาพผู้เรียนระดับช่วงชั้น

ที่ ๑-๒ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต ๒ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี การบริหารงานวิชาการในภาพรวมส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน รายด้านคือ การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา และการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

มนัสนันท์ บุญรักษา (๒๕๔๘, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต ๒ พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยคือ ด้านความเสน่ห์หา ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล ด้านการคล้อยและด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต ๒ อยู่ในระดับมากสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยคือ ด้านสถานะของอาชีพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านนโยบายและการบริหารงานองค์กร ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ด้านลักษณะของงาน ด้านวิธีการปกครองและบังคับบัญชา ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความสำเร็จของงาน และด้านสภาพการทำงาน สรุปภาวะผู้นำ ด้านการคล้อย ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา และด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคลของผู้บริหารส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู

สังวาลย์ สิทธิวงศ์ (๒๕๔๘, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียน โพรธแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๓ พบว่า นักเรียนมีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญเรื่องคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

ขนิษฐา อุ่นวิเศษ (๒๕๕๐, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต ๓ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีสถานภาพและปฏิบัติงานในโรงเรียนที่แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้าน การคำนึงถึงเอก

บุคคล ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการบริหารงานแบบเฉย ส่งผลต่อองค์การแห่งการ เรียนรู้ของโรงเรียน และเป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนที่ ควรได้รับการพัฒนา ส่วนองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ควรได้รับการพัฒนา คือ ด้านความ คาดหวังที่ท้าทาย และด้านการมีค่านิยมร่วมกัน

ปราณี อธิคมานนท์ (๒๕๕๐, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ในเขตภูมิภาคตะวันตก พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ความสามารถส่วนตัว การมุ่งความสัมพันธ์ เป็นรายคน การคล้อย และการกระตุ้นการใช้ปัญญา การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษา โดย ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านครู และบุคลากร ทางการศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านระบบบริหารและการจัดการ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภูมิภาคตะวันตก โดยภาพรวม

วัลลภ สุขประเสริฐ (๒๕๕๐, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารงานวิชาการกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๑ และ เขต ๒ พบว่า สถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมีการปฏิบัติงานวิชาการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา น้อยคือ งานด้านหลักสูตร งานด้านการประเมินผู้เรียน งานด้านประกันคุณภาพภายใน ยกเว้นงาน ด้านกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในมาตรฐานด้านผู้เรียน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยภาพรวมและแต่ ละมาตรฐานอยู่ในระดับ ดี ยกเว้นมาตรฐานที่ ๔ และมาตรฐานที่ ๕ อยู่ในระดับพอใช้ การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้และ ด้านการประเมินผู้เรียนมีผลต่อ การประเมินคุณภาพภายนอกในมาตรฐานด้านผู้เรียน

กนกวรรณ วิเชียรเขต (๒๕๕๑, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับ พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กาญจนบุรี เขต ๑ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กาญจนบุรี เขต ๑ โดย ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การสร้างบารมี การ ดำเนินถึงปัจเจกบุคคล การกระตุ้นเขาวัวปัญญา และการสร้างแรงบันดาลใจ พฤติกรรมการตัดสินใจ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กาญจนบุรี เขต ๑ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่

ในระดับมากเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การคัดทางเลือก การศึกษาหาทางเลือก การนิยามปัญหาและการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กาญจนบุรี เขต ๓ มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านในระดับมากทุกด้าน ค่าความสัมพันธ์ที่มีมาก คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม รองลงมา คือภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม ส่วนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างบารมีกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม มีค่าความสัมพันธ์น้อยที่สุด

จากผลงานวิจัยดังกล่าว พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มีมาตรฐานคุณภาพรองรับ จะช่วยให้มีทิศทางในการดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดมาใช้ในการศึกษา “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานด้านผู้เรียน

๒. งานวิจัยต่างประเทศ

ฮันส์ เลสเตอร์ วิคกี้ ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลป่าจรีไต้ ประเทศเม็กซิโก เพื่อให้ได้ข้อสรุปและนำผลการวิจัยไปใช้อธิบายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ (๑) การแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ (shared vision) (๒) การแลกเปลี่ยนการตัดสินใจ (shared decision-making) (๓) การแลกเปลี่ยนการเป็นผู้นำ (shared leadership) (๔) การแลกเปลี่ยนความรู้ (shared knowledge) ทุกคนในโรงเรียนจะได้รับการมอบอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการแลกเปลี่ยนทั้ง ๔ กระบวนการ การดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์จะต้องทำการตรวจสอบโดยใช้การตรวจสอบแบบ ๓ เสา ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายจนกระทั่งได้แนวทางช่วยส่งเสริมทางด้านการวางแผน การเลือกใช้เครื่องมือเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการกำหนดลักษณะการนำของผู้บริหารโรงเรียน (Hults, Lester Vicky, ๒๐๐๐)

ฟิลบิน (Philbin) (๒๐๐๑, p. A) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในอินเดีย นำ สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยสรุปได้ว่าภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพไม่มีความสัมพันธ์กับการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แต่มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มระดับความมั่นใจ ความตั้งใจในการปฏิบัติงาน และประสิทธิผลการทำงานของครู

แบง โคสกี (Bankoski) (๒๐๐๓, p. A) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพกับแรงจูงใจของครูโรงเรียนประถมศึกษามืองนิวยอร์กซิตี ผลการศึกษาสรุปว่า ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพกับแรงจูงใจของครู

ลักส์ (Lucks) (๒๐๐๔, p. A) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพกับแรงจูงใจของครูโรงเรียนเทศบาลในเมืองนิวยอร์กซิตี ผลการศึกษาสรุปว่า ไม่พบหลักฐานที่สนับสนุนถึงความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ ว่ามีผลกระทบต่อแรงจูงใจของครูโรงเรียนเทศบาลเมือง กล่าวคือ การใช้ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของครูใหญ่ไม่ได้ช่วยสร้างแรงจูงใจของครูได้ดีไปกว่าการใช้ภาวะผู้นำแบบอื่น ๆ

ดินแฮมและสตีเฟน (Dinham and Stephen) (๒๐๐๕, pp. ๓๓๘-๓๕๖) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับภาวะความเป็นผู้นำที่มีต่อผลผลิตทางการศึกษา พบว่า ความเป็นผู้นำเป็นปัจจัยในการสร้างความสำเร็จของผลผลิตทางการศึกษา เกิดจากผู้อำนวยการที่ได้รับการฝึกฝนภาวะผู้นำ มาจากบทบาทของครูใหญ่ รองครูใหญ่ หัวหน้ากลุ่มสาระวิชาและครูผู้สอนในแต่ละกลุ่ม และเกิดจากการฝึกฝนความเป็นมืออาชีพ

มาร์ค เพนทาลีโอ (Mark Pantaleo) (๒๐๐๘, p. ๓๒) ได้ศึกษา การประเมินรูปแบบของความพึงพอใจของภาวะผู้นำสำหรับบทบาทของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนท้องถิ่น จากการตัดสินใจ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้ทฤษฎีของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ บาส แบบแผนของวูมและเขตตันร่วมกับการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม จากการศึกษาผลพบว่า ผู้บริหารมีแนวโน้มประสบความสำเร็จในการปรับปรุงสภาพการณ์ทั่วไปและการเป็นตัวแทนทางด้านวิชาการ การศึกษานี้สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงของสังคมในแง่บวกซึ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้นำมีผลต่อการว่าจ้างผู้บริหารในเขตต่างๆ และพัฒนาศึกษานิเทศก์ โดยมีรูปแบบของภาวะผู้นำกับความพอใจของชุมชน ซึ่งจะเป็ผลให้เกิดระบบสนับสนุนในแง่บวกและนักเรียนมีผลการเรียนที่ดี

จิตเทนต์ เบรน อี (Gittens, Brian E.) (๒๐๐๘, p. ๓๒) ได้ศึกษาเรื่องความเข้าใจในการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในบทบาทหัวหน้าภาควิชา ด้านวิชาการในมหาวิทยาลัยต่างๆ ของรัฐเวอร์จิเนียโดยมุ่งเน้นการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในเรื่อง วิสัยทัศน์ อิทธิพลการปรับตัว การกระตุ้นการปรับตัว การปรับตัวของมนุษย์ และคุณค่าในการปรับตัว จากหัวหน้าภาควิชา และสมาชิกผลการศึกษาพบว่า หัวหน้าและสมาชิก มีความเข้าใจในการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างความเข้าใจของสมาชิกกับความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าภาควิชาในด้านวิชาการ

สรุป

การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของสถานศึกษา มีรูปแบบและวิธีการในการพัฒนาที่หลากหลาย ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสังคม เศรษฐกิจ อย่างมากมายในปัจจุบัน และปัจจัยสำคัญคือการบริหารของผู้บริหารจะต้องมีองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (transformational leadership) ตามแนวคิดของ บาสและอวลิโอ (Bass & Avolio) คือ การสร้างบารมีอย่างมี อุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ในเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ เป็นไปตามเกณฑ์ของ มาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ตัวบ่งชี้ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และ เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และ ตัวบ่งชี้ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียน

บทที่ ๓

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ ๑) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๒ ๒) มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๒ และ ๓) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๒ โดยใช้สถานศึกษาจำนวน ๕๖ แห่งเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) และ ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ ๓ คน คือ ผู้อำนวยการ ๑ คน รองผู้อำนวยการ ๑ คน และครูผู้สอน ๑ คน รวมทั้งสิ้น ๑๖๘ คน เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และตัวบ่งชี้พื้นฐาน ด้านผู้เรียนตามเกณฑ์การประเมิน คุณภาพภายนอกกรอบสาม การดำเนินการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ประชากร ตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างมีระบบและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของ งานวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้เป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ จัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นการศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและตัวบ่งชี้พื้นฐาน ด้านผู้เรียนตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก กรอบสาม โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา บทความ ต่าง ๆ งานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอโครงร่างงานวิจัยตามคำแนะนำ และข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และเสนอโครง ร่างต่อภาควิชาเพื่อขออนุมัติโครงการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ ๒ การดำเนินงานวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ ทดสอบและปรับปรุง คุณภาพของเครื่องมือ แล้วนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บ รวบรวมได้ มาตรวจสอบความถูกต้อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ ข้อมูล

ขั้นตอนที่ ๓ การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการจัดทำร่างผลการวิจัย นำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมเสนอแนะ เพื่อนำมาจัดทำเป็นรายงานการวิจัย และส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

๓.๒ ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบวิธีวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาของรัฐบาลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๖๔ โรงเรียน จำนวนบุคลากร ๑,๔๐๕ คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒, พ.ศ. ๒๕๕๕, หน้า ๗๒-๗๖) และเพื่อให้การสุ่มตัวอย่างครอบคลุมสถานศึกษาทุกขนาด จึงได้แบ่งสถานศึกษาโดยใช้เกณฑ์การแบ่งขนาดสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้ สถานศึกษานขนาดเล็ก มี นักเรียนไม่เกิน ๑๒๐ คน สถานศึกษานขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ ๑๒๑-๓๐๐ คน สถานศึกษานขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ ๓๐๑ คนขึ้นไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๓๘, หน้า ๕๗)

กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, ๒๕๓๔, หน้า ๔๐) เพื่อสุ่มตัวอย่าง ได้สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ๕๖ โรงเรียน และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและกระจาย ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยแบ่งสถานศึกษาในอำเภอตามขนาดของสถานศึกษาทั้ง ๓ ขนาด ได้ตัวอย่างสถานศึกษานขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน ๑๒๐ คน จำนวน ๑๒ โรงเรียน สถานศึกษานขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ ๑๒๑ - ๓๐๐ คน จำนวน ๓๓ โรงเรียน และสถานศึกษานขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ ๓๐๑ คนขึ้นไป จำนวน ๑๑ โรงเรียน รวมสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ๕๖ โรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาละ ๓ คน ดังนี้ ๑) ผู้อำนวยการ ๑ คน ๒) รองผู้อำนวยการ ๑ คน ๓) ครูผู้สอน ๑ คน รวมผู้ให้ข้อมูลจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ จำนวน ๕๖ โรงเรียน สถานศึกษาละ ๓ คน รวมจำนวน ๑๖๘ คน ดังตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนประชากร ตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล แยกตามขนาดสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ให้ข้อมูล/สถานศึกษา			
			ผู้อำนวยการ	รองผู้อำนวยการ	ครูผู้สอน	รวม
๑. โรงเรียนขนาดเล็ก	๑๔	๑๒	๑	๑	๑	๓๖
๒. โรงเรียนขนาดกลาง	๓๗	๓๓	๑	๑	๑	๕๕
๓. โรงเรียนขนาดใหญ่	๑๓	๑๑	๑	๑	๑	๓๓
รวม	๖๔	๕๖				๑๖๘

๓.๓ ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเพศ อายุ อาชีพราชการ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่

๒. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและมาตรฐานด้านผู้เรียน ดังนี้

๒.๑ ตัวแปรต้น เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายทฤษฎีของบาสและอโวลิโอ (Bass&Avolio) ประกอบด้วย

๒.๑.๑ การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ (X๑) หมายถึง การที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง เป็นที่ยกย่อง เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ มีความสามารถในการมอง

การแก้ไข มีวิสัยทัศน์และถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ไปยังผู้ร่วมงาน มุ่งมั่น ทุ่มเท และปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมาย

๒.๑.๒ การสร้างแรงบันดาลใจ (X๒) หมายถึงความสามารถของผู้บริหารในการใช้คำพูดให้กำลังใจ กระตุ้น โน้มน้าวจิตใจให้ครูเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน เกิดความเชื่อมั่นและความภาคภูมิใจในงาน เปลี่ยนแปลงจากการทำงานเพื่อตนเองเป็นเพื่อประโยชน์ของกลุ่มอุทิศตนเพื่อกลุ่ม มีการตั้งมาตรฐานการทำงานที่สูงขึ้น ผู้บริหารจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับการตอบสนองต่อความต้องการความสำเร็จ เสริมสร้างกำลังใจเมื่อยามเกิดข้อแก้ หรือหมดกำลังใจ

๒.๑.๓ การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X๓) หมายถึง การที่ผู้บริการกระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน เกิดความต้องการหาแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา มีการพิจารณาปรับปรุงวิธีการทำงานส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น มองปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ มีการวิเคราะห์การนำไปใช้ การตีความ สนับสนุนให้มีการพัฒนาวิธีการใหม่ ๆ หรือคิดค้นสิ่งแปลกใหม่

๒.๑.๔ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X๔) หมายถึงความสามารถของผู้บริหารในการเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการสื่อสารสองทาง เอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ละคน มีการยอมรับนับถือความรู้ความสามารถ มอบหมายงานให้ตามความสามารถ ตลอดจนส่งเสริมและหาแนวทางให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

๒.๒ ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับมาตรฐานด้านผู้เรียน กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ใช้ประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๗) รวม ๕ ตัวบ่งชี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๒.๒.๑ ตัวบ่งชี้ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (y_๑) หมายถึง ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย และผู้เรียนมีสุขภาพจิตดี

๒.๒.๒ ตัวบ่งชี้ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (y_๒) หมายถึง ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง เป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน และเป็นคนดีของสังคม

๒.๒.๓ ตัวบ่งชี้ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (y_3) หมายถึง ผู้เรียนที่มีนิสัยรักการอ่าน และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ และผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา

๒.๒.๔ ตัวบ่งชี้ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น (y_4) หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเป็นระบบ และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคม

๒.๒.๕ ตัวบ่งชี้ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (y_5) หมายถึง ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี ในระดับชั้น ป.๓ ป.๖ ม.๓ และ ม.๖ ค่าร้อยละของผู้เรียนที่ได้คะแนนผลการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) O-Net มากกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับชั้น ป. ๓ ป.๖ ม.๓ และ ม.๖ และมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับดี สูงขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา

๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ อาชวาระการ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (force choice)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามกรอบแนวคิดของบาสและอโวลิโอ (Bass & Avolio) เป็นแบบสอบถาม ได้แก่ ๑) การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ ๒) การสร้างแรงบันดาลใจ ๓) การกระตุ้นการใช้ปัญญา ๔) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานที่ใช้ประเมินในรอบสาม (พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๘) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รวม ๕ ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ตัวบ่งชี้ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และตัวบ่งชี้ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เป็นแบบสอบถาม

แบบสอบถามในตอนที่ ๒ และ ๓ ของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ (rating scales) ของไลเคิร์ต (Likert) (Rensis Likert, ๑๙๖๑, p. ๗๔) และได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ ๑ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือมาตรฐานด้านผู้เรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนัก ๑ คะแนน

ระดับ ๒ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือมาตรฐานด้านผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนัก ๒ คะแนน

ระดับ ๓ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือมาตรฐานด้านผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนัก ๓ คะแนน

ระดับ ๔ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือมาตรฐานด้านผู้เรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนัก ๔ คะแนน

ระดับ ๕ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือมาตรฐานด้านผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนัก ๕ คะแนน

๓.๕ การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามโดยมีขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มาสร้างปรับปรุงและพัฒนา โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อสร้างข้อกระทงคำถาม

ขั้นตอนที่ ๒ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามและภาษาที่ใช้ โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ คน

ขั้นตอนที่ ๓ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับผู้อำนวยความสะดวก รองผู้อำนวยความสะดวก และครูผู้สอน ในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓ แห่ง สถานศึกษาละ ๑๐ คน รวมเป็น ๓๐ คน

ขั้นตอนที่ ๔ นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) (Lee J. Cronbach, ๑๙๗๔, p. ๑๖๑) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ค่า ๐.๘๗๗ ซึ่งผลที่ได้จากการวิเคราะห์ดังกล่าวทำให้ทราบว่าแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการวิจัยนี้มีความเชื่อถือได้

๓.๖ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผ่านประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

๒. ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑) นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัย

๒) ผู้วิจัยให้การส่งแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง โดยแจกแบบสอบถามจำนวน ๑๖๘ ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน ๑๖๘ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ โดยผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) โดยผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ มีรายละเอียดดังนี้

๑. จัดระเบียบข้อมูล ตรวจสอบรวมคะแนนแบบสอบถามที่สมบูรณ์

๒. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยลงรหัสข้อมูล นำไปคำนวณค่าสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

๓. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

๓.๘ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

๑. สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

๒. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำของการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารหรือมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยจำนวนโรงเรียนเป็นหน่วยวิเคราะห์ข้อมูล

การพิจารณาขอบเขตค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามในตอนต้นที่ ๒ และตอนที่ ๓ เพื่อใช้ในการแปลความหมายของข้อมูล โดยนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) (John W. Best, ๑๙๗๐, p. ๑๕๐) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ - ๕.๐๐ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือคุณภาพมาตรฐานด้านผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ - ๔.๔๙ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ - ๓.๔๙ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ - ๒.๔๙ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๔๙ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๓. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ คือ ๑) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ ๒) เพื่อศึกษามาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ และ ๓) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๕๖ แห่ง แต่ละสถานศึกษามีผู้ให้ข้อมูลจำนวน ๓ คน คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูผู้สอน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน ๑๖๘ คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถาม กลับคืนมา ๕๖ โรงเรียน รวมทั้งหมด ๑๖๘ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒

ตอนที่ ๓ มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒

ตอนที่ ๔ การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการวิจัยนี้ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์มีจำนวน ๕๖ โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูผู้สอน โรงเรียนละ ๓ คน รวมทั้งสิ้น ๑๖๘ คน มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ ๖ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	๖๔	๓๘.๑
	หญิง	๑๐๔	๖๑.๙
รวม		๑๖๘	๑๐๐.๐
อายุ	ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๑๖	๙.๕
	๓๐-๔๐ ปี	๒๙	๑๗.๓
	๔๑-๕๐ ปี	๔๗	๒๘.๐
	๕๑ ปีขึ้นไป	๗๖	๔๕.๒
รวม		๑๖๘	๑๐๐.๐
ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑	๐.๖
	ปริญญาตรี	๗๘	๔๖.๔
	ปริญญาโท	๘๔	๕๐.๐
	สูงกว่าปริญญาโท	๕	๓.๐
รวม		๑๖๘	๑๐๐.๐
ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	๕๖	๓๓.๓
	รองผู้อำนวยการ โรงเรียน	๕๖	๓๓.๓
	ครูผู้สอน	๕๖	๓๓.๓
	รวม	๑๖๘	๑๐๐.๐
ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง	ไม่เกิน ๕ ปี	๒๗	๑๖.๑
	๖-๑๐ ปี	๓๐	๑๗.๙
	๑๑-๑๕ ปี	๑๘	๑๐.๗
	๑๖-๒๐ ปี	๒๒	๑๓.๑
	๒๑-๒๕ ปี	๒๓	๑๓.๗
	๒๖ ปีขึ้นไป	๔๘	๒๘.๖
รวม		๑๖๘	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๖ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๖๘ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๘ และเพศชาย จำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑

เมื่อพิจารณาอายุ พบว่า อายุ ๕๑ ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด จำนวน ๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๒ รองลงมาคือ อายุ ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐ และน้อยที่สุดคือ อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี มี ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษา พบว่า ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาโท มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด จำนวน ๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐ รองลงมาคือ ปริญญาตรี จำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๔ และน้อยที่สุดคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีเพียง ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖

เมื่อพิจารณาดำรงหน้าที่ในสถานศึกษา พบว่า ผู้มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน ในสัดส่วนที่เท่ากัน จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓

เมื่อพิจารณาประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา พบว่า ประสบการณ์การทำงาน ๒๖ ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด จำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖ รองลงมาคือ ประสบการณ์การทำงาน ๖-๑๐ ปี จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๘ และน้อยที่สุดคือ ประสบการณ์การทำงาน ๑๑-๑๕ ปี จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗

ตอนที่ ๒ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒

ในการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ผู้วิจัยวิเคราะห์ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๕๖ โรงเรียน มีผลการวิเคราะห์ที่นำเสนอได้ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒

(n=๑๖๘)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑. การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์	๔.๔๑	๐.๕๓	มาก
๒. การสร้างแรงบันดาลใจ	๔.๔๒	๐.๖๐	มาก
๓. การกระตุ้นการใช้ปัญญา	๔.๓๒	๐.๖๓	มาก
๔. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	๔.๓๕	๐.๖๒	มาก
รวม	๔.๓๘	๐.๕๖	มาก

จากตารางที่ ๑ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๘$, S.D. = ๐.๕๖)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๔๒$, S.D. = ๐.๖๐) รองลงมา คือ การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = ๔.๔๑$, S.D. = ๐.๕๓) อันดับสามคือการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = ๔.๓๕$, S.D. = ๐.๖๒) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($\bar{X} = ๔.๓๒$, S.D. = ๐.๖๓)

การพิจารณาตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เมื่อพิจารณาด้านการมีอิทธิพลอย่างมี
อุดมการณ์หรือการสร้างบารมีสามารถนำเสนอได้ ดังนี้

ตารางที่ ๘ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี
เขต ๒ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี

(n=๑๖๘)

ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑. มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	๔.๔๕	๐.๖๕	มาก
๒. สามารถนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติ	๔.๔๑	๐.๖๔	มาก
๓. วิสัยทัศน์ขององค์กร เกิดจากการมีส่วนร่วมระดมความคิด จากทุกฝ่าย	๔.๓๖	๐.๖๐	มาก
๔. มีการประชุมเพื่อประกาศ/ประชาสัมพันธ์ถึงวิสัยทัศน์ของ องค์กร	๔.๔๓	๐.๕๕	มาก
๕. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีผู้ร่วมงานให้ความศรัทธา ไว้วางใจ	๔.๔๖	๐.๖๗	มาก
๖. สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานให้เกิดผล สำเร็จ	๔.๔๓	๐.๗๑	มาก
๗. มีความมุ่งมั่นและตั้งใจทำงานให้สำเร็จตามที่กำหนด	๔.๔๖	๐.๖๓	มาก
๘. สามารถถ่ายทอดความคิดที่สำคัญเกี่ยวกับค่านิยมและ ความเชื่อ	๔.๔๓	๐.๖๘	มาก
๙. สามารถทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ทำงาน ร่วมกัน	๔.๔๑	๐.๖๖	มาก
๑๐. สามารถแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนที่เฉลียวฉลาดและมี สมรรถนะสูงในการปฏิบัติงาน	๔.๓๕	๐.๗๓	มาก
๑๑. สามารถแสดงให้เห็นถึงความมีพลังอำนาจและความ เชื่อมั่นในตนเอง	๔.๓๔	๐.๗๖	มาก
รวม	๔.๔๑	๐.๕๓	มาก

จากตารางที่ ๘ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๑, S.D. = ๐.๕๓$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความมุ่งมั่นและตั้งใจทำงานให้สำเร็จตามที่กำหนด ($\bar{X} = ๔.๔๖, S.D. = ๐.๖๓$) และ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีผู้ร่วมงานให้ความศรัทธาไว้วางใจ ($\bar{X} = ๔.๔๖, S.D. = ๐.๖๓$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ($\bar{X} = ๔.๔๕, S.D. = ๐.๖๕$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สามารถแสดงให้เห็นถึงความมีพลังอำนาจและความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = ๔.๓๔, S.D. = ๐.๗๖$)

การพิจารณาตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร เมื่อพิจารณาด้านการสร้างแรงบันดาลใจ สามารถนำเสนอได้ ดังนี้

ตารางที่ ๕ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

(n=๑๖๘)

ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑. ให้กำลังใจผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงาน โดยการพูดเชิงบวก	๔.๔๕	๐.๗๑	มาก
๒. ยอมรับความสามารถของผู้ร่วมงานด้วยความจริงใจ	๔.๔๕	๐.๗๒	มาก
๓. รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานอย่างตั้งใจ	๔.๔๒	๐.๗๑	มาก
๔. กล่าวชื่นชมและแสดงความภาคภูมิใจในความสำเร็จของผู้ร่วมงานในที่ประชุม	๔.๔๘	๐.๖๘	มาก
๕. กระตุ้นและส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ทำงานเพื่อส่วนร่วมโดยปฏิบัติตนเป็นตัวอย่าง	๔.๔๐	๐.๗๔	มาก
๖. สร้างและพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น	๔.๓๘	๐.๗๐	มาก
๗. ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของผู้ร่วมงาน	๔.๔๕	๐.๖๖	มาก
๘. ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ	๔.๔๘	๐.๖๗	มาก
๙. ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีการพัฒนาตนเอง	๔.๕๑	๐.๖๖	มากที่สุด
๑๐. กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จ	๔.๔๕	๐.๖๖	มาก
๑๑. ให้ความสนใจและเอาใจใส่ผู้ร่วมงานอย่างทั่วถึง	๔.๔๐	๐.๗๔	มาก
๑๒. ร่วมแก้ปัญหาและให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมงานเมื่อเกิดอุปสรรคในการทำงาน	๔.๓๘	๐.๗๕	มาก
๑๓. มีการพิจารณาความดีความชอบตามผลงานอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม	๔.๓๓	๐.๘๔	มาก
๑๔. จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานอย่างพอเพียง	๔.๓๔	๐.๘๒	มาก
รวม	๔.๔๒	๐.๖๐	มาก

จากตารางที่ ๕ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๒, S.D. = ๐.๖๐$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๑, S.D. = ๐.๖๖$) รองลงมา คือกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จ ($\bar{X} = ๔.๔๕, S.D. = ๐.๖๖$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการพิจารณาความคิดความชอบตามผลงานอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม ($\bar{X} = ๔.๓๓, S.D. = ๐.๘๔$)

การพิจารณาตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร เมื่อพิจารณาด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาใจ สามารถนำเสนอได้ ดังนี้

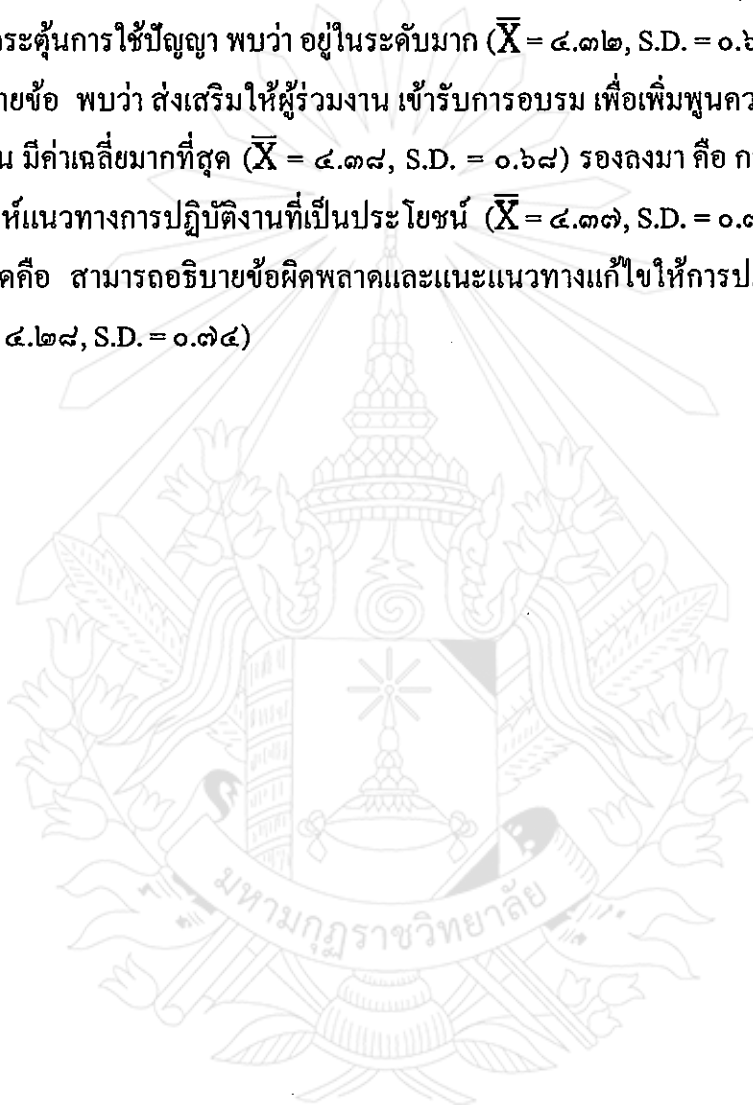
ตารางที่ ๑๐ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา

(n=๑๖๘)

ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑. กระตุ้นผู้ร่วมงานให้ตระหนักถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในหน่วยงาน	๔.๓๐	๐.๗๓	มาก
๒. สามารถอธิบายข้อผิดพลาดและแนะแนวทางแก้ไขให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ	๔.๒๘	๐.๗๔	มาก
๓. มีการประชุมโดยกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาพร้อมกัน	๔.๓๔	๐.๗๕	มาก
๔. กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานวิเคราะห์หาแนวทางการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน	๔.๒๕	๐.๗๔	มาก
๕. มีการพัฒนาระบบงานตามหลักวิชาการเพื่อแก้ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	๔.๓๑	๐.๗๓	มาก
๖. สนับสนุนผู้ร่วมงานคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการใหม่ๆ	๔.๓๕	๐.๗๓	มาก
๗. ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนางาน	๔.๓๓	๐.๗๓	มาก
๘. กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานมีการวิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์	๔.๓๖	๐.๗๓	มาก
๙. เอาใจใส่และตรวจสอบข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานอย่างใกล้ชิด โดยวิธีการที่เป็นกัลยาณมิตร	๔.๒๕	๐.๗๔	มาก
๑๐. ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงาน เข้ารับการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน	๔.๓๘	๐.๖๘	มาก
รวม	๔.๓๒	๐.๖๓	มาก

จากตารางที่ ๑๐ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๒, S.D. = ๐.๖๓$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงาน เข้ารับการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๓๘, S.D. = ๐.๖๘$) รองลงมา คือ กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานมีการวิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = ๔.๓๗, S.D. = ๐.๗๓$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สามารถอธิบายข้อผิดพลาดและแนะแนวทางแก้ไขให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ ($\bar{X} = ๔.๒๘, S.D. = ๐.๗๔$)

การพิจารณาตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร เมื่อพิจารณาด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สามารถนำเสนอได้ ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ด้านการการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

(n=๑๖๘)

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑. เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ร่วมงาน	๔.๓๖	๐.๗๐	มาก
๒. ปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	๔.๓๖	๐.๖๗	มาก
๓. มีการมอบหมายงานตามความรู้และความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน	๔.๓๕	๐.๗๓	มาก
๔. เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น/เสนอแนวทางการปฏิบัติงานและยอมรับในความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน	๔.๒๕	๐.๗๕	มาก
๕. เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือและติดตามการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานอย่างทั่วถึงเป็นระยะ ๆ	๔.๓๒	๐.๗๖	มาก
๖. ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน	๔.๓๖	๐.๗๕	มาก
๗. ยอมรับความรู้และความสามารถของผู้ร่วมงาน	๔.๓๕	๐.๖๘	มาก
๘. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ	๔.๓๘	๐.๖๕	มาก
๙. ผู้ร่วมงานได้รับผลตอบแทนตามความรู้ความสามารถและผลการปฏิบัติงาน	๔.๓๑	๐.๗๗	มาก
รวม	๔.๓๕	๐.๖๒	มาก

จากตารางที่ ๑๓ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาชั้น
พื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม พบว่า
กลุ่มตัวอย่างชั้นพื้นฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๕๑$,
S.D. = ๐.๔๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีรายละเอียดดังนี้

ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตัวเอง โดยภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๔$, S.D. = ๐.๔๘) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ผู้เรียนมีความรู้และป้องกันภัยจากปัญหายาเสพติดและสิ่งมอมเมา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด
($\bar{X} = ๔.๔๕$, S.D. = ๐.๕๗) รองลงมา คือ ผู้เรียนปฏิบัติตามสุขบัญญัติ ๑๐ ประการ
($\bar{X} = ๔.๔๖$, S.D. = ๐.๖๔) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนเผยแพร่หรือรณรงค์เกี่ยวกับการดูแล
รักษาสุขภาพ ($\bar{X} = ๔.๓๕$, S.D. = ๐.๖๓)

ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๔$, S.D. = ๐.๔๘)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ผู้เรียนร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด
($\bar{X} = ๔.๖๕$, S.D. = ๐.๕๓) รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ
($\bar{X} = ๔.๖๑$, S.D. = ๐.๕๕) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่าง
เหมาะสมและให้ ($\bar{X} = ๔.๔๕$, S.D. = ๐.๕๕)

ตารางที่ ๑๔ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

(n=๑๖๘)

มาตรฐานด้านผู้เรียน กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๒	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑. ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง	๔.๔๓	๐.๕๕	มาก
๑.๑ ผู้เรียนรักษาชื่อเสียงวงศ์สกุล ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง	๔.๔๕	๐.๖๔	มาก
๑.๒ ผู้เรียนประพฤติตนให้เหมาะสมกับความเป็นลูกที่ดี เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน	๔.๔๒	๐.๖๔	มาก
๒. ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน	๔.๔๖	๐.๔๖	มาก
๒.๑ ผู้เรียนไม่ขาดเรียน ไม่มาสาย	๔.๓๕	๐.๖๗	มาก
๒.๒ ผู้เรียนไม่ออกจากการศึกษากลางคันเพราะปัญหาด้านความประพฤติ	๔.๔๕	๐.๖๘	มาก
๒.๓ ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต	๔.๔๘	๐.๕๔	มาก
๒.๔ ผู้เรียนรู้จักให้เกียรติผู้อื่น เป็นกันเอง จริงใจ มีน้ำใจ และเป็นมิตร	๔.๔๘	๐.๖๐	มาก
๒.๕ ผู้เรียนช่วยเหลือคนอื่นด้วยความเต็มใจ	๔.๔๗	๐.๖๐	มาก
๒.๖ ผู้เรียนเข้าใจและยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น	๔.๓๔	๐.๖๔	มาก
๒.๗ ผู้เรียนดูแลรักษาสถานที่ และสิ่งของ ทั้งส่วนรวมและส่วนตัว	๔.๓๖	๐.๖๕	มาก
๒.๘ ผู้เรียนรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๔.๓๕	๐.๖๕	มาก
๒.๙ ผู้เรียนรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และรักความเป็นไทย	๔.๖๒	๐.๕๓	มากที่สุด

ตารางที่ ๑๔ (ต่อ)

มาตรฐานด้านผู้เรียน กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๒	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๒.๑๐ ผู้เรียนยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๔.๖๔	๐.๕๕	มากที่สุด
๓. ผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	๔.๔๑	๐.๕๕	มาก
๓.๑ ผู้เรียนมีน้ำใจและปฏิบัติตนช่วยเหลือผู้อื่น	๔.๔๑	๐.๖๔	มาก
๓.๒ ผู้เรียนรู้จักและปฏิบัติตนรักษาทรัพยากรในท้องถิ่น	๔.๔๑	๐.๖๓	มาก
รวม	๔.๔๓	๐.๔๕	มาก

จากตารางที่ ๑๔ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๓$, S.D. = ๐.๔๕) เมื่อพิจารณารายข้อมีรายละเอียดดังนี้

ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ($\bar{X} = ๔.๔๓$, S.D. = ๐.๕๕) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ผู้เรียนรักษาชื่อเสียงวงศ์สกุล ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๔๕$, S.D. = ๐.๖๔) รองลงมา คือ ผู้เรียนประพฤติตนให้เหมาะสมกับความเป็นลูกที่ดี เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ($\bar{X} = ๔.๔๒$, S.D. = ๐.๖๔)

ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน ($\bar{X} = ๔.๔๖$, S.D. = ๐.๔๖) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ผู้เรียนยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๖๔$, S.D. = ๐.๕๕) รองลงมา คือ ผู้เรียนรักษา ศาสนกษัตริย์ และรักความเป็นไทย ($\bar{X} = ๔.๖๒$, S.D. = ๐.๕๓) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนเข้าใจและยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = ๔.๓๔$, S.D. = ๐.๖๔)

ผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ($\bar{X} = ๔.๔๑$, S.D. = ๐.๕๕) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ผู้เรียนรู้จักและปฏิบัติตนรักษาทักษะพรยากรในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๔๑$, S.D. = ๐.๖๓) รองลงมา คือ ผู้เรียนมีน้ำใจและปฏิบัติตนช่วยเหลือผู้อื่น ($\bar{X} = ๔.๔๑$, S.D. = ๐.๖๔)

ตารางที่ ๑๕ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

(n=๑๖๘)

มาตรฐานด้านผู้เรียน กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๓	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	๔.๓๕	๐.๖๑	มาก
๒. ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นในสถานศึกษา	๔.๔๐	๐.๖๑	มาก
๓. ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นนอกสถานศึกษา	๔.๓๔	๐.๖๔	มาก
รวม	๔.๓๖	๐.๕๖	มาก

จากตารางที่ ๑๕ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม พบว่ากลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๖$, S.D. = ๐.๕๖) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๔๐$, S.D. = ๐.๖๑) รองลงมา คือ ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = ๔.๓๕$, S.D. = ๐.๖๑) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = ๔.๓๔$, S.D. = ๐.๖๔)

ตารางที่ ๑๖ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวอย่างชั้น
ชั้นพื้นฐานที่ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น

(n=๑๖๘)

มาตรฐานด้านผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างชั้นพื้นฐานที่ ๔	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดเป็นระบบ	๔.๒๖	๐.๖๘	มาก
๒. ผู้เรียนสามารถคิดตัดสินใจ และแก้ปัญหาของตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม	๔.๑๘	๐.๖๓	มาก
๓. ผู้เรียนมีความสามารถในการให้ทักษะชีวิต ความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม	๔.๒๔	๐.๖๑	มาก
๔. ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม	๔.๓๐	๐.๕๕	มาก
๕. ผู้เรียนสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล และปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม	๔.๓๕	๐.๖๐	มาก
รวม	๔.๒๗	๐.๕๒	มาก

จากตารางที่ ๑๖ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่ม
ตัวอย่างชั้นพื้นฐานที่ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๗$, S.D. = ๐.๕๒) เมื่อ
พิจารณารายข้อ พบว่า

ผู้เรียนสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล และปรับตัวให้ทันกับความ
เปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๓๕$, S.D. = ๐.๖๐)
รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม ($\bar{X} = ๔.๓๐$, S.D. = ๐.๕๕) และมี
ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถคิดตัดสินใจ และแก้ปัญหาของตนเองและสังคมได้อย่าง
เหมาะสม ($\bar{X} = ๔.๑๘$, S.D. = ๐.๖๓)

จากตารางที่ ๑๑ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๕$, S.D. = ๐.๖๒)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ขอมรับความรู้และความสามารถของผู้ร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๓๘$, S.D. = ๐.๖๘) รองลงมา คือ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ($\bar{X} = ๔.๓๘$, S.D. = ๐.๖๘) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น/เสนอแนวทางการปฏิบัติงานและยอมรับในความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = ๔.๒๘$, S.D. = ๐.๗๕)

ตอนที่ ๓ มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒

ในการวิเคราะห์มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากตัวอย่าง จำนวน ๕๖ โรงเรียน นำเสนอได้ ดังนี้

ตารางที่ ๑๒ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒

(n=๑๖๘)

มาตรฐานด้านผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	๔.๕๑	๐.๔๓	มากที่สุด
๒. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	๔.๔๓	๐.๔๕	มาก
๓. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	๔.๓๖	๐.๕๖	มาก
๔. ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น	๔.๒๗	๐.๕๒	มาก
๕. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	๔.๐๘	๐.๕๖	มาก
รวม	๔.๓๓	๐.๔๔	มาก

จากตารางที่ ๑๒ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๓$, S.D. = ๐.๔๔)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๑$, S.D. = ๐.๔๓) รองลงมา คือกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = ๔.๔๓$, S.D. = ๐.๔๕) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ($\bar{X} = ๔.๐๘$, S.D. = ๐.๕๖)

ตารางที่ ๑๓ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

(n=๑๖๘)

มาตรฐานด้านผู้เรียน กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๑	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑. ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตัวเอง	๔.๔๔	๐.๔๘	มาก
๑.๑ ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๔.๔๓	๐.๕๖	มาก
๑.๒ ผู้เรียนมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมพลศึกษา	๔.๔๓	๐.๕๔	มาก
๑.๓ ผู้เรียนรู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า	๔.๔๔	๐.๖๑	มาก
๑.๔ ผู้เรียนออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ	๔.๔๕	๐.๖๔	มาก
๑.๕ ผู้เรียนปฏิบัติตามสุขบัญญัติ ๑๐ ประการ	๔.๔๖	๐.๖๔	มาก
๑.๖ ผู้เรียนเผยแพร่หรือรณรงค์เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ	๔.๓๕	๐.๖๓	มาก
๑.๗ ผู้เรียนมีความรู้และป้องกันภัยจากปัญหาทางเพศ	๔.๔๕	๐.๖๓	มาก
๑.๘ ผู้เรียนมีความรู้และป้องกันภัยจากปัญหาเสพติดและสิ่งมอมเมา	๔.๔๕	๐.๕๗	มาก
๒. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ	๔.๕๗	๐.๔๕	มากที่สุด
๒.๑ ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ	๔.๕๑	๐.๕๖	มากที่สุด
๒.๒ ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมดนตรี/นาฏศิลป์	๔.๕๘	๐.๕๓	มากที่สุด
๒.๓ ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ	๔.๖๑	๐.๕๕	มากที่สุด
๒.๔ ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและให้เกียรติต่อผู้อื่นๆ	๔.๔๕	๐.๕๕	มาก
๒.๕ ผู้เรียนร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น	๔.๖๕	๐.๕๓	มากที่สุด
รวม	๔.๕๑	๐.๔๓	มากที่สุด

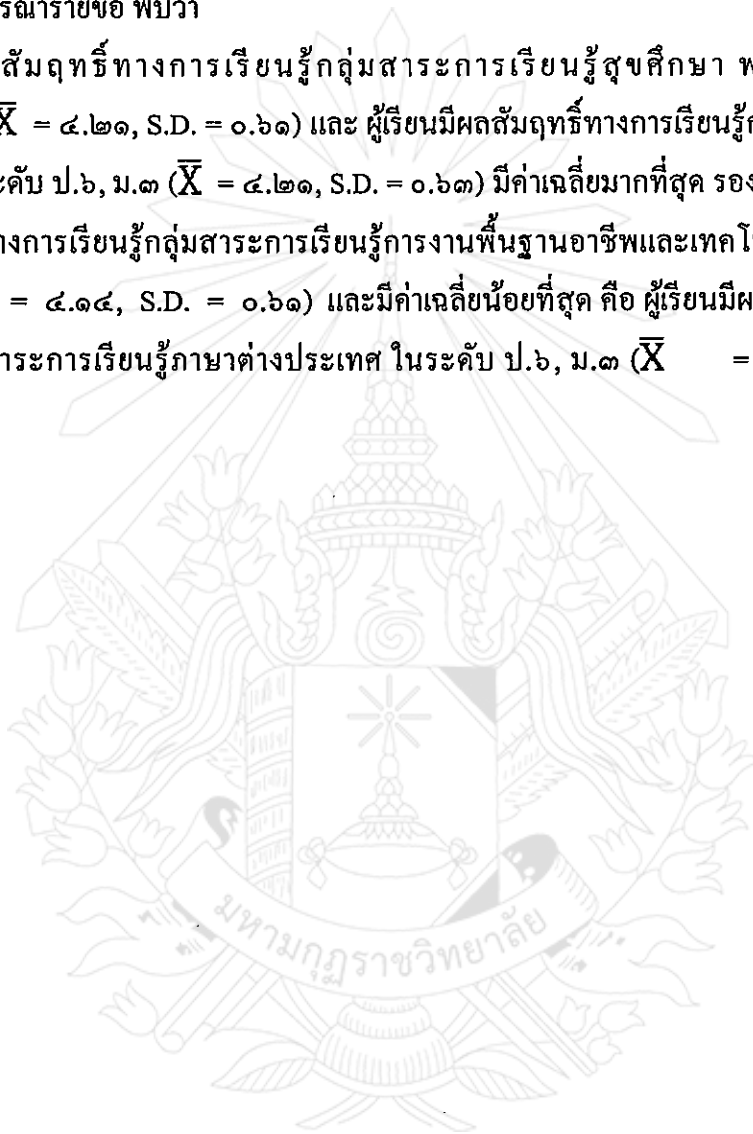
ตารางที่ ๑๗ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวบ่งชี้
ชั้นพื้นฐานที่ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

(n=๑๖๘)

มาตรฐานด้านผู้เรียน กลุ่มตัวบ่งชี้ชั้นพื้นฐานที่ ๕	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ ในระดับ ป.๖,ม.๓	๔.๐๕	๐.๗๒	มาก
๒. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ ในระดับ ป.๖,ม.๓	๔.๐๘	๐.๗๑	มาก
๓. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ในระดับ ป.๖,ม.๓	๔.๑๓	๐.๗๐	มาก
๔. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับ ป.๖,ม.๓	๔.๐๗	๐.๖๑	มาก
๕. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุข ศึกษา พลศึกษา ในระดับ ป.๖,ม.๓	๔.๒๑	๐.๖๑	มาก
๖. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในระดับ ป.๖,ม.๓	๔.๒๑	๐.๖๓	มาก
๗. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การ งานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี ในระดับ ป.๖,ม.๓	๔.๑๔	๐.๖๑	มาก
๘. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ในระดับ ป.๖,ม.๓	๓.๗๕	๐.๗๖	มาก
รวม	๔.๐๘	๐.๕๖	มาก

จากตารางที่ ๑๗ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาชั้น
 พื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่ม
 ตัวอย่างชั้นพื้นฐานที่ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๘$,
 S.D. = ๐.๕๖) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา พลศึกษา
 ในระดับ ป.๖, ม.๓ ($\bar{X} = ๔.๒๑$, S.D. = ๐.๖๑) และ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ศิลปะ ในระดับ ป.๖, ม.๓ ($\bar{X} = ๔.๒๑$, S.D. = ๐.๖๓) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ
 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี ใน
 ระดับ ป.๖, ม.๓ ($\bar{X} = ๔.๑๔$, S.D. = ๐.๖๑) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในระดับ ป.๖, ม.๓ ($\bar{X} = ๓.๗๕$,
 S.D. = ๐.๗๖)

ตอนที่ ๔ การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) โดยตัวแปรอิสระ ประกอบด้วยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร (X_{tot}) ประกอบด้วย การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ (X_1) การสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X_3) และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) และตัวแปรตามคือมาตรฐานด้านผู้เรียน (Y_{tot}) โดยภาพรวม ได้ผลดังนี้

ตารางที่ ๑๘ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารด้านต่าง ๆ และมาตรฐานด้านผู้เรียน

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_{tot}	Y_{tot}
X_1	๑	.๘๑๐**	.๗๕๓**	.๗๔๕**	.๘๕๑**	.๖๐๕**
X_2		๑	.๘๕๒**	.๘๕๑**	.๕๔๒**	.๕๘๘**
X_3			๑	.๘๕๗**	.๕๕๓**	.๖๘๒**
X_4				๑	.๕๔๒**	.๖๕๒**
X_{tot}					๑	.๖๗๕**
Y_{tot}						๑

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตารางที่ ๑๘ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยภาพรวม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = ๐.๖๗๕$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ส่วนใหญ่ คือ X_2 : การกระตุ้นการใช้ปัญญา ($r = 0.652$) รองลงมา คือ X_4 : การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($r = 0.652$) X_3 : การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ ($r = 0.605$) และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ X_5 : การสร้างแรงบันดาลใจ ($r = 0.588$)

การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) พิจารณาตามตัวแปรที่เข้าสมการตามลำดับความสำคัญ ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

๑. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม (Y_{tot}) มีรายละเอียดตามตารางที่ ๑๕

ตารางที่ ๑๕ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม (Y_{tot})

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig
Regression	๑๕.๓๗๗	๒	๗.๖๘๘	๗๕.๒๗๒*	๐.๐๐๐
Residual	๑๖.๘๕๔	๑๖๕	๐.๑๐๒		
Total	๓๒.๒๓๑	๑๖๗			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ(Multiple R)	๐.๖๕๑
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R square)	๐.๔๒๗
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R square)	๐.๔๗๑
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย(Standard Error)	๐.๓๒๐

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	๒.๐๕๖	๐.๒๐๗		๙.๙๒๑*	๐.๐๐๐
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในภาพรวม(X_{tot})	๐.๓๗๑	๐.๐๖๔	๐.๕๓๖	๕.๗๙๕*	๐.๐๐๐
การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์(X_o)	๐.๑๕๒	๐.๐๗๗	๐.๑๘๔	๑.๙๘๕*	๐.๐๔๙

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๑๙. ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการคือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวม (X_{tot}) และด้านการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ (X_o) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ ๐.๓๗๑ และ ๐.๑๕๒ ตามลำดับ ประสิทธิภาพในการทำนายเท่ากับ ๐.๔๗๗ นั่นคือภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวม (X_{tot}) และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ (X_o) ส่งผลเชิงบวกต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม (Y_{tot}) คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๗ ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว เท่ากับ ๐.๔๗๑ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ ๐.๓๒๐ ในลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวม (X_{tot}) และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ (X_o) ส่งผลเชิงบวกต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยได้ดังนี้

$$Y_{tot} = ๒.๐๕๖ + ๐.๓๗๑X_{tot} + ๐.๑๕๒X_o$$

๒. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (Y_0) มีรายละเอียดตามตารางที่ ๒๐

ตารางที่ ๒๐ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (Y_0)

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig
Regression	๕.๗๓๖	๑	๕.๗๓๖	๗๕.๕๑๘*	๐.๐๐๐
Residual	๒๑.๒๘๕	๑๖๖	๐.๑๒๘		
Total	๓๑.๐๒๕	๑๖๗			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ(Multiple R)	๐.๕๖๐
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R square)	๐.๓๑๔
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R square)	๐.๓๑๐
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย(Standard Error)	๐.๓๕๘

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	๒.๘๖๑	๐.๑๕๑		๑๘.๙๕๒*	๐.๐๐๐
การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X_u)	๐.๑๕๒	๐.๐๓๗	๐.๑๘๔	๑.๙๘๕*	๐.๐๔๕

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๒๐ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (Y_u) พบว่าตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา (X_u) ซึ่งส่งผลเชิงบวกต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (Y_u) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และมีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ ๓๑.๔ ($R^2 = ๐.๓๑๔$) โดยมีสมการถดถอย ดังนี้

$$Y_u = 2.861 + 0.152X_u$$

๓. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวอย่างที่ขั้นพื้นฐานที่ ๒ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (Y_u) มีรายละเอียดตามตารางที่ ๒๑

ตารางที่ ๒๑ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวอย่างที่ขั้นพื้นฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (Y_u)

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig
Regression	๑๕.๔๓๕	๑	๑๕.๔๓๕	๑๐๐.๖๗๕*	๐.๐๐๐
Residual	๒๕.๔๕๗	๑๖๖	๐.๑๕๓		
Total	๔๐.๘๙๒	๑๖๗			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ(Multiple R)	๐.๖๑๔
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R square)	๐.๓๗๘
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R square)	๐.๓๗๔
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error)	๐.๓๙๒

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig
	B	Std.Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	๒.๓๖๒	๐.๒๐๕		๑๑.๓๒๐*	๐.๐๐๐
การกระตุ้นการใช้ปัญญา ($X_๑$)	๐.๔๗๕	๐.๐๔๘	๐.๖๑๔	๑๐.๐๓๔*	๐.๐๐๐

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๒๑ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($Y_๑$) พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการคือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($X_๑$) ซึ่งส่งผลเชิงบวกต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($Y_๑$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และมีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ ๓๖.๘ ($R^๒ = ๐.๓๖๘$) โดยมีสมการถดถอย ดังนี้

$$Y_๑ = ๒.๓๖๒ + ๐.๔๗๕ X_๑$$

๔. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๓ ด้านความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($Y_๓$) มีรายละเอียดตามตารางที่ ๒๒

ตารางที่ ๒๒ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($Y_๓$)

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig
Regression	๑๕.๓๘๐	๑	๑๕.๓๘๐	๕๘.๐๖๖*	๐.๐๐๐
Residual	๓๒.๘๐๕	๑๖๖	๐.๑๙๘		
Total	๔๘.๑๘๕	๑๖๗			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ(Multiple R)	๐.๖๐๕
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R square)	๐.๓๖๑
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R square)	๐.๓๖๘
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย(Standard Error)	๐.๔๔๕

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig
	B	Std.Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	๒.๐๔๒	๐.๒๓๗		๘.๖๒๒*	๐.๐๐๐
การกระตุ้นการใช้ปัญญา ($X_๑$)	๐.๕๓๗	๐.๐๕๔	๐.๖๐๕	๙.๕๐๓*	๐.๐๐๐

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๒๒ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านความรู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($Y_๑$) พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($X_๑$) ซึ่งส่งผลเชิงบวกต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านความรู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($Y_๑$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และมีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ ๓๗.๑ ($R^๒ = ๐.๓๗๑$) โดยมีสมการถดถอย ดังนี้

$$Y_๑ = ๒.๐๔๒ + ๐.๕๓๗X_๑$$

๕. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวอย่างชั้นพื้นฐานที่ ๔ คิดเป็น ทำเป็น (Y_u) มีรายละเอียดตามตารางที่ ๒๓

ตารางที่ ๒๓ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างชั้นพื้นฐานด้านคิดเป็น ทำเป็น (Y_u)

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig
Regression	๒๐.๐๕๔	๒	๑๐.๐๒๗	๖๕.๐๕๖	๐.๐๐๐
Residual	๒๕.๔๖๖	๑๖๕	๐.๑๕๔		
Total	๔๕.๕๖๐	๑๖๗			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ(Multiple R)	๐.๖๖๔
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R square)	๐.๔๔๑
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R square)	๐.๔๓๔
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย(Standard Error)	๐.๓๕๓

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig
	B	Std.Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	๑.๘๐๘	๐.๒๑๘		๘.๒๘๓*	๐.๐๐๐
การกระตุ้นการใช้ปัญญา ($X_๓$)	๐.๓๐๕	๐.๑๐๘	๐.๓๓๖	๒.๘๕๒*	๐.๐๐๕
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($X_๔$)	๐.๒๕๘	๐.๑๑๑	๐.๓๐๖	๒.๓๒๕*	๐.๐๒๑

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๒๓ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านคิดเป็น ทำเป็น ($Y_๔$) พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($X_๓$) และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($X_๔$) ส่งผลเชิงบวกต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านความรู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($Y_๔$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และมีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ ๔๔.๑ ($R^๒ = ๐.๔๔๑$) โดยมีสมการถดถอย ดังนี้

$$Y_๔ = ๑.๘๐๘ + ๐.๓๐๕X_๓ + ๐.๒๕๘X_๔$$

๖. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๕ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Y_x) มีรายละเอียดตามตารางที่ ๒๔

ตารางที่ ๒๔ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Y_x)

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig
Regression	๑๔.๕๑๓	๒	๗.๒๕๖	๓๑.๘๕๒*	๐.๐๐๐
Residual	๓๗.๕๕๑	๑๖๕	๐.๒๒๘		
Total	๕๒.๑๐๔	๑๖๗			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ(Multiple R)	๐.๕๒๘
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R square)	๐.๒๗๕
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R square)	๐.๒๗๐
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย(Standard Error)	๐.๔๗๗

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ

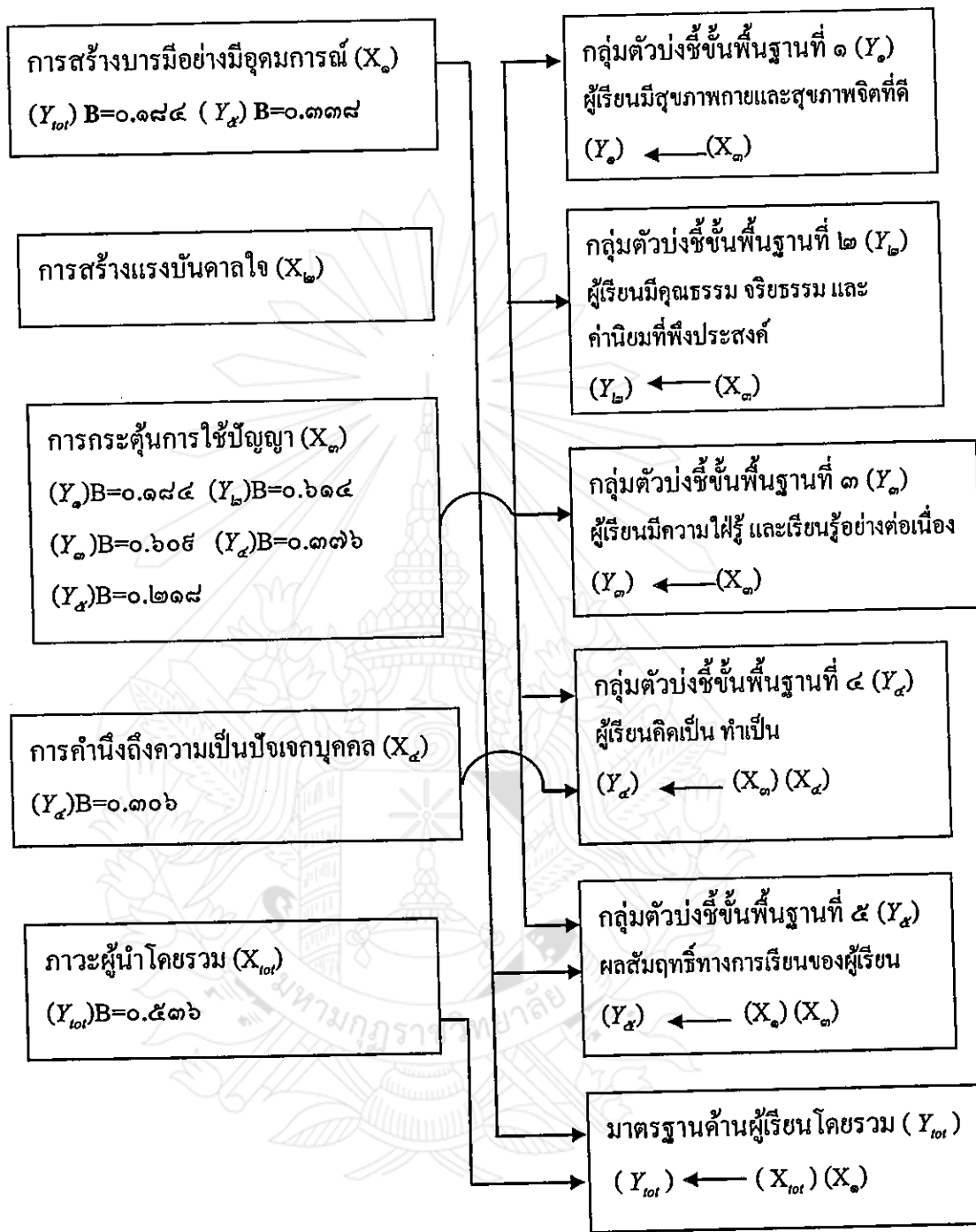
ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig
	B	Std.Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	๑.๖๘๗	๐.๓๐๕		๕.๕๔๕*	๐.๐๐๐
การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ ($X_๑$)	๐.๓๕๖	๐.๑๑๔	๐.๓๓๘	๓.๑๑๑*	๐.๐๐๒
การกระตุ้นการใช้ปัญญา ($X_๒$)	๐.๑๕๒	๐.๐๕๖	๐.๒๑๘	๒.๐๐๕*	๐.๐๔๗

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๒๘ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียน กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Y_x) พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ ($X_๑$) และการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($X_๒$) ซึ่งส่งผลเชิงบวกต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Y_x) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และมีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ ๒๗.๕ ($R^๒ = ๐.๒๗๕$) โดยมีสมการถดถอย ดังนี้

$$Y_x = ๑.๖๘๗ + ๐.๓๕๖X_๑ + ๐.๑๕๒X_๒$$

→ หมายถึง ตัวแปรที่ถูกเลือกเข้าสมการทำนาย
B หมายถึง สัมประสิทธิ์การถดถอย

แผนภูมิที่ ๓ สรุปผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานค่านักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนามีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบ ๑) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ๒) มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ และ ๓) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวอย่างคือสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ จำนวน ๕๖ แห่ง ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ ๓ คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการ ๑ คน รองผู้อำนวยการ ๑ คน และครูผู้สอน ๑ คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน ๑๖๘ คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและระดับ มาตรฐานด้านผู้เรียน สถิติที่ใช้ คือค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

๑. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕ มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๒ จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐ มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูผู้สอนในสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓ มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ ๒๖ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖

๒. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตาม

ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การสร้างแรงบันดาลใจ การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นการใช้ปัญญา ตามลำดับ

๓. มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

มาตรฐานด้านผู้เรียนอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

๔. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในภาพรวม และด้านการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ ส่งผลเชิงบวกต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ในภาพรวม และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ส่งผลเชิงบวกต่อ ตัวบ่งชี้ที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ตัวบ่งชี้ที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ที่ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลส่งผลเชิงบวกต่อ ตัวบ่งชี้ที่ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น ส่วนการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์และการกระตุ้นการใช้ปัญญา ส่งผลเชิงบวกต่อ ตัวบ่งชี้ที่ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีหลายประเด็นที่ควรนำมาพิจารณา ผู้วิจัยจึงนำมาอภิปรายผล เพื่อความชัดเจน ดังนี้

๑. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจาก ผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๔๔ การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านหลักสูตร การสอน เทคโนโลยีการศึกษา และการบริหารจัดการประกอบกับหลักการบริหารการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๓๕ กำหนดให้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังสถานศึกษาโดยตรง

ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะหัวหน้าหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับครู และผู้เรียนมากที่สุด และปัจจุบันการแข่งขันในยุคของการสื่อสารไร้พรมแดนยิ่งทำให้ผู้บริหาร จำเป็นต้องเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อสถานศึกษาและต่อ ตนเอง ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีที่ทันสมัย ความต้องการในการมุ่งเน้นคุณภาพ การศึกษาและ ความสอดคล้องกับความต้องการของชาติในการวางยุทธศาสตร์และมาตรการในการ ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งภาครัฐก็สนับสนุนให้มีการอบรมพัฒนา ผู้บริหารก่อนการเข้าดำรงตำแหน่ง เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ มีสมรรถนะเชื่อมโยง และสอดคล้องกับการประเมินผู้มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหาร ผู้ที่เป็นผู้บริหารจึงต้องใช้ภาวะผู้นำ ที่สามารถนำสถานศึกษาให้มีความเจริญเติบโตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทั้งปวงอย่างคุ้มค่าและ เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม และมีทักษะในการบริหารแล้วจำเป็นต้องเป็นผู้นำทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ บาส และ อวอลิโอ (Bass & Avolio) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงว่าสามารถเห็นได้จากผู้นำที่มีลักษณะดังนี้ คือ มีการกระตุ้นให้เกิดความสนใจใน ระหว่างผู้ร่วมงาน และผู้ตามให้มองเห็นงานของพวกเขาในแง่มุมใหม่ ๆ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ใน เรื่องภารกิจ (mission) และวิสัยทัศน์ (vision) ของทีมและขององค์การ มีการพัฒนาความสามารถ ของผู้ร่วมงานและผู้ตาม ไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้น มีศรัทธามากขึ้น ชักนำให้ผู้ร่วมงานและ ผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาเองไปสู่สิ่งที่จะทำให้กลุ่มได้ประโยชน์ ผู้นำการ เปลี่ยนแปลงจะชักนำผู้อื่นให้ทำมากกว่าที่พวกเขาตั้งใจตั้งแต่ต้น และบ่อยครั้งมากกว่าที่พวกเขาคิด ว่ามันจะเป็นไปได้ ผู้นำจะมีการท้าทายความคาดหวัง และมักจะนำไปสู่การบรรลุถึงผลงานที่สูงขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็น เพราะการสร้างแรงบันดาลใจ เป็นกระบวนการ ทำให้ผู้ร่วมงานมีแรงจูงใจภายใน ไม่เห็นแก่ ประโยชน์ส่วนตนแต่อุทิศตนเพื่อกลุ่ม มีการตั้งมาตรฐานในการทำงานสูงและเชื่อมั่นว่าจะสามารถ บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชัย ธงชัย (๒๕๔๗) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงและวัฒนธรรม โรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานใน โรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลอย่างมีคุณธรรมส่งผลต่อ การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในภาพรวม และเมื่อพิจารณาเรื่องภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ

ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ตามลำดับ รองลงมา คือ การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ อาจสืบเนื่องมาจาก การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ เป็นกระบวนการทำให้ผู้ร่วมงานมีการยอมรับ เชื่อมมั่นศรัทธา ภาคภูมิใจและไว้วางใจในความสามารถของผู้นำ มีความยินดีที่จะทุ่มเทการปฏิบัติงานตามภารกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมควร ไกรพน (๒๕๔๖) ซึ่งได้ศึกษาแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การสร้างแรงบันดาลใจ รองลงมาคือการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์

ทั้งนี้จากผลการวิจัยพบว่า การกระตุ้นการใช้ปัญญา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะการกระตุ้นการใช้ปัญญา เป็นกระบวนการซึ่งสลับซับซ้อนทางความคิด การกระตุ้นผู้ร่วมงานให้เห็นวิธีการหรือแนวทางในการแก้ปัญหา มองปัญหาในแง่มุมต่างๆ และสามารถวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผลและข้อมูลหลักฐาน ตลอดจนการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นั้น เป็นเรื่องที่ยากซึ่งต้องทำความเข้าใจและต้องใช้ทักษะในการถ่ายทอด ดังนั้นผู้นำจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญในด้านการคิด และการแก้ปัญหามีระบบและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จึงจะสามารถกระตุ้นการใช้ปัญญาของผู้ร่วมงานหรือผู้ตามได้

๒. มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจากสถานศึกษาถือเป็นสถาบันทางสังคมที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาให้กับเยาวชน เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้เป็นทั้งคนดี คนเก่งและมีความสุข ตลอดจนมีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งพาตนเองและมีทักษะในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้าน และมาตรฐานการศึกษาถือเป็นเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดมุ่งมั่นที่จะพัฒนาโรงเรียนทุกแห่งให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของชุมชน และสังคม และเป็นไปตามความมุ่งหมายของพระราชกฤษฎีกา (๒๕๔๗ : ๔) ที่ให้ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อยู่เสมอ และเมื่อทุกคนในองค์กรหรือสถานศึกษาได้นำทฤษฎีองค์การแห่งการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ ใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการเรียนการสอน คุณภาพด้านการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งคุณภาพด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ให้บรรลุผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ สิงโต แก้วกัลยา ศึกษาวิจัยเรื่อง “การตรวจสอบผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียน

พ.ศ. ๒๕๔๑ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๑” ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนด้วยวิธีการประเมินภายนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพที่น่าพอใจขั้นสูง ผลการประเมินด้านการบริหารโรงเรียนและด้านการเรียนการสอนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียนโดยภาพรวม ได้แก่ โรงเรียนที่ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการเรียนการสอนได้จัดการเรียนรู้และทำงานร่วมกันโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม บุคลากรในโรงเรียนเห็นว่าการให้ความสำคัญและร่วมมือกันอย่างจริงจังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จอย่างมีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของนักเรียน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ มีการส่งเสริมกิจกรรมส่งเสริมด้านความคิดสร้างสรรค์ เช่น การวาดรูปของกลุ่มสาระศิลปะและได้รับการฝึกฝนจนได้เป็นตัวแทนระดับเขตพื้นที่การศึกษาไปแข่งขันระดับต่าง ๆ และส่งเสริมกิจกรรมที่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และบริการชุมชน เช่น วงดุริยางค์ ได้ใช้บรรเลงภาระงานต่างๆทั้งในและนอกสถานที่ รวมทั้งงานในพิธีต่างของท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด นอกจากนี้ยังมองว่า ในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา จะต้องให้ความสำคัญกับสุขภาพกายและสุขภาพจิตของนักเรียนก่อนเสมอ นักเรียนต้องมีอาหารรับประทานที่เพียงพอ มีร่างกายแข็งแรง ปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บ และมีสุขภาพจิตที่ดี จึงจะเกิดประโยชน์หรือเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาด้านอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกรัตน์ จันทร์อ่วม (๒๕๔๑, บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามมาตรฐาน โรงเรียนของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพนักเรียน มีการปฏิบัติระดับคุณภาพน่าพอใจขั้นสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรวรรณ จันทร์ผา (๒๕๔๘, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่ ๑-๒ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต ๒ พบว่า ระดับคุณภาพผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่ ๑-๒ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต ๒ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยเฉพาะคุณภาพผู้เรียน ด้านผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี อยู่ในระดับสูงสุด

รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ มีการจัด

โครงการ โรงเรียนสุจริต โรงเรียนวิถีพุทธ โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมกับผู้เรียน ค่าย คุณธรรม จริยธรรม การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษา เพื่อให้ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความเอื้ออาทรต่อผู้มีพระคุณ ขอมรับความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่ แตกต่างกันได้ ในสังคม และยังส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมใส่ใจสิ่งแวดล้อมช่วยกันพัฒนา โรงเรียนให้ร่มรื่นสวยงาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สังวาลย์ สิทธิวงศ์ (๒๕๕๕, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึง ประสงค์ของนักเรียน โรงเรียน โพรธแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๓ พบว่า นักเรียนมีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญเรื่องคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม อันพึงประสงค์และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

ผลการวิจัย พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจาก ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ยังต้องพัฒนาให้ได้ตามเกณฑ์ จากผลคะแนนเฉลี่ยการ ทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) O-Net สถานศึกษาบางแห่งยังมีผล คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ซึ่ง จำเป็นต้องมีการพัฒนาทางการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน จึงส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับจากข้อมูลผลการประเมิน คุณภาพภายนอกของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐาน พบว่า ตัวบ่งชี้ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีโรงเรียนที่ผ่าน เกณฑ์ระดับปรับปรุงจำนวน ๘ แห่ง ระดับพอใช้ ๑๘ โรงเรียน และผ่านระดับดี ๘ โรงเรียน (สำนักงานรับรองคุณภาพและประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา(องค์การมหาชน), ๒๕๕๕,มปท.) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา อำนัณณ (๒๕๕๗, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะที่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน ประถมศึกษาในภาพรวมและรายด้าน รายวิชา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ ภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับปรับปรุง

๓. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารส่งผลเชิงบวกต่อมาตรฐานด้านผู้เรียน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมี พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการจัดการหรือการทำงานที่เป็น กระบวนการทำให้ผู้ร่วมงานมีการยอมรับ เชื่อมั่นศรัทธา ภาคภูมิใจและไว้วางใจในความสามารถ

ของผู้บริหาร มีความยินดีที่จะทุ่มเทการปฏิบัติงานตามภารกิจ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น เสียสละเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม เน้นความสำคัญในเรื่องค่านิยม ความเชื่อ และการมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความมั่นใจที่จะเอาชนะอุปสรรค กระตุ้นผู้ร่วมงานให้เห็นวิธีการหรือแนวทางในการแก้ปัญหา มีการพิจารณาวิธีการทำงานแบบเก่า ๆ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น มองปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ มีการวิเคราะห์ปัญหา โดยใช้เหตุผลและข้อมูลหลักฐาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางและเป็นรายบุคคล สนใจและเอาใจใส่ผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล ทั้งสร้างแรงจูงใจที่ดีในการทำงาน ให้กำลังใจผู้ร่วมงาน สร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารจึงส่งผลเชิงบวกต่อมาตรฐานด้านผู้เรียน โดยภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา อุ่นวิเศษ ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสทศ เขต ๓ ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก กับองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ส่งผลเชิงบวกต่อ ตัวบ่งชี้ที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ตัวบ่งชี้ที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ที่ ๓ ตัวบ่งชี้ที่ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น ตัวบ่งชี้ที่ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน นั่นคือถ้าผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาจะทำให้ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นผู้เรียนที่คิดเป็น ทำเป็น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเนื่องจากผลการศึกษาพบว่า ตัวบ่งชี้ที่ ๑ อยู่ในระดับมากที่สุด และตัวบ่งชี้ที่ ๒-๕ อยู่ในระดับมาก

ดังนั้น แสดงว่าผู้บริหารสามารถกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ตระหนักถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในหน่วยงาน สามารถอธิบายข้อผิดพลาดและแนะแนวทางแก้ไขให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ มีการประชุม โดยกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาร่วมกัน วิเคราะห์หาแนวทางในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานและสนับสนุนผู้ร่วมงานคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการใหม่ ๆ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนางานและการวิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงาน เข้ารับการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ผู้บริหารยังเอาใจใส่และตรวจสอบข้อบกพร่องในการ

ปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานอย่างใกล้ชิด โดยวิธีการที่เป็นกัลยาณมิตร จึงทำให้กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๑-๕ อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่งผลเชิงบวกต่อ กลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น ดังนั้นแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีความเป็นปัจเจกบุคคลจะทำให้นักเรียนคิดเป็นทำเป็น ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ตัวบ่งชี้ที่ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ร่วมงาน ปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการมอบหมายงานตามความรู้และความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น/เสนอแนวทางการปฏิบัติงานและยอมรับในความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือและติดตามการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานอย่างทั่วถึงเป็นระยะ ๆ ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน ยอมรับความรู้และความสามารถของผู้ร่วมงาน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและผู้ร่วมงานได้รับผลตอบแทนตามความรู้ความสามารถ และผลการปฏิบัติงาน จึงทำให้ตัวบ่งชี้ที่ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น มีผลการพัฒนาเป็นที่น่าพอใจ

๕.๓ ข้อเสนอแนะของการวิจัย

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการใช้ภาวะผู้นำและการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานด้านผู้เรียนเพื่อพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาอันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงานนั้น ๆ และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

๑. จากการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยภาพรวม และด้านการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ ส่งผลเชิงบวกต่อ มาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ นั่นคือ ถ้าผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนที่ดีจะทำให้มาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษาคืบขึ้นด้วย ดังนั้นเพื่อให้มาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัดการภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และควรให้ความสนใจเรื่อง การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา

เนื่องจากการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. จากการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการกระตุ้นการใช้ ปัญหา ส่งผลเชิงบวกต่อ มาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ในทุกด้าน ดังนั้นผู้บริหารควรมีการกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ ตระหนักถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ในหน่วยงานผู้บริหารควรอธิบาย ข้อผิดพลาดและแนะแนว ทางแก้ไขให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ มีการพัฒนาระบบงานตามหลักวิชาการเพื่อแก้ปัญหา หรืออุปสรรคในการปฏิบัติงาน ควรมีการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยให้ครูเป็นผู้ร่วมเสนอ นโยบายในการปฏิบัติงานและการวางแผนของโรงเรียน ไม่ใช่แต่ให้ผู้บริหารจัดการเพียงผู้เดียว ควรมีการสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการใหม่ ๆ มีการกระตุ้นให้ผู้ร่วมงาน วิเคราะห์หาแนวทางการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน โดยจัดประชุมกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานวิเคราะห์ถึง สาเหตุของปัญหาร่วมกันส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีการวิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติงานที่เป็น ประโยชน์

๓. จากการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ไม่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียน แต่เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการทำงาน ผู้บริหารควรสร้างขวัญ กำลังใจแก่ครู เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรและ ควรเอาใจใส่และตรวจสอบข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานอย่างใกล้ชิด โดยวิธีการที่ เป็นกัลยาณมิตร พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานเข้ารับการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะใน การปฏิบัติงาน

๔. จากการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารส่งผลต่อมาตรฐานด้าน ผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารและครู ควรตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน ให้มีคุณภาพสูงขึ้นถึงเกณฑ์มาตรฐาน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลของการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย จึงมีจุดมุ่งหมาย เสนอแนะต่อกระทรวงศึกษาธิการ ต่อหน่วยงานต้นสังกัด และต่อสถานศึกษาในการนำผลวิจัยไป ใช้หรือประยุกต์ใช้ ดังนี้

๑. กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการควรนำข้อค้นพบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติ เพื่อสร้างเสริมศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒ ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดของตนเอง โดยนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลในการจัดอบรมพัฒนาด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดต่อไป

๓. ระดับสถานศึกษา

สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปประเมินตนเองในประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่มีปัญหาและ สามารถนำข้อค้นพบไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีทิศทางที่ชัดเจนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษารูปแบบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด

๒. ควรมีการศึกษابัญชีอื่นที่อาจส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน ตามมาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น บทบาทและทักษะของผู้บริหาร แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนการสอน

๓. ควรมีการวิจัยแบบผสมคือทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการศึกษาจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้น

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

๑) หนังสือทั่วไป

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๕). กรมวิชาการ. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษา เอกสารชุดโครงการประกันคุณภาพการศึกษา ลำดับที่ ๔. (พิมพ์ครั้งที่
๓). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (๒๕๔๕). กรมวิชาการ. แนวทางการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษา, เอกสารชุดโครงการประกันคุณภาพการศึกษา ลำดับที่ ๕.
(พิมพ์ครั้งที่ ๓). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (๒๕๔๕). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาค
บังคับ พ.ศ.๒๕๔๕. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (๒๕๔๘). กรมวิชาการ. แนวทางการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของ
สถานศึกษา. เอกสารชุดโครงการประกันคุณภาพการศึกษา ลำดับที่ ๖. (พิมพ์ครั้งที่ ๓).
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (๒๕๕๐). หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ
สำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (๒๕๕๐). สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. การพัฒนา
มาตรฐานการศึกษา. เอกสารชุดการประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม ๓.
- _____. (๒๕๔๑). สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. การพัฒนา
มาตรฐานการศึกษา. เอกสารชุดการประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม ๓. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภา.
- _____. (ม.ป.ป.). กรมวิชาการ. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
สถานศึกษา กรอบและแนวการดำเนินงาน. เอกสารชุดโครงการประกันคุณภาพการศึกษา
ลำดับที่ ๑.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๔๗). มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชลิต คุ่มทองคำ. (๒๕๔๔). ผู้บริหารบุคคลสำคัญความสำเร็จของการปฏิรูปการเรียนรู้
รายงานการปฏิรูปการศึกษาไทย.
- เทียน ทองแก้ว. (๒๕๔๕). ภาวะผู้นำ : สมรรถนะหลักของผู้บริหารยุคปฏิรูป.

ธีระศักดิ์ อุ่่นอารมณฺ์เลิศ. (๒๕๔๘). เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา. การสร้างและการพัฒนา.

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (๒๕๔๗). ภาวะผู้นำและผู้เชิงกลยุทธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : บริษัท
เซนทรัลเอ็กซ์เพรส จำกัด.

บุญชม ศรีสะอาด. (๒๕๓๔). การวิจัยเบื้องต้น. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม.

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (๒๕๔๔). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: รัชการพิมพ์ จำกัด.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒. (๒๕๕๕). ข้อมูลสารสนเทศ
ปีการศึกษา ๒๕๕๕.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(ม.ป.ป.). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พุทธศักราช ๒๕๔๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (๒๕๕๕). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับ
สถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน ๒๕๕๔). สมุทรปราการ: บริษัท ออฟเซ็ท พลัส
จำกัด.

สำนักงานรับรองคุณภาพและประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา(องค์การมหาชน). (๒๕๕๕).

ข้อมูลสารสนเทศ ปีการศึกษา ๒๕๕๕.

สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ ๑-๑๒. (๒๕๔๕). การประเมินการบริหารงานใน
สถานศึกษาของผู้ผ่านการอบรมหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ
๒๕๔๕.

สมคิด บางโม. (๒๕๕๐). องค์การและการจัดการ. (พิมพ์ครั้งที่ ๔). (๒๒๕). กรุงเทพฯ : บริษัท
วิทย์พัฒน์ จำกัด.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (๒๕๔๔). ภาวะผู้นำ. ในประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติใน
การบริหารการศึกษา หน่วยที่๕-๘. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๔๓). มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพ
ภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

Stephen P.Robbins and Mary Coulter, Management. (๒๕๔๘). อ้างถึงใน วิรัช สงวนวงศ์วาน.

การจัดการและพฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: บริษัทเพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น

อินโดไชน่า จำกัด.

Stephen P.Robbis. (๒๕๔๘). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : บริษัทเพียร์สัน

เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า จำกัด.

Y. C. Cheng. (๒๕๔๑). อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการ
 ประถมศึกษาแห่งชาติ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา. เอกสารชุดการประกันคุณภาพ
 การศึกษา เล่ม ๓. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

๒) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/งานวิจัย

กนกรัตน์ จันทร์อ่วม. (๒๕๔๓). “การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา
 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
 มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีการสอน บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กรวรรณ จันทร์ผา. (๒๕๔๓). “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่
 ๑-๒ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฐมศึกษา นนทบุรี เขต ๒”.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
 ราชภัฏนครปฐม.

กนกวรรณ วิเชียรเขต. (๒๕๕๑). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของ
 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กาญจนบุรี เขต ๓. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 ศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ขนิษฐา อำนกมณี. (๒๕๔๗). “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
 นักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระเบียง”. วิทยานิพนธ์
 ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 นครศรีธรรมราช .

ขนิษฐา อุ่นวิเศษ. (๒๕๕๐). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการ
 เรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต ๓. วิทยานิพนธ์
 ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ชิน มั่นคิด. (๒๕๔๖). ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการกับผล
 การเรียนเฉลี่ยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
 สามัญศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา
 การบริหารการศึกษา, สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม. (๒๕๓๘). การวิเคราะห์ภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์จังหวัดที่สัมพันธ์กับ
 ประสิทธิภาพขององค์กรสำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎี
 บัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปราณี อธิคมานนท์.(๒๕๕๐). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาศานศึกษา* สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภูมิภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิศาล แก้วลา. (๒๕๔๔). *การดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มนัสนันท์ บุญรักษ์. (๒๕๔๕). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา* สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต ๒. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันชัย ธงชัย. (๒๕๔๗). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและวัฒนธรรมโรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัลลภ สุขประเสริฐ. (๒๕๕๐). *การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๑ และ เขต ๒*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศุภกิจ สานุสัจย์. (๒๕๔๗). *ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา* สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ศักดา แจ่มแจ่ม. (๒๕๔๖). *ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการมาตรฐานด้านนักเรียนสู่มาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.
- สังคม ทีนาวัฒน์. (๒๕๔๖). *การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา* สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.

- สังวาลย์ สิทธิวงศ์. (๒๕๕๕). “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียน โพรแสมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๓”. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สิงโต แก้วกัลยา. (๒๕๕๑). การตรวจสอบผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๕๑ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๑. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- สุวรรณ ศรีบูรพาภิรมย์. (๒๕๕๔). การบริหารโรงเรียนเอกชนที่ได้รับรองมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมควร ไกรพน. (๒๕๕๖). แบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สาขาบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สมพร เมืองแป้น. (๒๕๕๘). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

๒.ภาษาอังกฤษ

- Andrew W. Halpin. (๑๙๕๘). *Theory and Research in Administration*.p.๒๘. New York : Macmillan Company.
- Barbara Joyce Bankoski. (๒๐๐๓). *A study of relationship between Transformational Leadership and Teacher Motivation in New York City elementary school*. Ed.D.st. Jonh's University (New York) school of Education and Human Service. ๒๐๐๓ Dissertation Abstracts International.
- Bernard M. Bass. (๑๙๘๕). อ้างถึงในคณะพงศ์สุวรรณ 2548. *Leadership and Performance Beyond Expectations*. (หน้า ๒๐). New York : The Free Press.
- Bernard M. Bass. (๑๙๙๓). *Does the Transactional – Transformational Leadership Paradigm*
- Bernard M. Bass. (๑๙๙๕). *Two Decades of Research and Development in Transformation at Leadership*.p.๑๒. European Journal of Work and Organizational Psychology.

- Bernard M. Bass. (1980). *Leadership and Performance beyond expectation*. p.100. New York : TheFree Press, 1980. Quoted in Gary A. Yukl, *Leadership in Organization*, 2th ed. Englewoodcluffs, N.J.: Prentice – Hall.
- Bernard M. Bass and Bruce J. Avolio. (1984). *Improving Organization Effectiveness Through Transformational Leadership*. p.4. California : Sage Publications.
- Barnard M. Bass and B.J. Avolio. (1984). *Improving Organization Effectiveness Through Transformational Leadership*. p.10. Thousand Oaks : Sage Publications.
- Bernard M. Bass. (1980). *Leadership and Performance beyond expectation*. in Gary A. Yukl, *Leadership in Organization*, 2nd ed. p.100. EnglewoodCliffes, New Jersey : Prentice – Hall, 1980. New York :TheFree Press.208, quote.
- B.M. Bass and B.J. Avolio. (1984). *Improving Organization Effectiveness Through Transformational Leadership*. p.4. SanFransisco : Jossey – Bass.
- Bernard M. Bass Bruce J. Avolio. *Improving Organization Effectiveness Through Transformational Leadership*.
- Bernard M. Bass. (1988). *Two Decades of Research and Development in Transformation at Leadership*. European Journal of Work and Organizational Psychology 7,1.
- B. M. Bass and B. J. Avolio. (1980). *Transformational Leadership development*. Pola Alto, Antonia : Consulting Psychologists Press, Inc.
- Bernard M. Bass and Bruce J. Avolio. *Improving Organization Effectiveness Through Transformational Leadership*.
- Daniel Katz and Robert L.Kahn. (1966). *The Social Psychology of Organization*, 2 ed. p.100. NewYork:John Wiley and Son.
- Dinham and Stephen. (2005). *Principal leadership for outstanding educational outcomes*. pp.100-105. Journall of Educational Administration 43,4.
- Donald C. Mosley. (1986). Paul H. Pietri and Leon C. Megginson, *Management Leadership in Action*, 5 th ed. p.100. New York :Horper Collins
- Gary A Yukl. (1988). *Leadership in Organization*. p.100. Englewood Cliffs, NJ.:PrenticeHall.
- Gary A. Yulk. (1988). *Leadership in Organization*. p.100. Englewood Cliffs. N.J. : Prentice – Hall.

- Gary Yukl and Van David D. Fleet. (1982). *Theory and Research on Leadership in Organization in Handbook of industrial and Organization Psychology, 2 nd ed. Volume 3 Edited by Marvin D. Dunnette and LeaettaM.Hough.* California : Consulting. .pp.108-122.
- George R. Terry. (1988). *Principles of Management*.p.450. Illinois : Richard D. Lewin.
- Gittents E. Brian. (1985). *Perceptions of the applicability of transformational leadership behavior to the leader role of academic department chair : A study of selected universities in Virginia.* Ed.D. dissertation, *The George Washington University.*
- Handbook for Effective Action* (1985). (Englewood Cliffs : Prentice-Hall), 14-15.
- Harold Koontz and Cyril O.Donnell. (1958). *Principles of Management, 2 nd ed.*p.450. New York : McGraw-Book Company.
- Herbert A. Simon. (1950). *Donald W. Smithburge, and Victor A. Thompson, Public Admisnistration.*p.100. New York : Knopf.
- Howard Jay Lucks. (1988). *Transformational Leadership and Teacher Motivation across New York City Public school.* Ed.D.st. Jonh's University(New York) school of Education and HumanService. 1988 Dissertation Abstracts International.
- Hults, Lester Vicky. (1988). *Transformational Leadership and Developing a Professional Learning Community in Pajarito Elementary School*(New Maxico)[online]. accessed June 15, 2008 Available From: [http://www lib. Umi.Com/dissertations/fullcit/](http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/) 55555555.
- James M. Burns. (1978). *Leadership*.p.100. New York : Harper & Row.
- John W.Best. (1970). *Research in Education*.p.150. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall Inc.
- Keith Davis. (1972). *Human Behavior at work*.p.55. New York : Mc Graw – Hill Inc.
- Lee J. Cronbach. (1974). *Essentials of Psychological testing, 3rd ed.* p.100. New York : Harper & Row Publishers.
- Mark Pantaleo. (1988). *An evaluation of the preferred model of leadership for the role of school district Supervisor as determined by community partners.* Ph.D. dissertations, Walden University.
- Noel M. Tichy and mary Anne Devanna. (1978). *The Transformational Leader*.pp.100-120. *Training and Development Journal* 40.

- Ordway Tead. (๒๕๔๘). อ้างถึงใน สมพร เมืองแป้น. *The art of Leadership*.p.๒๗. New York:McGraw –Hill Book Company.
- Patrick Leo Philbin. (๒๐๐๑). *Transfomational Leadership and secondary school Principal(Leadership)*.Ph.D.PurdueUniversityDissertation.AbstractsInternational.
- Paul Hersey and Kenneth H.Blanchaard. (๑๙๗๔). อ้างถึงในมนัสนันท์บุญรักษา. *Management of Organizational Behavior*.
- Pual M. Muchinsky. (๑๙๙๗). *Psychology Applied to Work An Introductions to Industrial and Organization Psychology, 5th ed.*p.๓๗๓. California : Brooks/Cole.
- Pual f. Mott. (๑๙๗๒). *The Characteristics of Efficient Organization*.pp.๑๓๒-๑๓๕. New York : Harper andRow.
- Pual Hersey and Kenneth H. Blanchard. (๑๙๘๘). *Management of Organizational Behavior : Utilizing Human Resources, 5th ed.* p.๘๖.London : Prentice – hall International.
- Pual M. Muchinsky. *Psychology Applied to Work An Introductions to Industrial and Organizational Psychology.Transformational Leadership*.p.๔. CA : Sage Publications
- Phillip R. Harris. (๑๙๘๕). *High performance Leadership : Strategies for Maximum Career Productivity*.p.๑๐. Glenview Illinois : Scott Foresman and Company.
- Ralp M. Stogdill. (๑๙๖๕). *Personal Factors Associated with Leadership," in Survey of Literature In Leadership*. p.๓๕๖.Maryland:Pennguin Book.
- Relph M. Stiogdill. (๑๙๕๕). *Leadership Organization*.p.๕. Psychological Bulletin1.
- Rensis Likert. (๑๙๖๑). *New Pattern of Management*.p.๗๔. New York :Mc Graw-Hill Book Company.
- Ross L. Neagley and Others , *The School Administration and Learning Resources : A Transcend Organizational and Nationnal Boundaries*. pp.๑๓๐-๑๓๕. American Psychologist ๕๒. ๒ February ๑๙๙๗.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

พระมหาจักรชัย สุนทรคุชโย, ผศ.ดร.

วุฒิการศึกษา ศศ.ค.

สาขา/วิชาเอก ภาษาสันสกฤต

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชา วิชาการศึกษา

ตำแหน่ง ประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พระสุภุม สุขวฑฒโก, ผศ

วุฒิการศึกษา พธ.บ. ศศ.ม.

สาขา/วิชาเอก จารีตภาษาไทย

ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

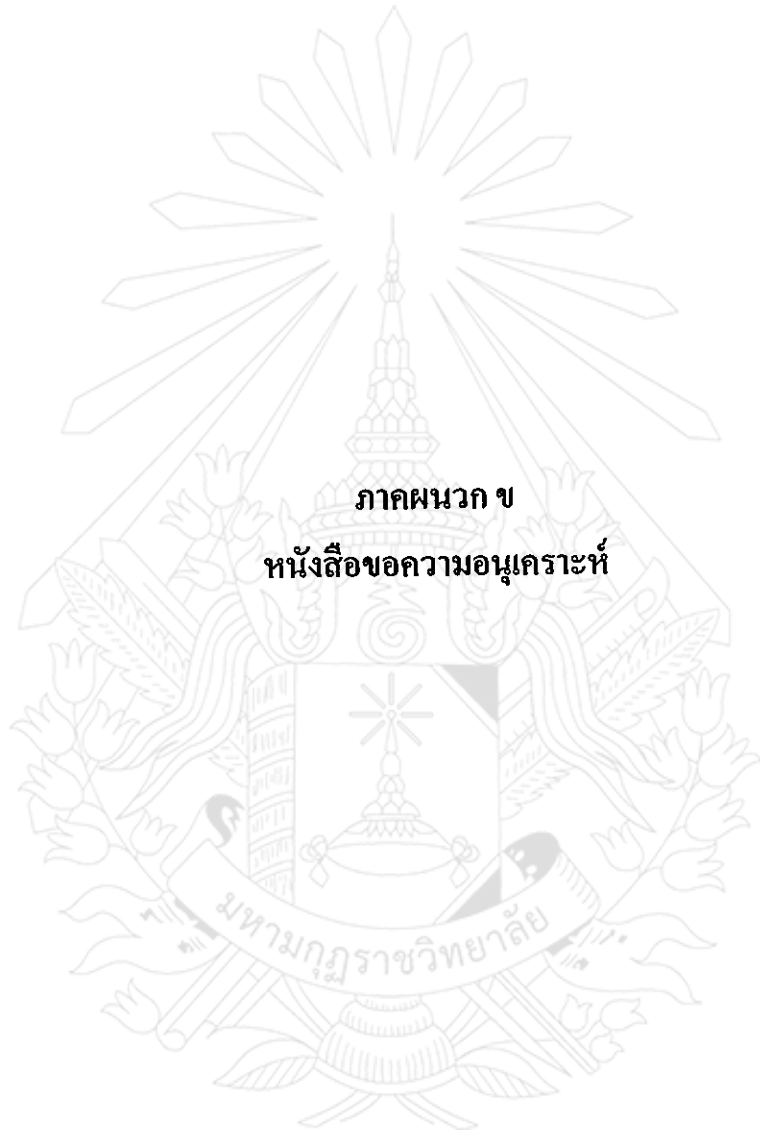
นายสมศักดิ์ สุมน

วุฒิการศึกษา กศ.ม.

สาขา/วิชาเอก วิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านคอนตะลุมพุก

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒
 ที่ ศธ ๖๐๐๖ /ว ๓๗๗ วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖
 เรื่อง ขอลาอนุมัติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระมหาฉัตรชัย สุธตตชโย, ผศ. ดร.

ด้วย นางสาวศิริจรรยา นราเกตุ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND CHANGE MANAGEMENT OF ADMINISTRATOR THAT AFFECT THE STANDARDS FOR STUDENTS OF BASIC EDUCATION, UNDER THE OFFICE OF NONGTHABURI PRIMARY EDUCATION AREA. 2” ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยหรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าวได้ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง ตามสำเนาเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด ที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

พระมหาฉัตรชัย สุธตตชโย

(พระมหาฉัตรชัย สุธตตชโย, ผศ.ดร.)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติหน้าที่แทนรักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒
 ที่ ศธ ๖๐๐๖ /ว ๓๗๗๗ วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖
 เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระสุชุม สุขวาทโก, ผศ.

ด้วย นางสาวศิริจรรยา นราเกตุ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND CHANGE MANAGEMENT OF ADMINISTRATOR THAT AFFECT THE STANDARDS FOR STUDENTS OF BASIC EDUCATION. UNDER THE OFFICE OF NONTHABURI PRIMARY EDUCATION AREA 2” ซึ่งอยู่ใน ขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยหรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าวได้ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง ตามสำเนาเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด ที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

พระมหาจักรชัย สุตตตชโย

(พระมหาจักรชัย สุตตตชโย, ผศ.ดร.)

หัวหน้าภาควิชาวิชาการศึกษา

ประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติหน้าที่แทนรักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๕๕ หมู่ที่ ๑ ต.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๖ /ว ๓๓๗๗

๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เจริญพร นายสมศักดิ์ สุนน ผู้อำนวยกาโรงเรียนบ้านดอนตะลุมพุก (เจริญจิตต์วิทยา)
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวศิริจรรยา นราเกตุ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานตัวผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ถึงกักตักสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND CHANGE MANAGEMENT OF ADMINISTRATOR THAT AFFECT THE STANDARDS FOR STUDENTS OF BASIC EDUCATION. UNDER THE OFFICE OF NONTHABURI PRIMARY EDUCATION AREA 2” ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยหรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าวได้ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง ตามสำเนาเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด ที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

พระมหาศศิธรชัย สุนตฺตชโย

(พระมหาฉัตรชัย สุนตฺตชโย, ผศ.ดร.)

หัวหน้าภาควิชาวิชาการศึกษา

ประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติหน้าที่แทนรักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

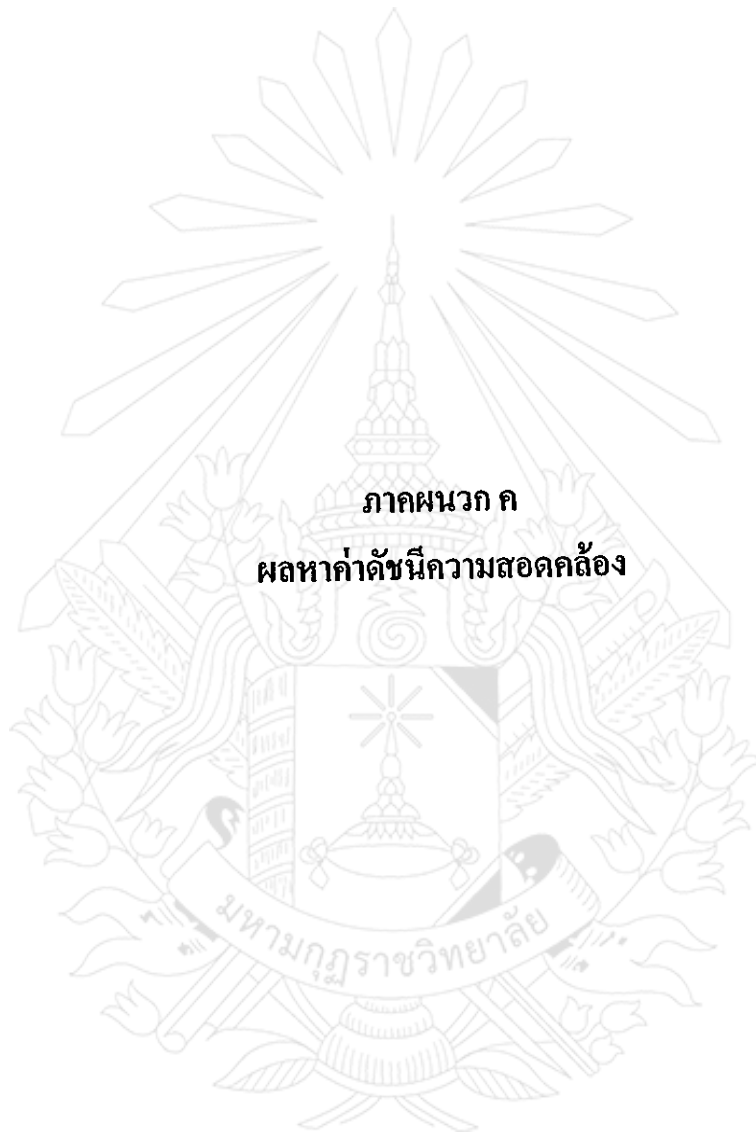
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

อาคารสมเด็จพระวันรัต (B 7.4)

๒๕๕ หมู่ที่ ๑ ต.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๕๕๕-๖๐๐๐ ต่อ ๓๐๕๕-๓๑๕๖ โทรสาร : ๐-๒๕๕๕-๖๐๘๐

ภาคผนวก ค
ผลหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒

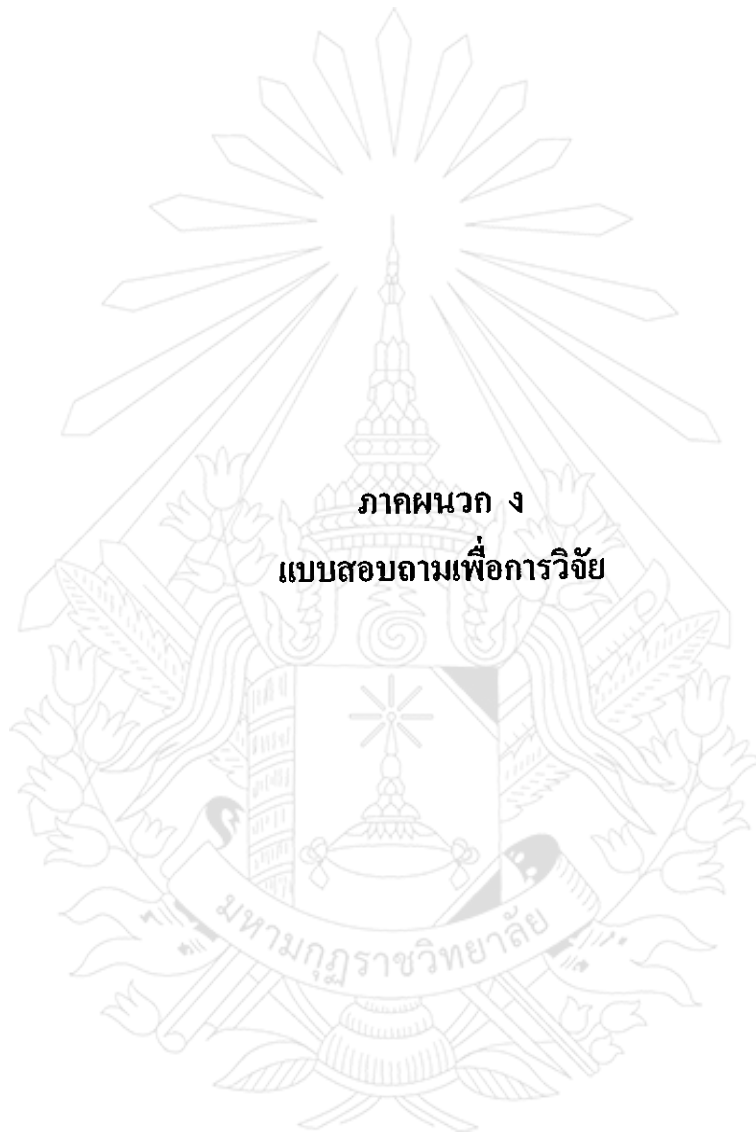
.....

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน ($\sum R$)	IOC = $\frac{\sum R}{N}$	หมายเหตุ
	คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓			
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี						
ข้อ ๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อ ๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อ ๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อ ๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อ ๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อ ๖	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อ ๗	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อ ๘	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อ ๙	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อ ๑๐	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อ ๑๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
การสร้างแรงบันดาลใจ						
ข้อที่ ๑๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๑๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๑๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๑๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๑๖	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๑๗	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๑๘	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๑๙	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๒๐	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๒๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน ($\sum R$)	IOC = $\frac{\sum R}{N}$	หมายเหตุ
	คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓			
การสร้างแรงบันดาลใจ						
ข้อที่ ๒๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๒๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๒๔	+๑	+๑	๐	๒	๐.๖๖	ใช้ได้
ข้อที่ ๒๕	๐	+๑	+๑	๒	๐.๖๖	ใช้ได้
การกระตุ้นการใช้ปัญญา						
ข้อที่ ๒๖	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๒๗	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๒๘	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๒๙	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๓๐	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๓๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๓๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๓๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๓๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๓๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล						
ข้อ ๓๖	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อ ๓๗	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อ ๓๘	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อ ๓๙	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๔๐	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๔๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๔๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๔๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๔๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน ($\sum R$)	IOC = $\frac{\sum R}{N}$	หมายเหตุ
	คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓			
ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีความสุขกายและสุขภาพจิตที่ดี						
ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตัวเอง						
ข้อที่ ๔๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๔๖	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๔๗	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๔๘	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๔๙	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๕๐	+๑	+๑	๐	๒	๐.๖๖	ใช้ได้
ข้อที่ ๕๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๕๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ						
ข้อที่ ๕๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๕๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๕๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๕๖	+๑	+๑	๐	๒	๐.๖๖	ใช้ได้
ข้อที่ ๕๗	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์						
ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง						
ข้อที่ ๕๘	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๕๙	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน						
ข้อที่ ๖๐	๐	+๑	+๑	๒	๐.๖๖	ใช้ได้
ข้อที่ ๖๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๖๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๖๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๖๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๖๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๖๖	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๖๗	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อที่ ๖๘	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน ($\sum R$)	$IOC = \frac{\sum R}{N}$	หมายเหตุ
	คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓			
ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน						
ข้อที่ ๖๙	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม						
ข้อที่ ๗๐	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๗๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง						
ข้อที่ ๗๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๗๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๗๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น						
ข้อที่ ๗๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๗๖	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๗๗	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๗๘	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๗๙	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน						
ข้อที่ ๘๐	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๘๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๘๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๘๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๘๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๘๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๘๖	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่ ๘๗	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒

.....
เลขที่แบบสอบถาม

คำชี้แจง

๑. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่

๑.๑ ผู้อำนวยการโรงเรียน

๑.๒ รองผู้อำนวยการโรงเรียน

๑.๓ ครูผู้สอน

๒. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งที่จะศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่
ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒ กรุณาตอบคำถามทุกข้อ คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการ
พัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแต่ประการใด

๓. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ คำถามเกี่ยวกับสถานสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ คำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒

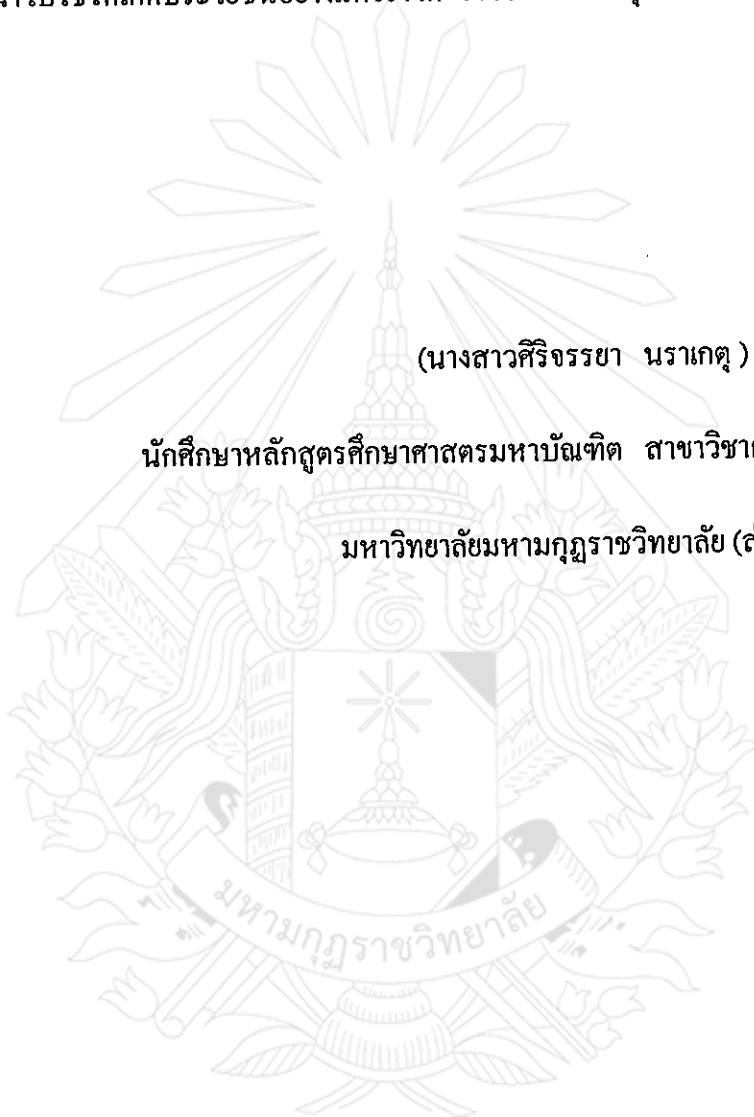
ตอนที่ ๓ คำถามเกี่ยวกับมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒

ผู้วิจัยขอรับรองว่าคำตอบของผู้บริหารและครูจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีในการตอบแบบสอบถามและโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทั้ง ๓ ตอน กรุณาย่เว้นข้อใดข้อหนึ่ง เพราะคำตอบที่ได้จะไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงได้ จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวศิริจรรยา นราเกตุ)

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ส่วนกลาง)

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบคำถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ข้อ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
๑.	เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง	
๒.	อายุ ( ) ต่ำกว่า 30 ปี ( ) 30-40 ปี ( ) 41-50 ปี ( ) ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	
๓.	ระดับการศึกษา ( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท ( ) สูงกว่าปริญญาโท	
๔.	ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน ( ) ผู้อำนวยการโรงเรียน ( ) รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาราชการแทน ( ) ครูผู้สอน	
๕.	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง ( ) ไม่เกิน ๕ ปี ( ) ๖-๑๐ ปี ( ) ๑๑-๑๕ ปี ( ) ๑๖-๒๐ ปี ( ) ๒๑-๒๕ ปี ( ) ตั้งแต่ ๒๖ ปีขึ้นไป	

ตอนที่ ๒ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน

- ระดับ ๕ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร อยู่ในระดับ มากที่สุด
- ระดับ ๔ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร อยู่ในระดับ มาก
- ระดับ ๓ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร อยู่ในระดับ ปานกลาง
- ระดับ ๒ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร อยู่ในระดับ น้อย
- ระดับ ๑ หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	สภาพการปฏิบัติงานจริง					สำหรับผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
	การสร้างขบวนการอย่างมีอุดมการณ์						
๑.	มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ						
๒.	สามารถนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติ						
๓.	วิสัยทัศน์ขององค์กร เกิดจากการมีส่วนร่วมระดมความคิดจากทุกฝ่าย						
๔.	มีการประชุมเพื่อประกาศ/ประชาสัมพันธ์ถึงวิสัยทัศน์ขององค์กร						
๕.	ประพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดีผู้ร่วมงานให้ความศรัทธาไว้วางใจ						
๖.	สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จ						

ข้อ	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	สภาพการปฏิบัติงานจริง					สำหรับผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
๗.	มีความมุ่งมั่นและตั้งใจทำงานให้สำเร็จตามที่กำหนด						
๘.	สามารถถ่ายทอดความคิดที่สำคัญเกี่ยวกับค่านิยมและความเชื่อ						
๙.	สามารถทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ทำงานร่วมกัน						
๑๐.	สามารถแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนที่เฉลียวฉลาดและมีสมรรถนะสูงในการปฏิบัติงาน						
๑๑.	สามารถแสดงให้เห็นถึงความมีพลังอำนาจและความเชื่อมั่นในตนเอง						
	การสร้างแรงบันดาลใจ						
๑๒.	ให้กำลังใจผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงาน โดยการพูดเชิงบวก						
๑๓.	ยอมรับความสามารถของผู้ร่วมงานด้วยความจริงใจ						
๑๔.	รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานอย่างตั้งใจ						
๑๕.	กล่าวชื่นชมและแสดงความภาคภูมิใจในความสำเร็จของผู้ร่วมงานในที่ประชุม						
๑๖.	กระตุ้นและส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ทำงานเพื่อส่วนร่วมโดยปฏิบัติตนเป็นตัวอย่าง						

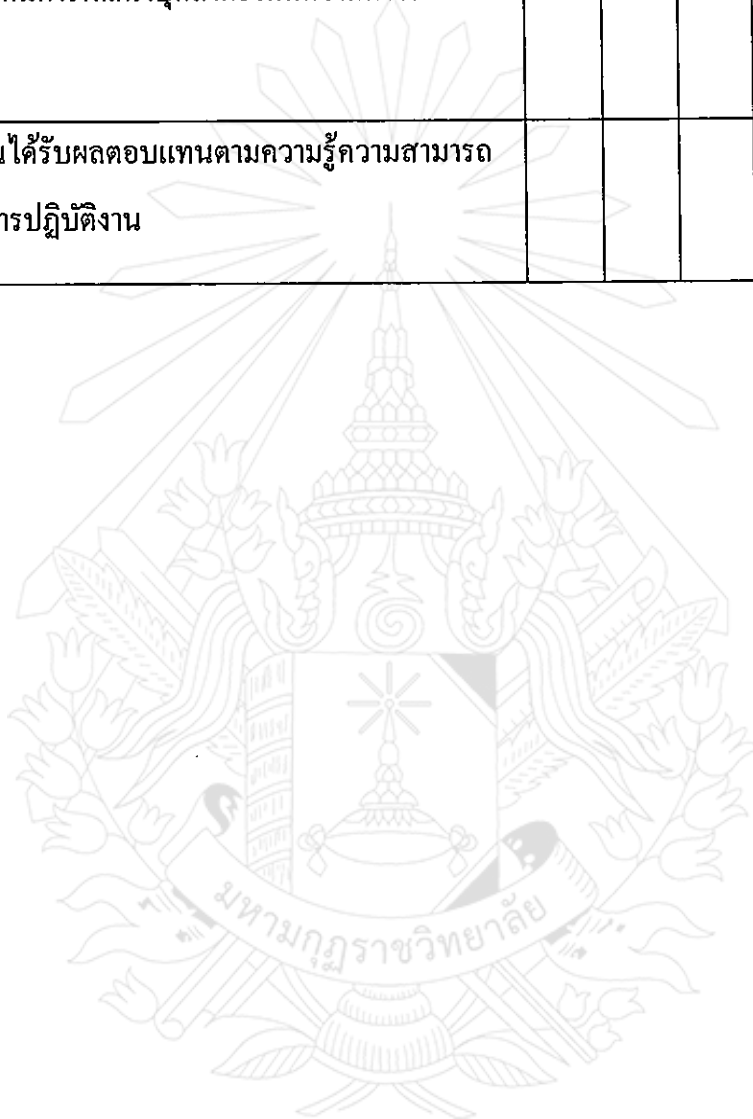
ข้อ	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	สภาพการปฏิบัติงานจริง					สำหรับผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑๗.	สร้างและพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น						
๑๘.	ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของผู้ร่วมงาน						
๑๙.	ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ						
๒๐.	ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีการพัฒนาตนเอง						
๒๑.	กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จ						
๒๒.	ให้ความสนใจและเอาใจใส่ผู้ร่วมงานอย่างทั่วถึง						
๒๓.	ร่วมแก้ปัญหาและให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมงานเมื่อเกิดอุปสรรคในการทำงาน						
๒๔.	มีการพิจารณาความคิดความชอบตามผลงานอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม						
๒๕.	จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานอย่างพอเพียง						

ข้อ	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	สภาพการปฏิบัติงานจริง					สำหรับผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
	การกระตุ้นการใช้ปัญญา						
๒๖.	กระตุ้นผู้ร่วมงานให้ตระหนักถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในหน่วยงาน						
๒๗.	สามารถอธิบายข้อผิดพลาดและแนะแนวทางแก้ไขให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ						
๒๘.	มีการประชุมโดยกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาร่วมกัน						
๒๙.	กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานวิเคราะห์หาแนวทางการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน						
๓๐.	มีการพัฒนาระบบงานตามหลักวิชาการเพื่อแก้ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน						
๓๑.	สนับสนุนผู้ร่วมงานคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการใหม่ๆ						
๓๒.	ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนางาน						
๓๓.	กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานมีการวิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์						

ข้อ	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	สภาพการปฏิบัติงานจริง					สำหรับผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
๓๔.	เอาใจใส่และตรวจสอบข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานอย่างใกล้ชิด โดยวิธีการที่เป็นกัลยาณมิตร						
๓๕.	ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงาน เข้ารับการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน						
	การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล						
๓๖.	เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ร่วมงาน						
๓๗.	ปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล						
๓๘.	มีการมอบหมายงานตามความรู้และความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน						
๓๙.	เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น/เสนอแนวทางการปฏิบัติงานและยอมรับในความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน						
๔๐.	เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือและติดตามการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานอย่างทั่วถึงเป็นระยะๆ						
๔๑.	ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน						
๔๒.	ยอมรับความรู้และความสามารถของผู้ร่วมงาน						

ข้อ	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	สภาพการปฏิบัติงานจริง					สำหรับผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
๔๓.	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ						
๔๔.	ผู้ร่วมงานได้รับผลตอบแทนตามความรู้ความสามารถและผลการปฏิบัติงาน						

ตอนที่ ๓ มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน

ระดับ ๕ หมายถึง มาตรฐานด้านผู้เรียน อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง มาตรฐานด้านผู้เรียน อยู่ในระดับ มาก

ระดับ ๓ หมายถึง มาตรฐานด้านผู้เรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง มาตรฐานด้านผู้เรียน อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ ๑ หมายถึง มาตรฐานด้านผู้เรียน อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก	ระดับคุณภาพนักเรียน					สำหรับผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
	ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี						
	ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตัวเอง						
๔๕	ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์ของกรมอนามัย						
๔๖	ผู้เรียนมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมพลศึกษา						
๔๗	ผู้เรียนรู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า						
๔๘	ผู้เรียนออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ						
๔๙	ผู้เรียนปฏิบัติตนตามสุขบัญญัติ 10 ประการ						
๕๐	ผู้เรียนเผยแพร่หรือรณรงค์เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ						
๕๑	ผู้เรียนมีความรู้และป้องกันภัยจากปัญหาทางเพศ						

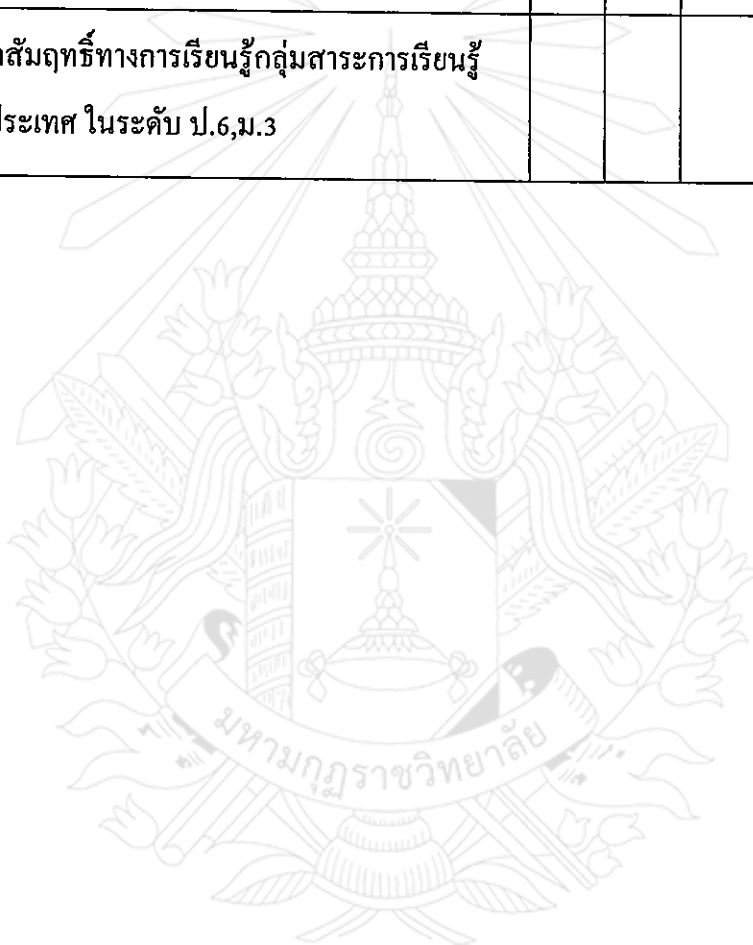
ข้อ	มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก	ระดับคุณภาพนักเรียน					สำหรับผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
๕๒	ผู้เรียนมีความรู้และป้องกันภัยจากปัญหาเสพติดและ สิ่งมอมเมา						
	ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ						
๕๓	ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ						
๕๔	ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมดนตรี/นาฏศิลป์						
๕๕	ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ						
๕๖	ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและ ให้เกียรติต่อผู้อื่น ๆ						
๕๗	ผู้เรียนร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น						
	ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ พึงประสงค์						
	ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง						
๕๘	ผู้เรียนรักษาชื่อเสียงวงศ์สกุล ไม่สร้างความเดือดร้อน ให้แก่พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง						
๕๙	ผู้เรียนประพฤติตนให้เหมาะสมกับความเป็นลูกที่ดี เชื่อ ฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน						

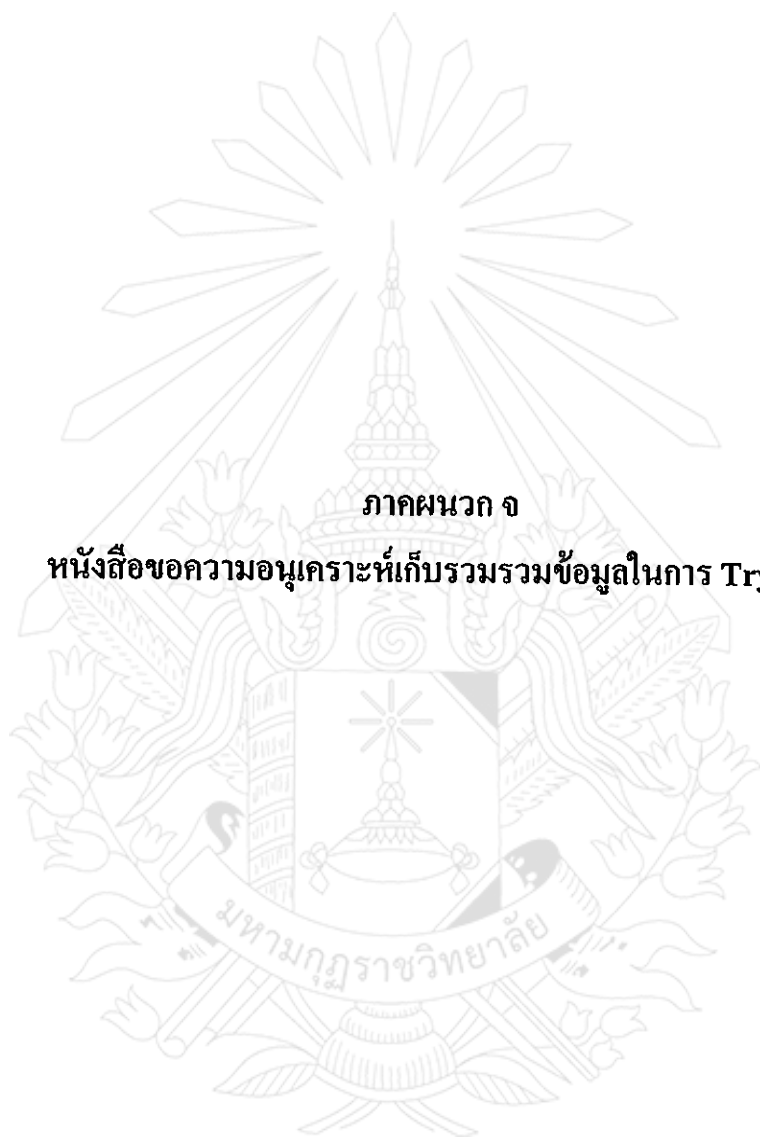
ข้อ	มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก	ระดับคุณภาพนักเรียน					สำหรับผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
	ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน						
๖๐	ผู้เรียนไม่ขาดเรียน ไม่มาสาย						
๖๑	ผู้เรียน ไม่ออกจากการศึกษาภาคกลางคืนเพราะปัญหาด้าน ความประพฤติ						
๖๒	ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต						
๖๓	ผู้เรียนรู้จักให้เกียรติผู้อื่น เป็นกันเอง จริงใจ มีน้ำใจ และ เป็นมิตร						
๖๔	ผู้เรียนช่วยเหลือคนอื่นด้วยความเต็มใจ						
๖๕	ผู้เรียนเข้าใจและยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น						
๖๖	ผู้เรียนดูแลรักษาสถานที่ และสิ่งของ ทั้งส่วนรวมและ ส่วนตัว						
๖๗	ผู้เรียนรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
๖๘	ผู้เรียนรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และรักความเป็นไทย						
๖๙	ผู้เรียนยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข						
	ผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม						

ข้อ	มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก	ระดับคุณภาพนักเรียน					สำหรับผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
๗๐	ผู้เรียนมีน้ำใจและปฏิบัติตนช่วยเหลือผู้อื่น						
๗๑	ผู้เรียนรู้จักและปฏิบัติตนรักษาทรัพยากรในท้องถิ่น						
	ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง						
๗๒	ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
๗๓	ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นในสถานศึกษา						
๗๔	ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นนอกสถานศึกษา						
	ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น						
๗๕	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดเป็นระบบ						
๗๖	ผู้เรียนสามารถคิดตัดสินใจ และแก้ปัญหาของตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม						
๗๗	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม						

ข้อ	มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก	ระดับคุณภาพนักเรียน					สำหรับผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑๘	ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม						
๑๙	ผู้เรียนสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล และปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม						
	ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน						
๘๐	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในระดับ ป.6,ม.3						
๘๑	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในระดับ ป.6,ม.3						
๘๒	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับ ป.6,ม.3						
๘๓	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับ ป.6,ม.3						
๘๔	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา พลศึกษา ในระดับ ป.6,ม.3						
๘๕	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในระดับ ป.6,ม.3						

ข้อ	มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก	ระดับคุณภาพนักเรียน					สำหรับผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
๘๖	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี ในระดับ ป.6,ม.3						
๘๗	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ในระดับ ป.6,ม.3						

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try Out

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๕๕ หมู่ที่ ๑ ถนนสายนครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๖/ว ๕๐๔

๒ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุมัติโครงการที่เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try Out

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวศิริจรรยา นราเกตุ นักศึกษาปริญญาโท-หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND CHANGE MANAGEMENT OF ADMINISTRATOR THAT AFFECT THE STANDARDS FOR STUDENTS OF BASIC EDUCATION. UNDER THE OFFICE OF NONTHABURI PRIMARY EDUCATION AREA 2" ซึ่งอยู่ใน ขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในโรงเรียนของท่าน ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ดำเนินการเก็บข้อมูล Try out จำนวน ๓๐ ชุด ในการทำสารนิพนธ์ตามความประสงค์

จึงเจริญพรมหาเพื่อทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

(พระมหาสมคิด มหาวิโร)

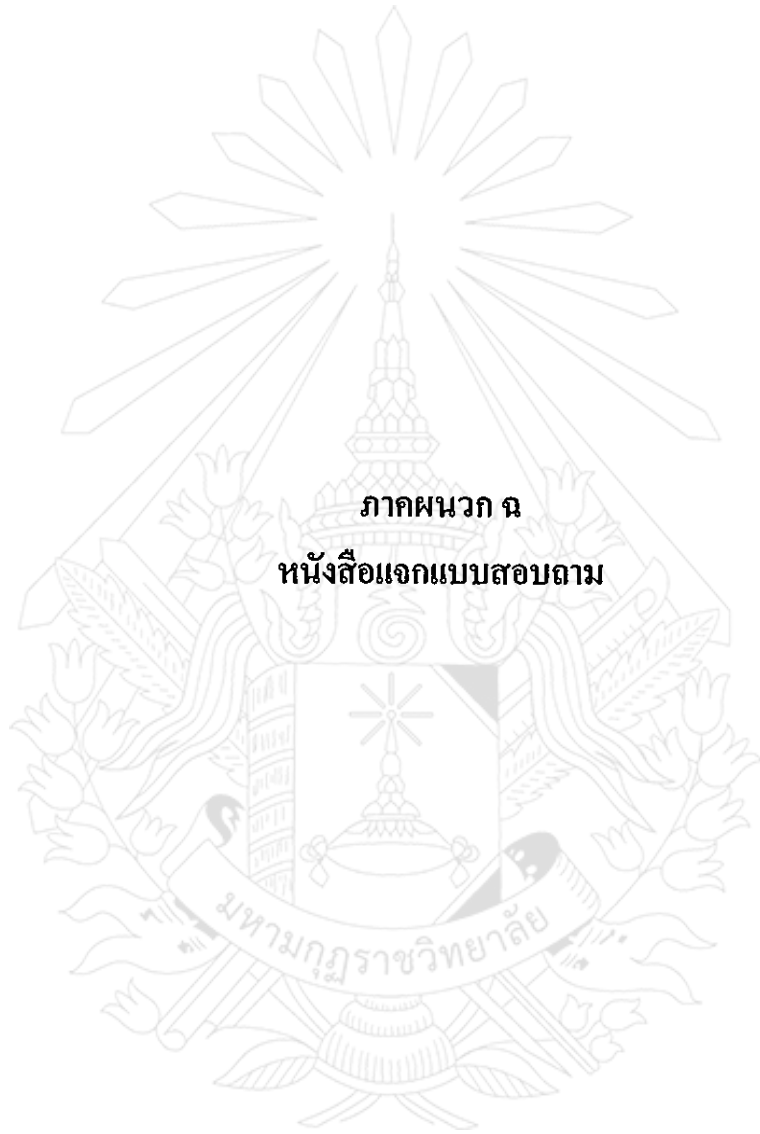
รักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

อาคารสมเด็จพระวันรัต (B.7.4)

๒๕๕ หมู่ที่ ๑ ถนนสายนครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๕๕๕-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๖-๑๑๕๖ โทรสาร. ๐-๕๕๕-๖๐๘๓

ภาคผนวก ฉ
หนังสือแจกแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ อ.ศาลายา-นครชัยศรี
จ.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๖(๑)/ว ๕๖๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวศิริจรรยา นรเวศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND CHANGE MANAGEMENT OF ADMINISTRATOR THAT AFFECT THE STANDARDS FOR STUDENTS OF BASIC EDUCATION UNDER THE OFFICE OF NONTHABURI PRIMARY EDUCATION AREA 2" ซึ่งอยู่ใน ขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

คณะศึกษาศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้แก่นักศึกษาผู้นี้ได้เข้าแจกแบบสอบถามดังกล่าว ตามแต่จะเห็นสมควร

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

(พระมหาสมัคร มหาวีโร)

รักษาการคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
อาคารสมเด็จพระวันรัต (B 7.4)
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ อ.ศาลายา-นครชัยศรี จ.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐-๒๕๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖ โทรสาร : ๐-๒๕๔๔-๖๐๘๓

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ของแบบสอบถามเพื่องานวิจัย

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	68.2
	Excluded ^a	14	31.8
	Total	44	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.977	87

ประวัติย่อของผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล : นางสาวศิริจรรยา นราเกตุ
- วัน เดือน ปี เกิด : วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕
- ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ ๑๘/๒ หมู่ ๗ ถนน ไทรน้อย-คันเชือก
ตำบลบ้านหนองเพรางาย อำเภอไทรน้อย
จังหวัดนนทบุรี
- ที่ทำงาน : โรงเรียนบ้านคอนตะลุมพุก (เจริญจิตต์วิทยา)
ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
- ประวัติการศึกษา
- พ.ศ. ๒๕๓๗ : สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
จากโรงเรียนบ้านหนองเพรางาย
- พ.ศ. ๒๕๔๓ : สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
จากโรงเรียนบางบัวทอง นนทบุรี
- พ.ศ. ๒๕๔๗ : สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- พ.ศ. ๒๕๕๒ : สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- พ.ศ. ๒๕๕๔ : เข้าศึกษาคณะระดับปริญญาโทบริหาร
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- ประวัติการทำงาน
- พ.ศ. ๒๕๔๗ : ผู้ช่วยผู้จัดการเขตปฏิบัติการ
บริษัทซีพีออลล์ จำกัด (มหาชน)
- พ.ศ. ๒๕๕๐-ปัจจุบัน : ครูอัตราจ้างสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
โรงเรียนบ้านคอนตะลุมพุก (เจริญจิตต์วิทยา)
อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ตั้งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มทร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

ไปรคนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ